

willem
van oranje
scholen
groep

Jaarverslag 2021

Datum : 10 mei 2022
Herzien :
Status : Definitief
CvB : 17/05/2022, 14/06/2022
KD-PO : -
KD-VO : -
PMR : -
MR : -
GMR : -
RvT : 02/06/2022
Door : J.M. de Bruin, voorzitter College van Bestuur

willem
van oranje
scholen
groep

Inhoud

1.	Voorwoord.....	4
A.	Bestuursverslag.....	6
2.	Thema's vanuit wet- en regelgeving.....	6
2.1	Werkdrukregulatie PO.....	6
2.2	Eenmalige middelen vanuit Convenant aanpak lerarentekort.....	7
2.3	Subsidieverantwoording techniekgeden vmbo.....	7
3.	Visie en besturing.....	8
3.1	Missie en visie.....	8
3.1.1	Cultuur en identiteit.....	8
3.1.2	Missie.....	8
3.1.3	Visie.....	8
3.2	Besturing.....	8
3.2.1	Onderwijsaanbod.....	8
3.2.2	Bevoegd gezag.....	9
3.2.3	Interne organisatiestructuur.....	10
3.2.4	College van bestuur en raad van toezicht.....	11
3.3	Naleving branchecode.....	12
3.4	Verslag toezichthoudend orgaan.....	12
3.5	Omgeving (internationaal, nationaal, regionaal, lokaal).....	13
3.6	Toegankelijkheid en toelating.....	14
3.7	Klachten.....	15
4.	Risicomanagement.....	16
4.1	Strategie en risico's.....	16
4.2	Verantwoording gevoerd risicomanagement.....	17
5.	Bedrijfsvoering.....	18
5.1	Bedrijfsvoering.....	18
5.2	Duurzaamheid.....	19
6.	Ontwikkelingen.....	20
6.1	Huisvesting.....	20
6.2	ICT.....	20
6.3	AVG.....	21
6.4	Leerlingen.....	22
6.5	Personeel.....	23
6.5.1	FTE's.....	23
6.5.2	Personeelsopbouw.....	24
6.5.3	Ziekteverzuim.....	25
6.5.4	Leiderschap.....	27
6.5.5	Talent en Ontwikkeling.....	27
6.6	Onderwijs en kwaliteit.....	28
6.6.1	Kwaliteit.....	28
6.6.2	De Bron.....	29
6.6.3	Juliana van Stolbergschool.....	29
6.6.4	Koningsschool.....	30
6.6.5	De Leilinde.....	30
6.6.6	Willem van Oranje College Waalwijk.....	31
6.6.7	Willem van Oranje College Wijk en Aalburg.....	31
6.6.8	ISK Wereldschool.....	32

7.	Financiële paragraaf	33
7.1	Balans en toelichting	33
7.2	Staat van Baten en Lasten en toelichting	34
7.3	Kengetallen	38
7.4	Toelichting op investeringsbeleid	39
7.5	Treasury	39
7.6	Continuïteitsparagraaf	39
7.6.1	Gegevensset	39
7.6.2	Financieel meerjaren perspectief	40
7.6.3	Gegevensset en financieel meerjaren perspectief MET Pro	43
8.	Onderwijs(prestaties) op de scholen	45
8.1	De Bron	45
8.1.1	Onderwijsprestaties	45
8.1.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	45
8.1.3	Internationalisering	46
8.2	Juliana van Stolbergschool	46
8.2.1	Onderwijsprestaties	46
8.2.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	46
8.2.3	Internationalisering	47
8.3	Koningsschool	47
8.3.1	Onderwijsprestaties	48
8.3.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	48
8.3.3	Internationalisering	49
8.4	SBO Daltonschoon De Leilinde	49
8.4.1	Onderwijsprestaties	50
8.4.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	50
8.4.3	Internationalisering	50
8.5	Willem van Oranje College Waalwijk	50
8.5.1	Onderwijsprestaties	51
8.5.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	52
8.5.3	Internationalisering	52
8.6	Willem van Oranje College Wijk en Aalburg	53
8.6.1	Onderwijsprestaties	53
8.6.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	54
8.6.3	Internationalisering	55
8.7	ISK Wereldschool Willem van Oranje	55
8.7.1	Onderwijsprestaties	56
8.7.2	Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken	57
8.7.3	Internationalisering	58

1. Voorwoord

Enkel met het hart kun je echt zien. Het wezenlijke is onzichtbaar voor het oog

Opnieuw werd in kalenderjaar 2021 het schoolleven bepaald door de coronapandemie. De eerste vier weken van het jaar waren de scholen gesloten en ook de week voor Kerst was er door een nieuwe lockdown geen fysiek onderwijs. Er werd wekenlang online onderwijs gegeven, leerlingen en leraren thuis achter het scherm. Ouders die thuis het onderwijs ondersteunden en zelf ook thuis werkten.

Het onderwijs werd in hybride vormen (fysiek en online) gegeven waarbij het zoeken was naar een balans van aandacht voor elkaar (leuke dingen doen) en leren, kennis opdoen. Activiteiten zoals excursies gingen niet door. We (hebben) ervaren dat dit een grote impact (had) heeft op onze leerlingen. Meer dan ooit (was) is het belangrijk om leerlingen (en medewerkers) te zien!

NPO

Met Nationaal Programma Onderwijs kwam er in 2021 een eenmalige investering voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Twee jaar extra investeren in onderwijs vanuit de bedoeling: gaven en talenten van leerlingen tot bloei brengen, verdere vertragingen voorkomen en opgelopen vertraging en achterstanden inhalen en vanuit corona toegroeien naar een nieuwe toekomst voor het onderwijs. Onze scholen hebben hiervoor plannen gemaakt en daarin doelen en ambities vanuit het schoolplan meegenomen.

Strategische koers

Rond de zomer van 2021 is een geactualiseerde strategische koers gepresenteerd. Een koers die vanuit het bestaansrecht van de scholengroep richting geeft om te anticiperen op veranderingen. Niet-vrijblijvende samenwerking in de regio met andere scholen en besturen; zowel in primair- als voortgezet onderwijs. Waarbij we willen versterken wie we zijn en geloven in ontwikkeling. Ontwikkeling van medewerker en daarmee ontwikkeling van de organisatie. Willem van Oranje wil een lerende organisatie zijn die haar medewerkers leert om zichzelf aan te passen aan de veranderende omgeving. In 2021 zijn meerdere samenwerkingsoverleggen gestart.

MET PrO

Eind maart tekende de besturen van MET Praktijkonderwijs en Willem van Oranje Scholengroep een intentieovereenkomst voor een onderzoek naar bestuurlijke fusie. Vanaf 1 januari 2022 is MET PrO onderdeel van de scholengroep. Door de fusie heeft ook MET PrO toegang tot de centrale stafondersteuning en zijn alle opleidingsniveaus van voortgezet onderwijs vertegenwoordigd binnen de Scholengroep.

Bedrijfsvoering

In 2021 zijn de financiële resultaten beïnvloed door veel (eenmalige) corona-subsidies en door het NPO. In het voortgezet onderwijs zette de daling van het aantal leerlingen door en werd voor het verlagen van de lerarenformatie een tweede sociaal plan met de vakbonden afgesloten.

In ontwikkeling

Onze scholen en het stafbureau werken vanuit hun plannen en de gerealiseerde resultaten permanent aan een verbetering van onderwijs om daarmee tot het beste onderwijs voor leerlingen te komen. Belangrijk vinden we dat kwaliteit een gewoonte is en geen toneel (een daad) zoals lang geleden Aristoteles dat al zei. In deze beoogde kwaliteitscultuur is bewuste en duurzame personeelontwikkeling wezenlijk. Om goed onderwijs mogelijk te maken, faciliteert Willem van Oranje Scholengroep dat medewerkers met plezier in beweging zijn.

Waardering

2021 stond in het teken van corona. Het hele jaar door moesten we dealen met verrassende maatregelen en veranderende omstandigheden. Thuisonderwijs, dagelijks online werken via Teams, geen handen geven, mondkapjes, anderhalve meter, leerlingen op school én thuis. Voor het welbevinden van veel leerlingen was onderwijs ook in 2021 cruciaal.

Heel veel dank en waardering voor alle medewerkers van de scholengroep en het facilitairbedrijf. Jullie hebben het verschil gemaakt voor heel veel leerlingen, waren jullie betrokken en hielden jullie vol. Een topprestatie in 2021. Dank jullie wel!

Met dit jaarverslag leggen we zo in cijfers en in woorden verantwoording af over het onderwijsjaar 2021 van Willem van Oranje Scholengroep. Daarin kijken we ook vooruit en zoomen we in op ontwikkelingen.

We ontdekten dat de toekomst het 'heden' in haar element brengt; probeerden rekening te houden met waarmee geen rekening gehouden kan worden.

We geloven dat ons werk gezegend wordt.

Als de dag aanbreekt
en we uit de nacht ontwaken
vrij van angst en blakend
De ochtend bloeit vrij van pijn
want er is altijd licht
als we de moed hebben het te zien
en als we de moed hebben het te zijn¹

Jan Maarten de Bruin
Voorzitter College van Bestuur

¹ Gedicht van Amanda Gorman. Er is een link naar de uitgesproken vertaling door Zaïre Krieger.

A. Bestuursverslag

2. Thema's vanuit wet- en regelgeving

Willem van Oranje Scholengroep legt verantwoording af over de politieke of maatschappelijke thema's voor het PO en VO zoals benoemd in de brieven van de Minister van november 2021. Strategisch personeelsbeleid wordt beschreven in paragraaf 6.5, passend onderwijs in paragraaf 3.6 en de hoofdstukken 7 en 8. Allocatie van middelen naar schoolniveau is opgenomen in de jaarrekening. Werkdrukregulatie PO wordt toegelicht in onderstaande paragraaf 2.1.

Onderwijsachterstanden in het PO zijn nauwelijks van toepassing. De uitputting van de convenant gelden in het VO wordt toegelicht in paragraaf 2.2, terwijl de techniek gelden vmbo worden toegelicht in 2.3. Daarnaast komt toetsing en examinering aan de orde bij 6.6 en hoofdstuk 8. Het Nationaal Programma Onderwijs wordt besproken in hoofdstukken 6.6 en 8. De financiële impact hiervan wordt beschreven in de financiële paragraaf. De inzet van de prestatieboxmiddelen wordt toegelicht in de paragrafen 3.5, 6.5.4, 6.6 en in hoofdstuk 8.

2.1 Werdrukregulatie PO

In februari 2018 sloot de PO-raad samen met de vakbonden en Minister Slob het Werdrukakkoord. Elke school krijgt met ingang van het schooljaar 2018-2019 een bedrag per leerling, voor schooljaar 2020-2021 was dat € 244,- per leerling en voor schooljaar 2021-2022 was dat € 253,- per leerling. De hoogte van het budget per school (brin) wordt vastgesteld op basis van het aantal leerlingen op 1 oktober voorafgaand aan het betreffende schooljaar. Voor schooljaar 2021-2022 geldt dus het leerlingaantal per 1 oktober 2020. Deze extra middelen zijn structureel en worden verstrekt via het budget voor personeels- en arbeidsmarktbeleid.

Op basis van uitkomsten van gesprekken over werkdrukregulatie tussen directies en teams, hebben de directies een bestedingsplan met bestedingsdoelen voor de verlaging van de werkdruk opgesteld. De GMR heeft ingestemd met het voorstel voor de besteding van de werkdrukmiddelen en het college van bestuur heeft de bestedingsplannen goedgekeurd. In dit jaarverslag worden de middelen 2020-2021 voor 7/12^e deel en de middelen 2021-2022 voor 5/12^e deel financieel verantwoord.

School	Bedrag 2021 budget	Bedrag 2021 besteed	Besteed aan/verdeeld over de categorieën: personeel / materieel / professionalisering
06EJ Koningsschool	€ 44.420	€ 44.420	De middelen zijn ingezet ten behoeve van klassenverkleining
06MY De Bron	€ 15.522	€ 15.522	De middelen zijn ingezet voor een onderwijsassistent
10RF Juliana van Stolbergsschool	€ 92.945	€ 92.945	De middelen zijn ingezet voor onderwijsassistenten
23DC SBO De Leilinde	€ 35.199	€ 35.199	De middelen zijn ingezet voor een onderwijsassistent

Binnen sector VO worden geen werkdruk gelden ontvangen vanuit DUO. Het college van bestuur heeft werkdruk gelden c.q. ambitiegelden onder voorwaarden beschikbaar gesteld voor deze sector. Om deze middelen te besteden, dienen onderbouwde plannen te worden ingediend. Alleen door het college van bestuur goedgekeurde plannen kunnen ten uitvoer worden gebracht. In de kadernota bij de begroting zijn de voorwaarden opgenomen. De inzet wordt gedaan vanuit de reserves van de stichting.

Vanuit de PMR VO is een taskforce ingesteld die zich bezig heeft gehouden met werkdrukbeleving. In Wijk en Aalburg zijn de werkdruk gelden o.a. besteed aan klassenverkleining, werkdrukvermindering bij het OOP en administratieve ondersteuning ten behoeve van invoer PTA's in SOM. In Waalwijk zijn de middelen met name ingezet op vermindering van de top-down beleving, extra ondersteuning van het mentoraat en voorbereiding voor het (her)inrichten van werkplekken en personeelskamer.

De middelen zijn zowel voor PO als VO ingezet conform opgestelde plannen.

2.2 Eenmalige middelen vanuit Convenant aanpak lerarentekort

In 2019 heeft het kabinet ruim een miljard euro beschikbaar gesteld voor 'urgente maatschappelijke problemen'. Dit is in november 2019 bekend gemaakt bij de presentatie van de najaarsnota. Het geld is onder andere bestemd voor het aanpakken van het lerarentekort en de werkdruk in het primair en voortgezet onderwijs. Dit is vastgelegd in het convenant dat sociale partners op 1 november 2019 sloten met Minister Slob. Hiermee is een bedrag gemoeid van in totaal 460 miljoen euro.

Het Ministerie van OCW heeft de 'Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019' in december 2019 gepubliceerd. De regeling geeft aan dat vo-scholen eenmalig per leerling € 154,96 ontvangen. Scholen kunnen deze extra middelen uitgeven aan bijvoorbeeld meer ontwikkeltijd, werkdrukverlichting, begeleiding van startende leraren, begeleiding van zij-instromers, onderwijsinnovatie of maatregelen arbeidsmarktvraagstukken. In 2021 is een bedrag van € 79.630 besteed rondom werkdrukverlichting.

De regeling geeft aan dat po-scholen eenmalig per leerling € 99,25 ontvangen. Aanvullend heeft het SBO in 2020 eenmalig per leerling € 92,30 ontvangen. Deze bedragen zijn ter (gedeeltelijke) dekking van de gestegen lasten uit de nieuwe CAO PO 2019-2020 die op 10 januari 2020 is bekrachtigd door betrokken (onderhandelings)partijen. In 2020 is reeds het volledige bedrag besteed.

2.3 Subsidieverantwoording techniek gelden vmbo

In 2019 is door het team Techniek een visiedocument opgesteld als basis voor het techniekplan voor de regio 'Sterk Techniek Onderwijs Gorinchem en Altena' (STO). Dit techniekplan heeft subsidie gekregen en de gelden daarvan worden in de regio verdeeld. In de uitvoering in 2021 blijkt corona opnieuw een stagnerende factor. Er zijn minder ontmoetingen met bijvoorbeeld het bedrijfsleven in de regio of vervolgonderwijs mogelijk en ook het aantal stages en de uitvoering daarvan is beperkt tot zelfs geheel onmogelijk. Dit zorgt voor vertraging van het leerproces. Het bedrijfsleven in de regio co-financiert het project STO. De middelen worden op de deelnemende scholen ingezet, dit betreft zowel personele als materiële inzet. Bij de inzet van deze aanvullende bekostiging is voldaan aan de verplichtingen die daaraan zijn verbonden.

In 2018/2019 was er sprake van een voorbereidende fase. In 2020 heeft dit een vervolg gekregen met een transitiefase die doorloopt tot 2023. Onderdelen van de transitiefase zijn 'de basis op orde', hotspots (techniekcentra bemenst door docenten en bedrijfsleven), technologielessen op de basisscholen, etc.

In 2021 is aan STO een nieuwe programmalijn 7 toegevoegd: Programmeren en computational thinking. Ook is een ombuigingsplan opgesteld vanwege de geplande nieuwbouw van het Gilde. Over de structurele fase in 2024 bestaat nog onduidelijkheid, de verwachting is dat dit half 2022 bekend zal worden. De promotie van techniekonderwijs bij basisscholen verloopt bijzonder goed. In regio is een stijging van het aantal techniekleerlingen merkbaar.

Voor STO is een deel van de baten, op basis van de gerealiseerde lasten 2021 op de balans per 31-12-2021 gezet. Hierdoor zijn de gerealiseerde baten STO lager dan was begroot. De op de balans per 31-12-2021 'geparkeerde' middelen worden in de kalenderjaren 2022 en verder ingezet voor dit onderwijs.

In een overzicht ziet dit er als volgt uit:

Sterk Techniek Onderwijs

Te besteden baten 2021 vanuit balans 31-12-2020	€ 204.767
Lasten 2021	€ 34.167
Restant op balans per 31-12-2021	€ 170.600

3. *Visie en besturing*

3.1 *Missie en visie*

Het vertrekpunt voor de concrete invulling van de eigen, lokale identiteit van de scholen is de gezamenlijk geformuleerde identiteit van de Scholengroep; het identiteitsbewijs, het paspoort en het Vision Eye van de Scholengroep.

3.1.1 *Cultuur en identiteit*

Voor Willem van Oranje Scholengroep is de Protestants-Christelijke signatuur de basis. We geloven dat Jezus in woord en daad betekenis geeft aan ons leven. Tolerantie is daarbij een belangrijk begrip. Ieder mens is welkom, uniek en waardevol en heeft zijn of haar eigen talenten. In de gedachte van hoop geven we vorm aan de cultuur en identiteit van de scholen.

We gaan respectvol met elkaar en onze omgeving om. We inspireren onze leerlingen om zich te ontwikkelen tot sterke individuen. Dat doen we met enthousiaste en bevlogen docenten met liefde voor hun vak en de school. Bovendien steunen en helpen alle medewerkers van de scholengroep elkaar met advies en opbouwende feedback.

3.1.2 *Missie*

Onze missie is leerlingen te begeleiden op weg naar zelfstandigheid en volwassenheid in een omgeving waarin zij zich kunnen ontwikkelen tot sterke individuen met als doel een betekenisvolle plek in onze samenleving te vinden, met zelfvertrouwen en eigenwaarde.

Dat doen we door onze leerlingen te stimuleren zelf hun talenten en ambities te ontdekken, ieder op zijn of haar eigen wijze. Daartoe bieden we een veilige en uitdagende leer- en leefomgeving, nauw in verbinding met de maatschappij om ons heen.

3.1.3 *Visie*

De samenleving waarin wij leven en leren is voortdurend in beweging. Onze visie is om innovatief met veranderingen om te gaan en daarbij de ontwikkeling van onze leerlingen als prioriteit te blijven zien. Hun uniciteit, evenals die van collega's, zien we als zeer waardevol. Binnen onze gezamenlijke kernbelofte en identiteit is ruimte voor eigenheid en ambities.

3.2 *Besturing*

3.2.1 *Onderwijsaanbod*

De Bron, de Juliana van Stolbergschool en de Koningsschool bieden regulier basisonderwijs. SBO Daltonschool De Leilinde is een school voor speciaal basisonderwijs. Op de Koningsschool wordt tevens Linus-onderwijs aangeboden, een onderwijsvoorziening voor hoogbegaafde leerlingen die vanwege hun cognitief talent meer uitdaging nodig hebben.

Het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg kent de onderwijssoorten: vmbo bb, vmbo kb, vmbo g(t), havo en vwo. Het onderwijs op havo-niveau wordt alleen aangeboden voor klas 1, 2 en 3 en op vwo-niveau alleen aangeboden in klas 1 en 2. Daarna vervolgen de leerlingen hun schoolloopbaan op het Willem van Oranje College Waalwijk of op een andere VO-school in de regio. Naast het reguliere vmbo worden onderwijsprogramma's geboden die zijn gespecialiseerd in Vakcollege Techniek, Ondernemerschap en vmbo T-Business.

Het Willem van Oranje College Waalwijk kent de onderwijssoorten: mavo, mavo/havo, havo, atheneum en gymnasium. Het mavo/havo-onderwijs wordt het H6-traject genoemd (in 6 jaar tijd een havodiploma behalen). Naast het onderwijsaanbod passend bij een onderwijssoort is er voor elke afdeling ook een extra aanbod en/of zijn er speciale programma's.

ISK (Internationale Schakelklas) is een andere vorm van onderwijs dan het reguliere VO. Bij ISK-onderwijs wordt gebruik gemaakt van de inzichten en leerroutes van LOWAN (ondersteuning onderwijs nieuwkomers). De doelstelling is om anderstalige leerlingen zo snel en zoveel mogelijk Nederlands te leren en voor te bereiden op enige vorm van voortgezet onderwijs of een beroepsopleiding die het beste past bij hun leervermogen, vooropleiding en leeftijd.

3.2.2 Bevoegd gezag

De stichting draagt de naam "Stichting voor Protestants-Christelijk Onderwijs, Bommelerwaard, Land van Heusden en Altena en De Langstraat en omstreken" ook genaamd Willem van Oranje Scholengroep. Zij heeft haar statutaire zetel in de gemeente Waalwijk.

Naam/Bevoegd gezag : Willem van Oranje Scholengroep
Willem van Oranje Facilitairbedrijf BV
E-mail : scholengroep@wvoranje.nl
Website : www.willemvanoranjescholengroep.nl
Administratie/Bestuursnr. : 40681
Kamer van Koophandel : 41100627 (Willem van Oranje Scholengroep)
57792534 (Willem van Oranje Facilitairbedrijf)
Verplichtingsnummer : 61500 en 50500

Voorzitter raad van toezicht : de heer drs. R. Opendorp RA

Voorzitter college van bestuur : J.M. de Bruin

Situering van de scholen : *Locatie Waalwijk - 01GH00*
De Gaard 4
5146 AW Waalwijk
Telefoon 0416 – 33 30 69
Locatiedirecteur: C.W. Smit
Adjunct directeur: J.P.G.A. Straver

Locatie Wijk en Aalburg - 01GH01
Perzikstraat 7, 4261 KC Wijk en Aalburg
Telefoon 0416 – 69 17 22
Locatiedirecteur: A. van Vuuren

Locatie ISK Wereldschool - 01GH04
Baardwijksestraat 44, 5142 WG Waalwijk
Telefoon 0416 – 65 22 55
Locatiedirecteur: A. van Vuuren

Locatie De Bron - 05MY
Nieuwevaart 11, 5161 AN Sprang-Capelle
Telefoon 0416 – 34 53 90
Locatiedirecteur: A. Buijs

Locatie Juliana van Stolbergsschool - 10RF
Woeringenlaan 20, 5144 CJ Waalwijk
Telefoon 0416 – 33 22 87
Locatiedirecteur: G. de Ronde

Locatie Koningsschool - 06EJ
Burg. Van Casterenstraat 41, 5146 GA Waalwijk
Telefoon 0416 – 27 41 45
Locatiedirecteur: A. Buijs

Locatie SBO Daltonschool De Leilinde - 23DC
Kasteellaan 41, 5156 CJ Oudheusden
Telefoon 0416 – 33 94 83
Locatiedirecteur: S.D. Barghoorn
Interim directeur: J. Bok

3.2.3 Interne organisatiestructuur

Wij hanteren het principe van verantwoordelijkheid diep in de organisatie leggen. We doen dit door op ieder niveau in de organisatie ruimte te geven voor eigen inrichting en uitvoering van beleid. Dat geldt voor scholen, voor teams, voor vaksecties en voor medewerkers. De scholen worden, vanuit hun lokale eigenheid, aangestuurd en ondersteund met als doel zo sterk mogelijke kwaliteit, voortkomend uit de eigen identiteit en de gemeenschappelijke kaders die er zijn.

Willem van Oranje Scholengroep wordt geleid door een eenhoofdig college van bestuur. Daarnaast krijgen locatiedirecteuren taken gemandateerd van het bestuur. De stafmedewerkers ondersteunen het bestuur en de directies.

In het primair onderwijs functioneren de MR-en onder de verantwoordelijkheid van de schooldirecteuren. De GMR heeft haar positie op stichtingsniveau en functioneert in relatie tot het college van bestuur. Het voortgezet onderwijs kent één gezamenlijke MR.

Locatiedirectie

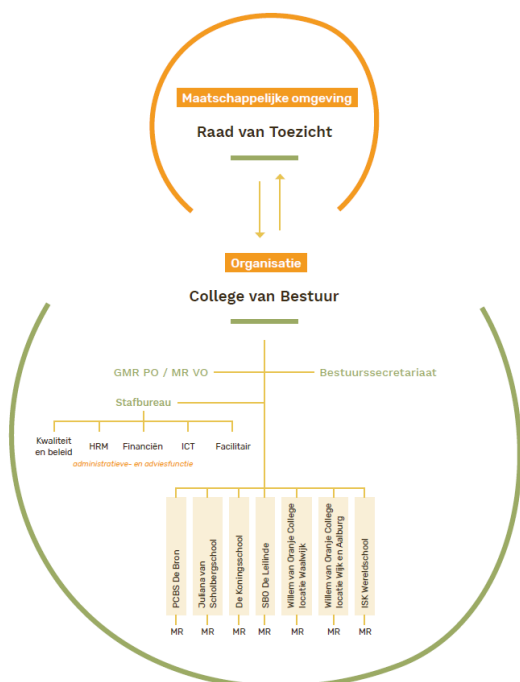
De locatiedirecteur van een school is, onder verantwoordelijkheid van het college van bestuur, integraal belast met het schoolbeleid, de schoolontwikkeling, de schoolorganisatie en de dagelijkse leiding van de school. Dit is vastgelegd in het managementstatuut. De directeur participeert in het directieoverleg dat een belangrijke rol speelt ten aanzien van de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering.

Stafbureau

Het stafbureau levert diensten aan het college van bestuur en de schooldirecteuren betreffende enerzijds beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en evaluatie en anderzijds beheer op de werkerterreinen personeelszaken, financiën, huisvesting, marketing en communicatie, kwaliteitszorg en -beleid en ICT. Binnen het stafbureau zijn eigen "adviseurs" operationeel. Samen werken zij beleid uit in praktisch hanteerbare kaders en faciliteren zij de scholen van Willem van Oranje Scholengroep. Zij worden daarbij ondersteund door stafmedewerkers. Waar nodig wordt de samenwerking uitgebreid met externe adviseurs.

Talent en Ontwikkeling

In 2019 is als projectplan voor twee jaar de afdeling Talent & Ontwikkeling ingesteld. Deze afdeling werkt aan de bewijzen 4 en 5 van het Vision Eye (open mentale instelling en duurzaam, vitaal en wendbaar personeel). Vanuit een onafhankelijke positie binnen de organisatie, beweegt de afdeling T&O zich op de niveaus van medewerkers, teams en de scholen. Op strategisch niveau houdt de afdeling zich bezig met kaders voor werving en selectie, begeleiden van (nieuwe) collega's, het voeren van ontwikkelgesprekken en de Opleidingsschool. De afdeling T&O heeft als ambitie een waardevolle bijdrage te leveren aan werkplezier en ontwikkeling van de scholengroep.

3.2.4 College van bestuur en raad van toezicht

Willem van Oranje Scholengroep heeft een raad van toezicht met zes personen in 2021:

- Mevrouw mr. W. van Grieken;
- Mevrouw A.M. Haverhals-den Dekker MS (vanaf 1 augustus 2021);
- Mevrouw mr. M.B. Leusink-van Santen (tot 1 augustus 2021);
- De heer drs. R. Opendorp RA (voorzitter);
- De heer D.C. van Rhee;
- Mevrouw dr. T.M.M.L. van Schilt-Mol;
- De heer W.H.C. Verboom (vanaf 1 augustus 2021);
- De heer ir. B.P. de Wit RTD (vice voorzitter, tot 1 augustus 2021)).

Het college van bestuur van de Willem van Oranje Scholengroep wordt gevormd door de heer J.M. de Bruin.

Betaalde en onbetaalde (neven)functies van de bestuurders en toezichthouders

Overzicht nevenfuncties college van bestuur:

De heer J.M. de Bruin	Voorzitter van Stichting d'Alburcht in Wijk en Aalburg (onbezoldigd), Lid deelnemersraad Samenwerkingsverband Langstraat Heusden en Altena PO (onbezoldigd), Lid toezichthoudend bestuur Samenwerkingsverband VO De Langstraat (onbezoldigd), ouderling-kerkrentmeester en voorzitter kerkenraad Hervormde Gemeente Aalburg (onbezoldigd)
-----------------------	---

Overzicht nevenfuncties leden raad van toezicht:

Mevrouw mr. W. van Grieken	Advocaat/partner bij W&W Arbeidsrecht Advocaten 's-Hertogenbosch (bezoldigd), Voorzitter Klachtencommissie Helicon (bezoldigd, tot 1 augustus 2021), Bestuurder We Do (onbezoldigd), Reisadviseur Holidayplanners (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting ATO (bezoldigd)
Mevrouw A.M. Haverhals-den Dekker MS	Manager IT-afdeling Achmea (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd)
Mevrouw mr. M.B. Leusink-van Santen	Governance Support Officer St. Leger des Heils W&G/LJ&R (bezoldigd), Secretaris raad van bestuur Stichting Revant Breda (bezoldigd), Voorzitter college van kerkrentmeesters Protestantse gemeente Geertruidenberg (onbezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd)
De heer drs. R. Opendorp RA (voorzitter)	Partner Baker Tilly (Netherlands) N.V. (bezoldigd), Directeur/Eigenaar Opendorp Beheer BV (bezoldigd), Voorzitter raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd), Voorzitter kerkenraad Hervormde gemeente Besoyen Waalwijk (onbezoldigd), Penningmeester Musicalgroep Besoyen Waalwijk (onbezoldigd), Penningmeester Stichting Pastorale Arbeid in de Hervormde gemeente Besoyen (onbezoldigd), Penningmeester Hervormd gemeentecentrum De Rank (onbezoldigd)
De heer D.C. van Rhee	Directeur Coöperatieve Rabobank (bezoldigd), Voorzitter raad van toezicht Scholengemeenschap Guido te Amersfoort (bezoldigd), bestuurslid Stichting Beheer Sponsorgelden Theater De Leest Waalwijk (onbezoldigd), lid comité van Aanbeveling Villa Pardoes Kaatsheuvel (onbezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd)
Mevrouw dr. T.M.M.L. van Schilt-Mol	Lector Eigentijds beoordelen en beslissen – HAN (bezoldigd), Lid expertgroep eindtoetsen PO (bezoldigd), Voorzitter Stichting TheaterRijk (onbezoldigd), Academic director master Toetsdeskundige Fontys (bezoldigd), Voorzitter netwerk Toetsbekwaamheid h(b)o (onbezoldigd), eigenaar Statim – onderzoek en advies (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd)
De heer W.H.C. Verboom	Directeur Vereniging IFES Nederland (bezoldigd), raad van bestuur Stichting IFES (bezoldigd), raad van bestuur Stichting Hermitage3 (bezoldigd), raad van bestuur ForumC (bezoldigd), Eigenaar van Brevet van Vermogen (bezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd)
De heer ir. B.P. de Wit RTD	Directeur/eigenaar Blace BV Sprang-Capelle (bezoldigd), lid raad van commissarissen Lek en Waard Wonen Nieuw-Lekkerland (bezoldigd), Lid bestuur Vereniging Kerkrentmeesterlijk Beheer Dordrecht (onbezoldigd), Voorzitter Stichting Elja Vlas Waalwijk (onbezoldigd), lid bestuur 'Scholen van Oranje' Dordrecht (onbezoldigd), lid raad van toezicht Stichting Willem van Oranje Scholengroep Waalwijk (bezoldigd)

Bij zowel het college van bestuur als bij de raad van toezicht is geen sprake van conflicterende nevenfuncties.

3.3 Naleving branchecode

De raad van toezicht hanteert voor haar functioneren en toezichthoudende rol de in de codes voor goed bestuur (van primair en voortgezet onderwijs) opgenomen aanbevelingen van goed bestuur. Er is geen sprake van afwijkingen ten opzichte van de code goed bestuur.

3.4 Verslag toezichthoudend orgaan

Willem van Oranje Scholengroep wordt door het college van bestuur bestuurd. De raad van toezicht houdt integraal toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de stichting. De wijze van werken is vastgelegd in de statuten en het reglement raad van toezicht. De raad van toezicht werkt volgens het model van Policy Governance van John Carver. Door vastlegging van de beleidsuitspraken geeft de raad van toezicht aan het college van bestuur de verwachting op de diverse beleidsterreinen aan. De te behalen doelen worden door het bestuur als interpretatie van de beleidsuitspraken aan de raad van toezicht voorgelegd. Over het gevoerde beleid en de behaalde doelen wordt uiteindelijk door het bestuur verantwoording afgelegd.

De beleidsuitspraken zijn geen statisch geheel. In 2021 heeft de raad van toezicht toezicht gehouden op de beleidsuitspraken en afwijkingen goedgekeurd op grond van valide argumentatie vanuit bestuurder, naar aanleiding van de ontwikkelingen op school en de zelfevaluatie van de raad van toezicht.

In 2021 heeft de raad van toezicht zeven keer vergaderd. Dat was deels digitaal en deels fysiek, afhankelijk van de COVID-richtlijnen op dat moment. De richtlijnen zijn strikt opgevolgd om risico op besmetting voor betrokkenen zo klein mogelijk te maken.

In maart heeft er een rondetafelgesprek plaatsgevonden met MR-VO, GMR-PO, directie, bestuur en raad van toezicht rondom het thema niet-vrijblijvende strategische (bestuurlijke) samenwerking in de regio. Deze bijeenkomst met de MR en GMR heeft plaatsgevonden naast de overige contactmomenten die er met MR/GMR zijn geweest.

Het thema samenwerking is in 2021 een rode draad geweest waarbij in juli het college van bestuur haar visie op de strategische koers van onze scholengroep heeft gepresenteerd en wij hier met elkaar over van gedachten hebben gewisseld.

In 2021 is de fusie met MET Praktijkonderwijs Waalwijk een belangrijk gespreksonderwerp geweest waarbij per 1 januari 2022 de fusie een feit is.

In het najaar van 2021 hebben we een gezamenlijke bijeenkomst gehad met CVO-AV (Gorinchem) waarbij een brede afvaardiging van beide organisaties aanwezig was om nader kennis te maken als samenwerkingspartners en van gedachten te wisselen over het thema samenwerken. Tijdens deze bijeenkomst is de intentieovereenkomst tot samenwerking door de bestuurders ondertekend.

De themabijeenkomsten met de PC-scholen primair onderwijs in de regio en de bijeenkomst met directie en college van bestuur inzake invulling NPO zijn in verband met de COVID-maatregelen niet doorgegaan en zullen in 2022 alsnog worden ingevuld.

Belangrijk onderwerp in de vergaderingen in 2021 was de verdere invulling van de ombuiging van de meerjarenbegroting. Bestuurder heeft ons in 2021 op de hoogte gehouden van de voortgang van de ombuiging om formatie in relatie tot aantallen leerlingen terug in balans te brengen. In 2021 is de ombuiging die in 2020 in gang is gezet goed doorgezet waarbij door gebruik te maken van mobiliteitsmaatregelen uit het sociaal plan de formatie voor het komende boekjaar op het juiste niveau is gebracht. In 2021 is wel gebleken dat de ontwikkeling van de leerlingenaantallen en de verandering in bekostiging nieuwe uitdagingen geven waardoor de meerjarenbegroting nog een aantal in te vullen acties kent. Dit zal in 2022 door bestuurder verder worden uitgewerkt in de kadernota om daarmee weer een structureel sluitende begroting te krijgen. Naast de meerjarenbegroting werden uiteraard de standaardzaken als het jaarverslag 2020, na bespreking met de accountant, en de begroting 2021 goedgekeurd. Ook werden de schoolresultaten (onderwijsresultaten) uitgebreid besproken. Het reglement van de raad van toezicht werd aangepast aan de nieuwe code goed bestuur.

Overige onderwerpen die aan de orde zijn geweest in 2021:

- Nieuwbouw Koningsschool en SBO Daltonschoon De Leilinde
- Voortgangsrapportages (financieel/personeel)
- Bezoldigingsklasse WNT 2021
- Nationaal Programma Onderwijs (NPO)
- Onderwijsresultaten en welbevinden (sociale veiligheid)
- Invloed COVID
- Professionalisering/scholing
- AVG
- Risicomanagement
- Statutenwijziging
- Benoeming accountant 2022-2023

In 2021 heeft de raad van toezicht een zelfevaluatie gehouden. Alle leden hebben hierbij volgens een vaste beoordelingssystematiek een eigen evaluatie ingevuld. Deze is vervolgens samengevoegd tot één totaalevaluatie waarbij wij de afzonderlijke onderwerpen besproken hebben en waar nodig acties hebben uitgezet die in de loop van het jaar zijn opgepakt/afgewikkeld.

Iedere vergadering is er door de raad zowel zonder als in aanwezigheid van het college van bestuur vergaderd. In de zomer van 2021 stopten mevrouw M. Leusink en de heer P. de Wit als lid van de raad (reglementair). Eind 2020 was de werving van nieuwe leden van de raad opgestart en begin 2021 één van de twee vacatures reeds ingevuld. Eind 2021 is besloten een nieuwe sollicitatieronde op te starten die in 2022 is afgerond.

De remuneratiecommissie heeft begin 2021 een beoordelingsgesprek gehouden met het college van bestuur over 2020. Voor dit gesprek is input gevraagd aan alle afzonderlijke leden van de raad van toezicht alsook aan de MR en GMR om hiermee een breder beeld van het functioneren van de bestuurder te verkrijgen. De bestuurder heeft zelf een reflectie op eigen functioneren opgezet waarna een open gesprek heeft plaatsgevonden. In mei heeft de remuneratiecommissie een vervolgesprek met bestuurder gehouden om te spreken over ontwikkelwensen en de wijze waarop daar invulling aan gegeven kan worden.

De raad van toezicht dankt de bestuurder en in hem alle personeelsleden en betrokkenen bij Willem van Oranje Scholengroep voor hun inzet in het afgelopen jaar. We zijn dankbaar voor de behaalde resultaten en maatschappelijke ontwikkelingen waar de medewerkers van de Scholengroep zich vol voor inzetten. Als raad van toezicht wensen wij bestuurder, directie en medewerkers Gods Zegen toe bij deze verantwoordelijke taak om zingend onderwijs te verzorgen.

3.5 Omgeving (internationaal, nationaal, regionaal, lokaal)

Scholen realiseren hun opdracht in hun directe omgeving. Educatieve regionale kracht wordt vergroot door samenwerken met de diverse partners uit de omliggende streek. Bij krimp van leerlingaantallen zetten we in op het behouden van diversiteit van onderwijsaanbod. Ook dit vraagt om samenwerking met anderen in de regio. Willem van Oranje Scholengroep is een maatschappelijk verbinder (regio, bedrijven, vervolgonderwijs, oud-leerlingen, ouders, basisonderwijs, kerk). De relaties worden onderhouden om voeling te hebben met wat de maatschappelijke context (nu en in de toekomst) vergt van leerlingen.

Samenwerkingsverbanden

Willem van Oranje Scholengroep is aangesloten bij de samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs in de regio: Samenwerkingsverband Langstraat, Heusden Altena (PO 30-10) en Samenwerkingsverband VO De Langstraat (VO 30-09). De Scholengroep participeert in de samenwerkingsverbanden zowel op bestuurlijk als op schoolniveau. Vanuit het voor alle scholen opgestelde ondersteuningsplan en de voor elke school afzonderlijk geldende schoolondersteuningsprofielen wordt inhoud en vorm aan passend onderwijs gegeven. De samenwerkingsverbanden en schoolbesturen voeren jaarlijks monitoringsgesprekken waarin resultaten en inzet van middelen over en weer worden verantwoord. De uitkomsten worden besproken in het overleg met gemeenten en binnen het bestuur van de samenwerkingsverbanden en worden voorgelegd aan de ondersteuningsplanraad waarin ouders en medewerkers van scholen zijn vertegenwoordigd.

Gemeenten

Willem van Oranje Scholengroep is door de locatie van haar scholen verbonden aan de gemeenten Altena, Heusden en Waalwijk. Binnen deze gemeenten participeert de Scholengroep actief in de (wettelijke) overleggen zoals het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) over onderwijshuisvesting en de lokale educatieve agenda (LEA). De wijze van organisatie van het overleg verschilt per gemeente.

Ouders/verzorgers

Ouders/verzorgers zijn vertegenwoordigd in de medezeggenschapsraden van de scholen en in de gemeenschappelijk raad in de sector primair onderwijs. In 2022 zal ook een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor de sector voortgezet onderwijs worden aangesteld. Daarnaast zijn er op scholen in verschillende vormen 'klankbordgroepen' waarin met ouders wordt gesproken over de visie en missie van de school en de wijze waarop onderwijs wordt vormgegeven en georganiseerd.

Bedrijven/instellingen

Scholen zijn middels samenwerkingsovereenkomsten gebonden aan instellingen of bedrijven in de nabijheid van de school. Voorbeelden hiervan zijn samenwerking met Bibliotheek Altena in Wijk en Aalburg, verbintenis met Avans Hogeschool en de Universiteit van Tilburg vanuit de IBC-opleiding in 4- en 5-havo en het Econasium in de bovenbouw van het vwo. In het vmbo vindt samenwerking plaats met Tibo-Veen, een installatiebedrijf dat meewerkt in het programma van de opleiding en werkervaringsplaatsen voor leerlingen biedt.

Opleidingsschool Rivierenland

Willem van Oranje Scholengroep neemt deel aan de Opleidingsschool Rivierenland (OSR) die zich richt op de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en het aangrenzende gebied van West-Betuwe en het Land van Heusden & Altena. Ook in de toekomst is het van belang dat in deze regio goed en innovatief onderwijs wordt geboden. De OSR wil studenten uit de regio opleiden tot leraren voor de regio. Voor alle vakken bachelor en master, voltijd en deeltijd biedt OSR stageplaatsen aan. Studenten worden opgeleid binnen een sectie en hebben een werkplekbegeleider. In nauwe samenwerking tussen instituutopleiders en schoolopleider worden op de stageschool zelf intervisie, studie en stage verzorgd. Ook worden door OSR op de praktijk gerichte themabijeenkomsten georganiseerd.

De Stroming

In 2020 is de samenwerking met De Stroming gestart. De Stroming is een vereniging met 11 basisscholen in het Land van Heusden en Altena. Per 1 januari 2021 wordt de personeels- en financiële administratie van De Stroming gevoerd door het stafbureau van Willem van Oranje Scholengroep. Daarbij is gebruik gemaakt van ondersteuning door ONS Onderwijsbureau en Virtutem. In de loop van 2022 is de verwachting dat ook andere stafafdelingen De Stroming zullen gaan ondersteunen.

MET PrO

Na uitvoerige besprekingen is besloten tot een fusie met MET PrO per 1 januari 2022. MET PrO is een school voor praktijkonderwijs in Waalwijk, op korte afstand van het Willem van Oranje College. MET PrO biedt praktijkonderwijs aan leerlingen tussen 12-18 jaar die extra begeleiding nodig hebben. Met het onderwijsprogramma 'Big Picture Learning' wordt gezorgd voor een route op maat onder begeleiding van een coach.

3.6 Toegankelijkheid en toelating

PCBS De Bron, de Juliana van Stolbergsschool en de Koningsschool zijn scholen die regulier basisonderwijs bieden aan leerlingen van 4 - 12 jaar. De scholen zijn algemeen toegankelijk waarbij de Protestants-Christelijke grondslag dient te worden gerespecteerd.

SBO Daltonschool De Leilinde biedt leerlingen die (zeer) moeilijk lerend zijn, gedragsmatige problemen hebben of leerlingen met kenmerken van taal-spraakproblematiek een passende plaats. Voor een plaatsing op SBO Daltonschool De Leilinde is een TLV (toelaatbaarheidsverklaring) nodig die wordt afgegeven door de TAC (Toelaatbaarheid en Advies Commissie). Daarbij speelt ook de DBG (deskundige bevoegd gezag) een belangrijke rol. Na plaatsing van de leerling wordt een OPP (ontwikkelingsperspectief) opgesteld waarin de ontwikkeling van het kind naar een vorm van voortgezet onderwijs in kaart wordt gebracht. In 2021 is gestart met de verbrede toelating, dat houdt in dat er geen verlenging van de TLV tot en met 12 jaar meer nodig is. Wel is verlenging nodig bij het 13^e jaar van de leerling.

Het Willem van Oranje College Waalwijk en het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg zijn scholen voor vmbo, mavo, havo en vwo. De scholen zijn algemeen toegankelijk waarbij de Protestants-Christelijke grondslag dient te worden gerespecteerd. In principe kunnen alle leerlingen met een vmbo, havo- of vwo-advies vanuit de basisschool worden ingeschreven. Leerlingen uit groep 8 uit het gebied van SWV De Langstraat en aanpalende samenwerkingsverbanden worden rechtstreeks door hun ouders/verzorgers aangemeld bij het Willem van Oranje College.

De scholen bieden regulier onderwijs en daarbinnen is er passend onderwijs voor elke leerling. Er zijn echter grenzen aan de mogelijkheden van de scholen. Aan niet alle kinderen kan, bijvoorbeeld bij bepaalde problematieken, een passende plek worden geboden. De mogelijkheden voor de scholen zijn vastgelegd in het schoolondersteuningsprofiel. Voor leerlingen die niet op de school van hun keuze terecht kunnen, wordt in overleg met de ouders een passende school binnen het samenwerkingsverband gezocht.

De ISK Wereldschool biedt onderwijs aan leerlingen van 11-18 jaar die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen om succesvol te zijn op het regulier voortgezet onderwijs. Aangezien ISK-onderwijs geen afsluitend onderwijs is, gaat het in de visie op onderwijs niet alleen om taalonderwijs, maar ook om een pedagogisch klimaat gekenmerkt door geborgenheid en veiligheid als krachtige leeromgeving. Na enige tijd wordt door de mentoren een voorlopig uitstroomprofiel vastgesteld waarin wordt getracht zo goed mogelijk te voorspellen welke onderwijsrichting na de ISK het beste bij de leerling past en hoeveel tijd de leerling op de ISK daarvoor nodig heeft.

3.7 Klachten

De Willem van Oranje Scholengroep heeft op alle locaties interne vertrouwenspersonen. Deze vertrouwenspersonen zijn voor zowel leerlingen, personeel als ouders beschikbaar.

In 2021 zijn er bij Willem van Oranje Scholengroep geen klachten ontvangen.

Willem van Oranje Scholengroep is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie.

De externe vertrouwenspersonen zijn niet benaderd met een officiële klacht.

Willem van Oranje Scholengroep heeft een klokkenluidersregeling. In 2021 is er geen gebruik gemaakt van deze regeling.

4. Risicomanagement

Deze paragraaf is opgenomen als onderdeel B Overige rapportages van de verplichte gegevensset die door het Ministerie is voorgeschreven (B1 en B2).

4.1 Strategie en risico's

De Governance Code stelt dat er systemen nodig zijn voor risicobeheersing en -controle. Dat is de verantwoordelijkheid van het college van bestuur. De raad van toezicht heeft de verantwoordelijkheid erop toe te zien dat deze systemen er zijn en dat het bestuur zorgt voor het adequaat functioneren daarvan.

Willem van Oranje Scholengroep hanteert risicomanagement. Bij risicomanagement gaat het om het identificeren en kwalificeren van risico's en het periodiek en systematisch doorlopen van de organisatie op risico's, met als doel de gevolgen ervan te elimineren, verminderen of verkleinen.

Een risico is de kans dat het zich voordoet vermenigvuldigd met de impact. De prioritering geeft aan naar welke risico's de eerste aandacht dient uit te gaan. Hiermee ontstaat een model voor integraal risicobeleid. Inzicht in de risico's stelt de stichting in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat toekomstige investeringen op de lange termijn in verhouding staan tot de vermogenspositie van de stichting.

Jaarlijks worden de risico's besproken met het college van bestuur, de stafmedewerkers en de locatiedirecteuren.

In het opstellen van het risicomanagement van de Willem van Oranje Scholengroep zijn 20 risico's geïdentificeerd, verdeeld over 6 risicogebieden. Het benodigde weerstandsvermogen om deze risico's financieel op te vangen, mochten deze zich allen in de praktijk realiseren, bedraagt € 2.697.700. Dit is gelijk aan 11,5% van de lumpsum 2021 en daarmee in lijn met de algemeen geldende richtlijn om een weerstandsvermogen van zo'n 10 tot 15% van de lumpsum aan te houden.

Dit weerstandsvermogen past binnen het eigen vermogen van de stichting. Het publiek eigen vermogen (exclusief NPO) bedroeg in 2021 € 5.033.680. Het verschil tussen het eigen vermogen en het weerstandsvermogen is beschikbaar voor onderwijsinhoudelijk beleid. In de meerjarenbegroting 2022-2026 wordt dit vermogen aangewend. Hierna resteert naar verwachting een publiek eigen vermogen (exclusief NPO) van € 2.869.547, wat nog steeds toereikend is in relatie tot het weerstandsvermogen.

In onderstaande tabel zijn de verschillende risico's ingeschaald in termen van kans en impact.

	Impact	Onbelangrijk	Weinig	Gemiddeld	Belangrijk	Catastrofaal
Kans		1	2	3	4	5
Vrijwel zeker	5		Transitievergoeding ontslag			Leerlingending door demografie (De Bron)
Aannemelijk	4			- Aanbestedingen - Te hoge structurele lasten	- Personeel uitval - Tekort kwalitatief goed personeel (W&A, PO, staf)	
					- Leerlingending door onderwijskwaliteit (IvS, Koningsschool) - Leerlingending door concurrentiepositie (VO) - Personeel onvrijwillig uit dienst (De Bron) - Ventilatie (De Bron, ISK) - Uitval IT systemen - Uitval IT applicaties - Ransomware - AVG	
Mogelijk	3		IPAP semi-collectief	- Huurkosten (ISK) - Bekostiging (ISK) - Sociale onveiligheid (IvS)		
Onwaarschijnlijk	2			- Ontoereikende MJOP	- Discontinuïteit CvB	
Zeldzaam	1					

* Noot: indien een risico zich bij verschillende scholen voordoet en dat risico op die scholen verschillend wordt ingeschat in termen van kans en impact, dan is het risico in de tabel hierboven geplaatst bij de vaakst gegeven inschatting van kans en impact.

De risico's die direct actie vragen (de rood gekleurde velden) zijn:

- Leerlingendaling bij De Bron door demografische ontwikkelingen, waardoor de school in haar voortbestaan bedreigd wordt (risicogebied: extern risico)
 - Beheersingsmaatregelen:
 - Afstemmen (onderwijs)concept op aantal leerlingen.
 - Van belang om met college van bestuur afspraken te maken over toekomst met kader. Bij welke omvang blijven bestaan en bij welke omvang voornemen tot sluiting.
 - Vergroten zichtbaarheid om afname leerlingenaantallen tegen te gaan.
- Uitval van personeel bij alle scholen vanwege hoge werkdruk, corona en het lerarentekort in het algemeen.
 - Beheersingsmaatregelen: maatregelen om werkdruk te verlagen, zoals
 - Kritische blik op takenpakket medewerkers
 - Kritische blik op onderwijstijd leerlingen
 - Aanspreken reserves op basis van een plan om werkdruk te reguleren
 - Ouderenmaatregel 61+ verlengen
 - Uitslag RI&E geeft aanzet tot een plan van aanpak
 - Taskforces zijn in gesprek om te komen tot voorstellen om de werkdruk te verlagen
 - Zelfsturend team blijven stimuleren
 - Inzet onderwijsassistenten
 - Inzetten/opzetten extra eigen pool oproepkrachten
 - Inzet werkdrukmiddelen
 - Vitaliteitsprogramma's
- Tekort aan kwalitatief goed personeel bij verschillende scholen, mede vanwege de extra gelden voor het Nationaal Programma Onderwijs, waardoor er een grote vraag is naar personeel (risicogebied: personeel en arbeidsmarkt).
 - Beheersingsmaatregelen:
 - Partner in Opleidingsschool Rivierenland (OSR) om meer en meer zelf personeel op te leiden.
 - Participeren in RAP regio Midden Brabant voor Willem van Oranje College locatie Waalwijk
 - (Niet-vrijblijvende) samenwerking met andere PO besturen om gezamenlijk de werving & selectie te verzorgen. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking met De Stroming.

Zoals ook blijkt uit enkele van de beschreven risico's hierboven, heeft corona enerzijds geleid tot een aantal risico's en anderzijds meegewogen in meer generieke risico's, zoals het risico op uitval van personeel.

4.2 Verantwoording gevoerd risicomanagement

Vanuit de Code Goed Onderwijsbestuur is het bestuur verplicht verantwoording af te leggen over de risicobeheersing van de organisatie. De wet verplicht de onderwijsinstellingen om in de jaarrekening in hun jaarverslag verantwoording af te leggen over het gevoerde risicomanagement. In 2021 zijn er geen risico's geweest die de huidige strategie of continuïteit van de organisatie negatief hebben beïnvloed en/of ernstig hebben bedreigd. Wel hebben de coronapandemie en de dalende leerlingenaantallen in sector VO impact gehad op de organisatie.

5. Bedrijfsvoering

5.1 Bedrijfsvoering

Binnen Willem van Oranje Scholengroep ondersteunt het stafbureau de directies van de scholen en het college van bestuur op een aantal gebieden. In 2021 is een andere vorm van organiseren van de staf ingezet en verder gecontinueerd. Samenwerking binnen de diverse disciplines en 'werken vanuit de bedoeling' krijgt steeds meer vorm. Echter de groei van het stafbureau alsmede de sterk veranderde samenstelling vragen om een herijking '2.0'. Op basis van de reeds gezette stappen en verwachte samenwerking met andere partijen, zal in 2022 een traject worden ingezet waarin nieuwe medewerkers worden meegenomen om samen verder te kunnen bouwen.

Per 1 januari 2021 is de samenwerking met De Stroming gestart. Het stafbureau van Willem van Oranje Scholengroep verzorgt per deze datum de financiële en personeelsadministratie voor deze vereniging met 11 scholen voor primair onderwijs in het Land van Heusden en Altena. In de beginfase heeft dat om goede afstemming van wederzijdse verwachtingen gevraagd. Er is intensief aan beide kanten aan oplossingen gewerkt en dit heeft erin geresulteerd dat eind 2021 de personeels- en financiële administratie en HR volledig operationeel zijn. In 2022 zal samenwerking op het gebied van ICT, Kwaliteit & Beleid en Facilitair worden onderzocht.

In 2021 zijn ook fusiebesprekingen met MET PrO, praktijkonderwijs, gestart. Dit zal per 1 januari 2022 officieel worden. Samenwerking was hier op het gebied van personeelsadministratie al aan de orde vanwege ziekte personeel MET PrO. In 2022 zal de fusie ook uitgerold gaan worden over de andere onderdelen van de bedrijfsvoering. Tevens zijn in 2021 besprekingen begonnen met CVO-AV en Altena College in het kader van het opstellen van een regionale strategische agenda voor het voortgezet onderwijs. Een intentieverklaring daarvoor is getekend. Daarnaast is meer intensief een onderzoekstraject naar verdergaande samenwerking met CVO-AV gestart. In eerste instantie wordt onderzocht in hoeverre de tertiaire en secundaire processen kunnen samenwerken. CVO-AV beschikt ook zelf over een stafbureau, de intentie van samenwerking is van elkaar te leren en op termijn mogelijk zaken anders te organiseren en/of samen te gaan uitvoeren. Dit proces zal parallel aan de herijking van het stafbureau plaatsvinden.

Door de afdeling Talent en Ontwikkeling is vorig jaar gestart met een pilot gesprekkencyclus, gebaseerd op bewijs 4, open mentale instelling, en bewijs 5, duurzaam, vitaal en wendbaar personeel, van het Vision Eye. De medewerkers van het stafbureau hebben hieraan deelgenomen. In 2021 is deze pilot uitgerold voor de gehele organisatie.

In 2021 is er veel gebruik gemaakt van inhuur van externen, met name op financieel en administratief gebied, vanwege zwangerschapsverlof, ziekte, vertrek van het hoofd financiën en vertrek van de adviseur. Maar ook vanwege samenwerking met De Stroming en MET PrO. Er is een onderzoek geweest naar de werkwijze op financieel- en personeels-administratief gebied zodat processen kunnen worden verbeterd en een en ander efficiënter kan worden vormgegeven. Dit heeft geleid tot verdere automatisering binnen de discipline financiën.

De medewerkers van het stafbureau hebben ook in 2021 veel thuisgewerkt. De verwachting is dat dit gedeeltelijk zo zal blijven, hoewel de collegiale verbinding van groot belang blijft. Thuiswerken wordt ervaren als effectief, medewerkers zijn vaardiger met online werken en vergaderen. Nieuwe vaardigheden werden gevraagd en zijn eigen gemaakt.

Het optimaliseren van de inrichting van Afas (Insite) is, mede vanwege corona, niet in 2021 gerealiseerd. Het opstellen van procesbeschrijvingen heeft gedeeltelijk maar gedegen plaatsgevonden. Verder is de klanttevredenheid voor de afdeling ICT onderzocht. Dit heeft positieve resultaten opgeleverd en vindt een verdere verbetering van de dienstverlening plaats.

In 2021 is een onderzoek gestart door Dyade. Dit onderzoek richt zich op fte's, kosten, takenpakket, organisatie, etc. en wordt afgezet tegen een benchmark. De verwachting is dat dit in 2022 wordt afgerond.

Focus in 2022 zal qua bedrijfsvoering liggen op:

1. Herijking stafbureau 2.0: verbetering van kwaliteit staf, de basis op orde;
2. Versterking PDCA-cyclus;
3. Optimaliseren van de inrichting van Afas (Insite);
4. Professionalisering: ruimte voor persoonlijke ontwikkeling op inhoud en gedrag;
5. 'Werken vanuit de bedoeling': bedoelen, bewegen en bereiken (dit loopt door vanuit 2021);
6. Slagvaardigheid van de staforganisatie, zowel intern als extern.

5.2 Duurzaamheid

De Scholengroep werkt vanuit een houding van verantwoordelijkheid. Dat komt terug in de aandacht voor duurzaamheid in bedrijfsvoering en huisvesting.

In 2021 zijn in alle lokalen in de schoolgebouwen CO2-meters geplaatst. Ledverlichting in VO-scholen wordt stapsgewijs ingevoerd vanwege de kosten. Zonnepalen zijn in gebruik.

Bewijs 5 uit het Vision Eye (duurzaam, vitaal en wendbaar personeel) heeft veel aandacht gekregen. Na een geslaagde pilot met deze nieuwe gesprekkencyclus, met daarin concrete aandacht voor duurzaamheid van personeel en organisatie, is dit in 2021 voor de gehele scholengroep ingezet.

6. Ontwikkelingen

6.1 Huisvesting

Binnen De Bron zijn in 2021 de lokalen anders ingericht vanwege unit-onderwijs. Alle leerlingen volgen de lessen beneden en de lokalen boven als lokalen voor thematisch werken. Ook is er een ontmoetplein en een stilte werkplek. Over het gebruik van het schoolgebouw zijn ook afspraken gemaakt met De Schat (kdv). Tevens is de ventilatie in 2021 gecontroleerd. Gebleken is dat dit volgens de norm onvoldoende is, echter vanwege geplande nieuwe schoolsituatie wordt dit voorlopig opgelost middels natuurlijke ventilatie.

Ook in 2021 kampte de Juliana van Stolbergschool met ruimtegebrek. De school mag niet uitbreiden met lokalen en inmiddels is het maximum aantal leerlingen bereikt. Een positieve ontwikkeling is dat de Plusklas is behouden.

In 2020 heeft de gemeente akkoord gegeven voor vervangende nieuwbouw voor de Koningsschool. Deze nieuwbouw is uitgesteld en zal waarschijnlijk plaatsvinden in 2024. De nieuwe school zal een gebouw zijn samen met Basisschool Vrijhoeve (Leerrijk!). Vanwege de coronapandemie is het ventilatiesysteem gecontroleerd. Dit is goed bevonden.

Voor de nieuwbouw van De Leilinde is in 2020 een vlekkenplan opgesteld. Het definitieve ontwerp van de nieuwbouw is in 2021 afgerond. Ook de aanbesteding en de selectie voor architect en aannemer zijn afgerond. In januari 2022 zal een presentatie van de nieuwbouw aan het gehele team worden gegeven. In maart 2022 zal gestart worden met de sloop van de oude school en in mei met het bouwen van de nieuwe school. De verwachting is dat in mei 2023 zal worden afgerond. In de tussenliggende periode worden de leerlingen gehuisvest in lokalen van het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg.

ISK Wereldschool heeft bij BaLaDe drie extra lokalen gehuurd en per 1 april zelfs vier. Het huidige gebouw is blijvend te klein. Gesprekken met de gemeente Waalwijk over andere huisvesting zijn gaande. Verwacht wordt in het voorjaar 2023 hier meer duidelijkheid over te verkrijgen.

Op het Willem van Oranje College Wijk en Aalburg is er sprake van dalende leerlingenaantallen. Een gevolg van de dalende leerlingenaantallen is dat het gebouw een overschot aan ruimte heeft. Vanwege nieuwbouw is in 2021 tijdelijk SBO Daltonschool De Leilinde gehuisvest in Wijk en Aalburg. De integratie van deze school wordt door de leerlingen als positief ervaren, hoewel docenten wel enige geluidsoverlast ondervinden. Deze tijdelijke huisvesting van De Leilinde heeft wel geleid tot meer lokaalwisselingen voor docenten. Beperkende factor is tevens dat niet in alle lokalen digiborden aanwezig zijn. Een mogelijke oplossing is het inzetten van presentatieschermen. In 2022 zal worden gezocht naar nieuwe structurele gebruikspartners.

Bij het Willem van Oranje College Waalwijk zijn in 2021 de examenklassen tijdelijk gehuisvest in de nabijgelegen sporthal De Slagen vanwege de anderhalve-meter coronamaatregel. Door corona zijn de mogelijkheden voor tijd- en plaatsonafhankelijk werken versneld ingevoerd. De scholen bieden online lessen aan via Microsoft Teams. Echter digitaal lesgeven kan nooit het fysieke lesgeven vervangen. Voor sociale en burgerschapsvorming en daar waar discussie nodig is, blijft fysieke ontmoeting noodzakelijk. De verwachting is dat dit in 2022 weer zal normaliseren. Helaas heeft vanwege de coronapandemie de herinrichting van de personeelskamer, aula, studieruimtes en personeelskantoren vertraging opgelopen. De ontwerpfase is gestart in 2021 en zal in 2022 een vervolg krijgen. Tevens zal in 2022 in interactieve borden worden geïnvesteerd.

6.2 ICT

De activiteiten van de afdeling ICT zijn gericht op het bieden van een goede en bruikbare digitale infrastructuur in brede zin alsmede het ondersteunen van de gebruikers op de scholen in al hun diversiteit. De werkzaamheden die daarvoor worden verricht, zijn niet altijd even zichtbaar in de organisatie doch wel noodzakelijk voor het goed functioneren van het onderwijs. De investeringen die hiervoor worden ingezet door ICT zijn hoog en verdienen een korte toelichting.

In 2021 is er voor de locatie Koningsschool en SBO De Leilinde MFA ingeschakeld. In 2022 is deze functie ook voor de Juliana van Stolbergschool en de Koningsschool beschikbaar en zal deze ingeschakeld worden. Op de achtergrond wordt gezorgd voor azure-koppeling zodat er vanuit het personeelsportaal doorgelogd kan worden naar ParnasSys. Ook is in 2021 de verhuizing van SBO De Leilinde van de locatie Kasteellaan naar Perzikstraat 7 geregeld.

In 2022 zal het contract voor het geautomatiseerde systeem van Heutink verlopen, dan zal de netwerk-infrastructuur aangesloten worden op die van Willem van Oranje Scholengroep zoals eerder is gebeurd bij de Juliana van Stolbergschool.

In SomToday is een AVG-module ingericht. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om toestemming te registreren voor het publiceren van beeldmateriaal en delen van persoonsgegevens met derden. Leerlingen uit de leeftijdscategorie 16+ hebben de mogelijkheid om zelf hun privacy-voorkeuren op te geven. Zowel leerlingen als ouders zijn hierover geïnformeerd middels een nieuwsbrief.

Ter vervanging van de huidige beamers inclusief de e-beam (een onderdeel dat zorgt voor interactieve invoer op het scherm) op de locatie Waalwijk is er een aanbestedingstraject gestart in december 2021. Ongeveer 50 lokalen zullen worden voorzien van een touchscreen. Dit aanbestedingstraject zal worden afgerond in 2022. Op de locatie Wijk en Aalburg is een pilot gestart met een aantal touchscreens om na te gaan in hoeverre dit voldoet aan behoefte. In 2021 is er gestart met laptops voor docenten voor de locatie ISK. In 2022 zal uitbreiding van zowel leerling- als docent-device plaatsvinden. In de lokalen zullen ook de vaste pc's verdwijnen en zal er gewerkt worden met een dockingstation waarop de beamer, toetsenbord, muis en eventueel een scherm aangesloten zullen worden. Dit zal worden afgerond in 2022. Ook is de website van ISK vernieuwd.

In 2021 is het contract voor telefonie verlengd. In het laatste kwartaal van 2021 is de telefonie-omgeving gemigreerd naar een nieuwe omgeving.

In het voorjaar 2021 is het Hoofd ICT met pensioen gegaan. In het kader van de opvolging van zijn functie is de keuze gemaakt om dit op te splitsen qua taken in een taakomvang van 0,6 fte voor applicatiebeheer en 0,5 fte voor afdelingstaken.

In 2022 zal voor de office/azure omgeving een APK plaats vinden. Er zal worden bezien of de technische opzet van de Microsoft omgeving wel conform de door Microsoft aangedragen beveiligingsmaatregelen is ingericht. Naast het beveiligingsaspect wordt er ook gekeken of de huidige systemen goed uitgenut worden en waar nodig zal een aanpassing volgen. Ook zal in 2022 budget vrijgemaakt moeten worden voor cybersecurity. In verkennende gesprekken met verschillende leveranciers is vastgesteld dat het goed is als een derde partij de huidige netwerk-infrastructuur onderwerpt aan een zogenaamde PEN-test. Ethische hackers worden dan uitgenodigd om zwakten in het netwerk-infrastructuur op te sporen. Dit gebeurt in samenwerking met DWE-ICT, partner op het gebied van ICT dienstverlening.

In januari 2022 zal de Afas-omgeving van MET PrO samengevoegd worden met die van Willem van Oranje Scholengroep. Als gevolg hiervan hebben de medewerkers een @wvoranje account gekregen zodat ze toegang tot Afas hebben voor het inzien van loonstroken, indienen van declaraties etc. Voor MET PrO zullen in 2022 ook een aantal touchscreens aangeschaft worden. Tevens zijn de docentenpc's zijn aan vervanging toe. Behoeft is om na te gaan of hiervoor laptops gebruikt kunnen worden. In februari 2022 zal er een inventarisatie plaatsvinden van de huidige netwerk-infrastructuur en devices. Hieruit zal een investeringsoverzicht volgen.

Verder zal in februari 2022 een organisatiescan uitgevoerd worden ten behoeve van SomToday. SomToday ontwikkelt zich steeds meer modulair en derhalve is het belang om kritisch te kijken naar de inrichting zoals deze nu is voor de VO-locaties. Dit om inzicht te verkrijgen of de huidige functionaliteiten voldoende worden uitgenut en of de huidige inrichting nog wel passend is voor de organisatie. Gebaseerd op deze scan zal een adviesrapport worden opgesteld waarin zal worden opgenomen op welke wijze de inrichting mogelijk anders kan worden vormgegeven.

Ook zal in 2022 op basis van de meerjarenbegroting ICT een aanbestedingskalender worden opgesteld. Dit zal in samenwerking met Contractables worden ontworpen en er zal advies worden ingewonnen over inkoopstrategie en het uitzetten van aanbestedingsprocedures.

6.3 AVG

Sinds 2019 is de functie van Functionaris Gegevensbescherming (FG) extern belegd bij de CED-groep. Ook is een AVG-werkgroep ingesteld. De AVG-werkgroep heeft het afgelopen jaar duidelijke aandacht besteed aan bewustwording rondom privacy bij leerlingen en personeelsleden. Ook het komende jaar zal dit één van de speerpunten zijn.

In 2021 konden schoolbezoeken aan De Bron en de Juliana van Stolbergschool doorgang vinden. De aanbevelingen naar aanleiding van deze bezoeken zijn met de directeuren besproken en er is een actielijst opgesteld. Deze wordt door de AVG-werkgroep periodiek gemonitord.

Het komende jaar zal aandacht worden besteed aan het updaten van het verwerkingsregister. Ook dan zullen weer schoolbezoeken worden gebracht.

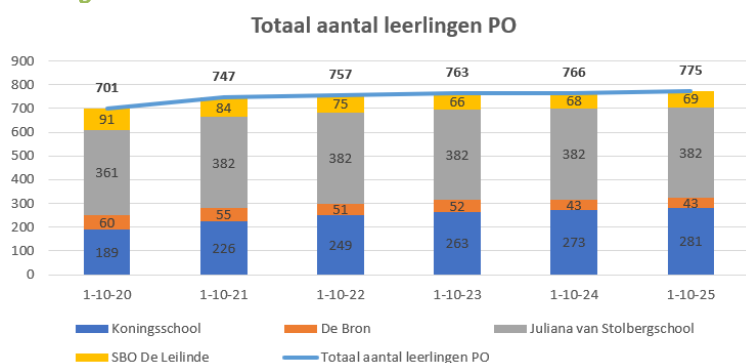
De FG heeft een toelichting verzorgd in MR, GMR en raad van toezicht en er is een gesprek met de voorzitter college van bestuur en vertegenwoordiging van de AVG-werkgroep geweest. Daarin werden de incidenten en meldingen besproken en zijn adviezen gegeven. In 2021 zijn twee incidenten gemeld waarvan geen enkele gemeld behoefde te worden bij de AP. Tevens is er een incident gemeld bij een derde partij. Inmiddels heeft Zermelo dit probleem opgelost en behoefde dit geen melding bij de AP.

Er is een landelijke DPIA uitgevoerd voor ParnasSys en SOM Today. Naar aanleiding daarvan is overleg geweest met de FG. In 2022 zal een schoolspecifieke DPIA uitgevoerd moeten worden op beide programma's.

Hoewel Willem van Oranje Scholengroep wil en moet voldoen aan de wettelijke bepalingen rondom AVG, legt dit nog steeds een grote administratieve druk op de organisatie van de scholengroep.

6.4 Leerlingen

Leerlingen PO

In deze tabel zijn alle, zowel gewogen als ongewogen, leerlingen opgenomen. De gewichtenregeling is een subsidieregeling in het basisonderwijs die zich richt op het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden die het gevolg zijn van factoren gelegen in de thuissituatie van kinderen. Hoe meer leerlingen een school heeft met een gewicht groter dan 0,0, hoe groter het extra budget dat zij van het ministerie van OCW ontvangt.

PCBS De Bron

Het leerlingenaantal van PCBS De Bron is in 2021 stabiel gebleven. Mede vanwege het beperkte leerlingenaantal wordt het unit-onderwijs verzorgd in stamgroepen met meerdere leerjaren. De stamgroep is de sociaal-emotionele basis voor de leerling met een vaste leerkracht. Het onderwijs en de overige activiteiten zijn divers en worden door verschillende mensen aangeboden. Hierbij wordt rekening gehouden met de leerdoelen van de leerling.

Juliana van Stolbergschool

Op teldatum 1 oktober 2021 had de Juliana van Stolbergschool 382 leerlingen. De school heeft 15 groepen van maximaal 28 leerlingen. De prognoses blijven aangeven dat er een hogere verwachte groei is dan de school kan huisvesten en er is sprake van regulatie van leerlingenaantallen. De verwachting was een extra groep te formeren, echter door het instellen van een combinatiegroep bleek dit voorkomen te kunnen worden.

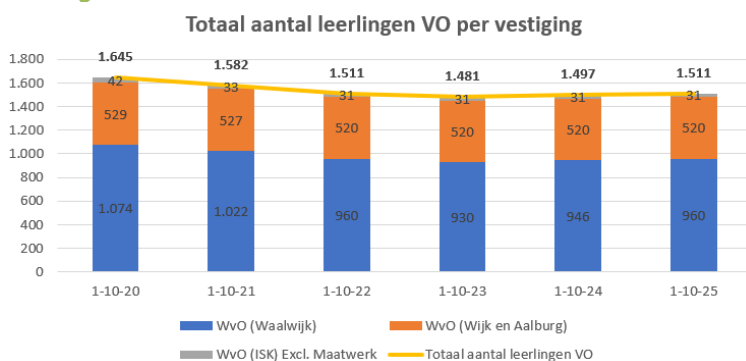
Koningsschool

Het leerlingenaantal van de Koningsschool blijft groeien. De aanwas van leerlingen betreft voornamelijk de reguliere onderbouw. Tevens wordt de groei teweeg gebracht door de 1-2-DRIEssengroep (leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong) en het voltijds hoogbegaafdenonderwijs Linus Driessen. Deze twee soorten onderwijs hebben een groeps grootte van 20 leerlingen. Wanneer er meer dan 10 leerlingen op de wachtlijst staan, zal een nieuwe groep worden geformeerd. De verwachting is dat dit in 2022 het geval zal zijn.

SBO Daltonschool De Leilinde

Een SBO-school mag niet werven. In 2021 was er een stabiel leerlingenaantal, de tijdelijke verhuizing heeft nog een beperkt effect op het leerlingenaantal. Per 1 oktober 2021 had De Leilinde 91 leerlingen. De komende jaren wordt echter een daling verwacht vanwege de tijdelijke huisvesting in Wijk en Aalburg en minder instroom van leerlingen. De verwachting is echter ook dat met de nieuwbouw het leerlingenaantal weer zal toenemen.

Leerlingen VO

Ook in 2021 zette de dalende trend van het aantal leerlingen binnen de sector VO door. Op 1 oktober 2021 telt locatie *Wijk en Aalburg* 527 leerlingen en locatie *Waalwijk* 1.022 leerlingen.

Voor de locatie Wijk en Aalburg was er sprake van een verrassend aantal aanmeldingen van nieuwe leerlingen. De oorzaak hiervan is niet eenvoudig te duiden, maar mogelijk speelt de snelle inzet van digitalisering die door corona is toegepast een rol. Ondanks demografische krimp in de regio lijkt het leerlingenaantal de komende jaren stabiel te blijven.

De locatie Waalwijk kende een herstel van leerlingenaantal. De komende jaren wordt een stabilisering van leerlingenaantallen verwacht. De werving van leerlingen heeft als gevolg van corona een andere vorm gekregen en heeft veelal online plaatsgevonden. Een nieuwe impuls in de werving is individuele aandacht voor potentiële nieuwe leerlingen door bijvoorbeeld rondleidingen te geven, lessen te organiseren en meer uit te gaan van de beleving van de groep 8-leerling: wat kan een leerling verwachten van en op het Willem. Verondersteld wordt dat in 2022 er weer in groepen kan worden rondgeleid.

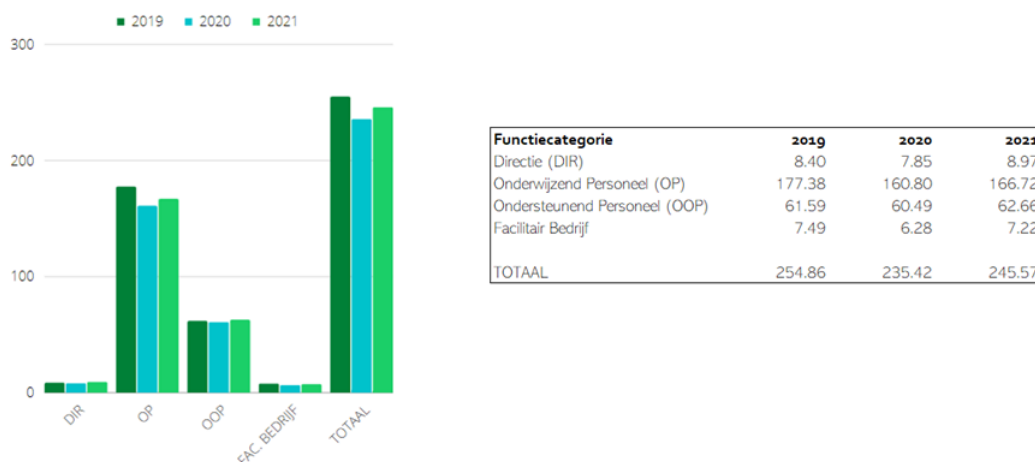
Het aantal leerlingen op ISK Wereldschool kan vanwege de niet te beïnvloeden instroom sterk variëren. In 2020 was door de coronapandemie de instroom marginaal en de doorstroom vanuit AZC's zeer beperkt. 2021 kende weer een gebruikelijke instroom aan leerlingen. De verwachting is dat vanwege de oorlog in Afghanistan het aantal leerlingen zal toenemen.

6.5 Personeel

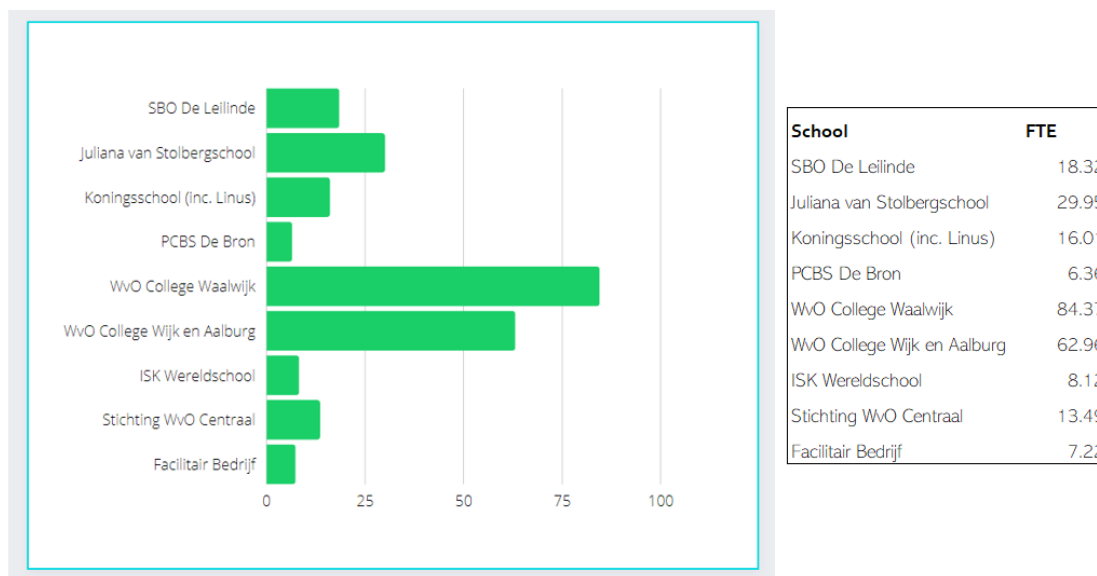
6.5.1 FTE's

Op 31 december 2021 waren er 333 medewerkers in dienst van de Scholengroep. Dit betreft alle medewerkers van de Scholengroep, inclusief de medewerkers van het Facilitair Bedrijf. Medewerkers met een vervangingsbenoeming (oproepkrachten) en stagiaires zijn in deze telling niet meegenomen.

Onderstaande grafiek betreft het totale personeelsbestand uitgedrukt in FTE. Er is een splitsing gemaakt tussen de functiegroepen Directie (DIR), onderwijzend personeel (OP), ondersteunend personeel (OOP) en de medewerkers van het Facilitair Bedrijf. Daarnaast zijn de cijfers van 2021 vergeleken met de verslagjaren 2019 en 2020. Waarbij, na een afname van circa 20 FTE in 2020 ten opzichte van 2019, in 2021 weer een toename van circa 10 FTE wordt waargenomen. Deze toename valt, ondanks de leerlingenkrimp, te verklaren door de (tijdelijke) beschikbaarheid en inzet van NPO-gelden.

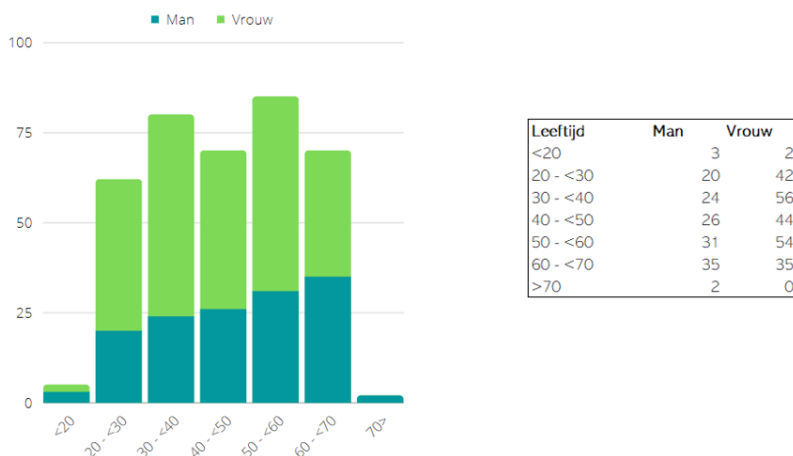
In onderstaande grafiek wordt de inzet van bovengenoemde functiegroepen uitgedrukt in FTE op peildatum 31 december 2021 per locatie:

6.5.2 Personeelsopbouw

Leeftijdsoopbouw

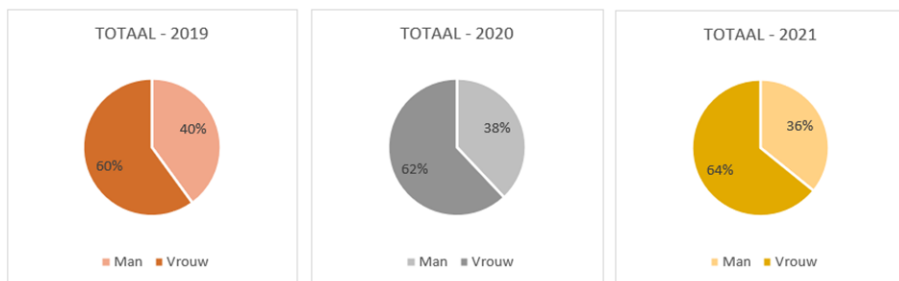
Onderstaande grafiek is een weergave van de personeelsopbouw op basis van leeftijd en geslacht binnen Willem van Oranje Scholengroep (inclusief Facilitair Bedrijf) op 31 december 2021. In 2021 was de gemiddelde leeftijd van de medewerkers binnen de Scholengroep 45 jaar. Bij mannen ligt de gemiddelde leeftijd op 47 jaar en bij de vrouwen op 44 jaar.

In 2021 valt het grootste percentage werknemers in de leeftijdscategorie van 50-60 jarigen, gevolgd door de leeftijdscategorie 30-40 jarigen. De groep 60+ volgt vlak na de groep 30-40 jarigen. Dit betekent dat binnen het personeelsbestand de komende jaren een natuurlijk verloop gaat ontstaan omdat collega's de pensioengerechtigde leeftijd bereiken en om die reden de Scholengroep zullen gaan verlaten.

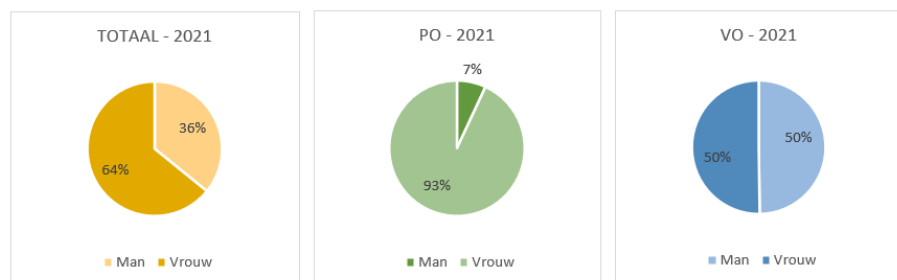
Verhouding man/vrouw binnen de scholengroep

Binnen de totale Scholengroep is het aantal vrouwen in verhouding groter dan het aantal mannen. We zien dat het percentage vrouwen dat werkzaam is voor de Scholengroep de afgelopen jaren een stijgende lijn heeft ingezet en sinds 2019 met circa 4% is toegenomen, tot 64% (vrouwen) vs. 36% (mannen) in 2021.

Op sectorniveau komen landelijk gezien de cijfers van het Voortgezet Onderwijs nagenoeg overeen met de VO-scholen van de Scholengroep, waarbij het aandeel mannen in het Voortgezet Onderwijs landelijk rond de 49% ligt en binnen de Scholengroep op 50%.

Binnen de PO-scholen van de Scholengroep is er daarentegen echter een groot verschil tussen het aantal mannen en vrouwen. Een verschil dat al jaren een terugkerend beeld is en inherent lijkt te zijn aan het primair onderwijs. Daarentegen hebben de PO-scholen van de Scholengroep echter ook een fors lager aandeel mannelijke medewerkers ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Waar het landelijk gemiddelde werkzame mannen in het Primair Onderwijs circa 15% betreft, is dit binnen de PO-scholen van de Scholengroep slechts 7% van het aantal medewerkers.

6.5.3 Ziekteverzuim

Hieronder worden de landelijke verzuimcijfers waar mogelijk vergeleken met die van de Scholengroep. In deze vergelijking wordt onderscheid gemaakt tussen sectoren (PO en VO) en daarnaast tussen onderwijzend personeel/directie (OP+DIR) en onderwijsondersteunend personeel (OOP).

In ogenschouw moet worden genomen dat verslagjaren 2020 en 2021 gekenmerkt zijn door de Covid-19 pandemie. Tegen de verwachtingen in was het ziekteverzuim gemiddeld genomen in 2020 lager dan in 2019. Op stichtingsniveau zien we dat deze daling zich gemiddeld genomen ook in verslagjaar 2021 heeft voortgezet. Bij het samenstellen van het jaarverslag zijn de landelijke verzuimcijfers voor 2021 nog niet bekend.

Sector PO

Onderstaande tabel is een weergave van de verzuimcijfers (te weten: verzuimpercentage, meldingsfrequentie en nulverzuim) sinds 2018 afgezet tegen het landelijk gemiddelde (indien beschikbaar) van de PO-sector.

Sector PO	Verzuimpercentage				Meldingsfrequentie				Nulverzuim			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
OP + DIR												
Eigen cijfers	13,50%	11,50%	7,90%	4,00%	1,10%	0,84%	1,10%	0,83%	51,00%	53,00%	44,00%	53,01%
Landelijke cijfers	5,90%	5,80%	5,80%	n.n.b.	1,10%	1,00%	0,90%	n.n.b.	47,00%	49,00%	50,00%	n.n.b.
OOP												
Eigen cijfers	10,40%	8,20%	17,00%	14,34%	0,70%	1,00%	1,00%	0,68%	58,00%	48,00%	39,00%	46,67%
Landelijke cijfers	6,30%	6,20%	6,20%	n.n.b.	1,00%	1,00%	0,90%	n.n.b.	54,00%	54,00%	57,00%	x

Wat betreft verzuimfrequentie en nulverzuim zien we binnen het PO zowel bij OP+DIR als het OOP een positieve ontwikkeling in 2021. De meldingsfrequentie ligt bij beide groepen onder de 1 en bij het OP+DIR heeft 53% van de medewerkers zich gedurende het jaar niet ziekgemeld en bij het OOP is dit ruim 46%.

Het verzuimpercentage onder onderwijzend personeel in het PO zet de dalende trend, die is ingezet in 2019, ook voort in verslagjaar 2021. Waarbij het verzuimpercentage bij het OP van 4% in 2021 in ieder geval ruim onder het landelijk gemiddelde van 2020 ligt.

Het verzuimpercentage bij het OOP is met 14,34% aan de hoge kant, maar ook hier zien we een daling ten opzichte van verslagjaar 2020. Het hoge verzuimpercentage binnen het OOP wordt veroorzaakt door een relatief klein aantal medewerkers met langdurig verzuim.

Hieronder wordt de trendlijn weergegeven van de verzuimcijfers in het PO in 2021 per maand. De paarse lijn geeft het gemiddelde weer voor de gehele Scholengroep.

Primair Onderwijs - Verzuimpercentage OP + Directie 2021

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

Primair Onderwijs - Verzuimpercentage OOP 2021

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

Gedurende het jaar 2021 zien we een forse stijging van het verzuim in de maanden november en december in verhouding tot eerdere maanden. Met name in november kan de toename van het totale verzuimpercentage bij zowel OP+DIR als bij het OOP worden verklaard door een explosieve stijging van het kort verzuim (1 t/m 7 dagen). Een beeld dat naar verwachting in lijn is met de landelijke cijfers, daar ARBO diensten melding maken van een historisch hoog verzuim in de maand november 2021 -met name in de zorg en in het onderwijs- als gevolg van de enorme toename van coronabesmettingen in deze maand.

Sector VO

Onderstaande tabel is een weergave van de verzuimcijfers (te weten: verzuimpercentage, meldingsfrequentie en nulverzuim) sinds 2018 afgezet tegen het landelijk gemiddelde (indien beschikbaar) van de VO-sector.

Sector VO	Verzuimpercentage				Meldingsfrequentie				Nulverzuim			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
OP + DIR												
Eigen cijfers	4,30%	5,50%	4,90%	4,85%	2,00%	1,40%	1,30%	0,95%	52,00%	37,00%	36,00%	46,96%
Landelijke cijfers	5,60%	5,60%	5,40%	n.n.b	1,80%	1,60%	1,20%	n.n.b	34,00%	36,00%	42,00%	n.n.b
OOP												
Eigen cijfers	8,70%	3,40%	7,70%	8,91%	1,60%	1,10%	1,20%	0,94%	64,00%	45,00%	37,00%	44,59%
Landelijke cijfers	6,00%	5,90%	6,20%	n.n.b	1,20%	1,20%	0,90%	n.n.b	43,00%	46,00%	53,00%	n.n.b

Wat betreft verzuimfrequentie en nulverzuim zien we in 2021 binnen het VO zowel bij OP+DIR als het OOP een positieve ontwikkeling ten opzichte van 2020. De meldingsfrequentie ligt bij beide groepen net onder de 1 en bij het OP+DIR heeft circa 47% van de medewerkers zich gedurende het jaar niet ziekgemeld ten opzichte van 36% in verslagjaar 2020. Bij het OOP is het nulverzuim in 2021 circa 45%, ten opzichte van 37% in verslagjaar 2020.

Het verzuimpercentage in 2021 is bij OP+DIR nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2020 met een zeer lichte daling naar 4,85%. Bij het OOP zien we een toename van ruim 1 procentpunt ten opzichte van verslagjaar 2020 naar een verzuimpercentage van 8,91% in 2021.

Hieronder wordt de trendlijn weergegeven van de verzuimcijfers in het VO in 2021 per maand. De paarse lijn geeft het gemiddelde weer voor de gehele Scholengroep.

Voortgezet Onderwijs - Verzuimpercentage OP + Directie 2021

Voortgezet Onderwijs - Verzuimpercentage OOP 2021

Ook in het VO zien we in 2021 op maandniveau een stijging van het verzuimpercentage in de maanden oktober, november en december. Net als in het PO is ook in het VO het kort verzuim (tot 7 dagen) in deze periode hoog te noemen in vergelijking met de andere maanden. Ook hier is het vermoeden dat deze toename van verzuim in lijn is met de landelijke ontwikkelingen omtrent COVID-19.

Maatregelen

Om de aanpak en preventie van verzuim nog meer en blijvend te verankeren binnen de organisatie zijn er plannen uitgerold met als doel het verzuim waar mogelijk te voorkomen en terug te dringen.

Zo is er dit (school)jaar onder andere gestart met:

- Periodiek, strategisch overleg met de Arbodienst, gericht op verzuim en verzuimpreventie, waarbij er aandacht is voor het proces, de rollen van de verschillende functionarissen, de wijze van aanpak bij frequent verzuim, kort- en langdurig verzuim.
- Vormgeven aan 'het goede gesprek' waarbij de ontwikkeling en het werkgeluk van medewerkers een centrale plaats hebben. Hierin worden concrete afspraken gemaakt tussen leidinggevende en medewerker.
- Het jaarlijks organiseren van professionaliseringsbijeenkomsten voor leidinggevenden mede georganiseerd door de Arbodienst.
- Het inrichten en implementeren van een AFAS verzuimmodule met betrekking tot signalering en dossieropbouw.
- Het nader uitwerken en het bevorderen van de toegankelijkheid van periodieke (verzuim) rapportages en -analyses, waarbij de cijfers niet leidend zijn, maar als richtinggevend worden beschouwd.

6.5.4 Leiderschap

Leiderschap is al jaren een belangrijk thema bij Willem van Oranje Scholengroep. Leiderschap in de zin van 'zelf aan zet willen zijn en verantwoordelijkheid nemen' of in andere bewoordingen 'meer ruimte, zeggenschap en autonomie bij de medewerker'. Dit vraagt van de medewerker om *ruimte te nemen* en van de leidinggevende om *ruimte te geven*.

Om ruimte te geven zijn de directeuren en afdelingsleiders in 2019 en 2020 getraind in de leiderschapsvisie van de 'Multiplier' die gericht is op het stimuleren van verantwoordelijkheid bij de ander. In 2021 zijn zij individueel gecoacht om het geleerde werkelijk in de praktijk te brengen. Tevens zijn de managementteams gecoacht waarin met de name de Willemcompetentie 'samenwerking' veel aandacht heeft gekregen.

Voor de startende directeuren van MET PrO en SBO De Leilinde, eventueel aangevuld met de unit coördinatoren uit het PO, worden de trainingen in de leiderschapsvisie van de 'multiplier' in het voorjaar van 2022 opnieuw georganiseerd.

In schooljaar 2021-2022 is ook gestart met een MD-programma 'Leiderschap vanuit eigen kracht'. Dit opleidingsprogramma is bedoeld voor medewerkers die de ambitie en het talent hebben om leiding te geven. 12 deelnemers vanuit de eigen organisatie, van CVO-AV en het Altena College doen hieraan mee. Willem van Oranje Scholengroep wil zo haar medewerkers de mogelijkheid geven zich te ontwikkelen tot een functie in het middenmanagement en hoopt op deze wijze te anticiperen op de grote tekorten in het onderwijs in de leidinggevende functies.

Om ruimte te nemen worden voor de medewerkers diverse workshops aangeboden. Denk aan thema's als assertiviteit en feedback geven. Maar ook het ontdekken wat de medewerker beweegt en motiveert en dat dat de moeite van het nastreven waard is. Deze workshops zijn gestart in 2021 en worden in 2022 opnieuw aangeboden aangevuld met de workshops 'de kracht van verbinding' en 'effectief gebruik van een presentatie in je lessen'. De leden van het coachteam gaan bepaalde workshops verzorgen.

Naast de trainingen en workshops voor de leidinggevenden en medewerkers heeft ook 'Het goede gesprek' een belangrijke impuls gegeven aan het thema leiderschap. Deze nieuwe vorm van gespreksvoering over functioneren en ontwikkelen, bevindt zich nu nog in de fase van een brede uitrol en zal vanaf schooljaar 2022-2023 de manier worden waarop we met elkaar spreken over functioneren en ontwikkelen. Eén van de belangrijke uitgangspunten hierin is dat de medewerker verantwoordelijk is voor de eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling. We bieden onze medewerkers ondersteuning om deze nieuwe rol goed op te pakken.

Zo geven we in stapjes en samen vorm aan een cultuur waarin het nemen van eigen verantwoordelijkheid ofwel het tonen van leiderschap steeds zichtbaarder wordt.

6.5.5 Talent en Ontwikkeling

Om daadwerkelijk invulling te geven aan persoonlijke en professionele ontwikkeling van onze medewerkers faciliteert de scholengroep sinds schooljaar 2019-2020 een projectteam Talent en Ontwikkeling (TenO). Deze afdeling is onderdeel van het HR-team en zet zich ervoor in dat de mensen van Willem van Oranje Scholengroep met plezier in beweging zijn.

Hiermee sluiten we aan op bewijs 4 van ons Vision Eye:

"Medewerkers van WvO scholen willen zich continu blijven verbeteren en leerlingen maximaal voorbereiden op de complexe samenleving. De instelling die nodig is, is een open mind. Creativiteit en ongebaande paden betreden zijn goed en vragen voorbeeldgedrag van de medewerkers. De stijl van opereren is gericht op wat kan wel?, in plaats van wat kan niet?"

Dit streven wordt vertaald naar drie aandachtsgebieden waar TenO zich samen met de leidinggevend en medewerkers op richt:

1. Professionalisering leidinggevend: alle leidinggevend zijn bekwame en actieve Multipliers
 - Opleidingsprogramma Multipliers-leiderschap
 - Coaching directeuren en afdelingsleiders
 - MD-traject 'Leiderschap vanuit eigen kracht'
 - Faciliteren in het voeren van het goede gesprek
2. Professionalisering medewerkers: alle medewerkers zijn in ontwikkeling met als basis hun talent. De ontwikkeling is gericht op Welbevinden, Kwaliteit en Resultaat
 - Feedbackprogramma's
 - Gesprekencyclus waarin het uitoefenen van de functie en de eigen ontwikkeling centraal staan (met jaarlijks doelstellingen-, voortgangs- en evaluatiegesprekken)
 - Ontwikkeling is vastgelegd in persoonlijk ontwikkelplan
 - Intervisie om te leren van en met elkaar
 - Teamontwikkeling
 - Talentontwikkeling
 - Workshops ter bevordering van de persoonlijke ontwikkeling
 - Vitaliteitstrajecten met jaarlijks meerdere leuke activiteiten
3. Professionalisering organisatie: de organisatie biedt de randvoorwaarden die nodig zijn om de professionalisering van de medewerkers mogelijk te maken en te borgen
 - Een eigen academie om medewerkers blijvend te faciliteren in hun ontwikkeling d.m.v. workshops, trainingen, coaching, ontwikkeltools
 - Competentiemanagement
 - Een opgeleid bovenschol coachteam
 - Performance Management Systeem

In het schooljaar 2022-2023 gaan het projectteam TenO en de afdeling HR samen verder als afdeling 'Mens en Organisatie (MenO)'. Het doel van de afdeling MenO is om het belang van HR, diens strategische bijdrage, de dienstverlening en servicegerichtheid te optimaliseren. Duurzaam, vitaal en wendbaar personeel en een open mind zijn samen met de 3 Willemcompetenties de bril waardoor naar alle personeelsgerelateerde thema's gekeken wordt.

Willem van Oranje Scholengroep is hiermee een lerende organisatie die de ontwikkeling van haar medewerkers permanent bevordert om nu en in de toekomst de kernbelofte waar te maken.

"Leerlingen van WvO worden gezien. Hun zelfstandigheid wordt vergroot en ze worden voorzien van een goed ontwikkeld besef van waarden. Zij zijn gereed voor hun verdere leven."

6.6 Onderwijs en kwaliteit

6.6.1 Kwaliteit

De kwaliteit van onderwijs is een breed begrip dat niet alleen meetbare, maar ook moeilijk of niet-meetbare elementen bevat. De Willem van Oranje Scholengroep zorgt ervoor de kwaliteit goed te bewaken én te verbeteren.

De wettelijke basiskwaliteit moet op orde zijn waarbij in het nieuwe inspectiekader ruimte is voor invulling van de schooleigen ambities en de schooleigen aspecten van kwaliteit. Deze schooleigen ambities en aspecten worden nader uitgewerkt in de schoolplannen en de jaarlijkse locatieresultatenplannen (LRP's).

De afdeling Kwaliteit & Beleid heeft zich in 2021 o.a. bezig gehouden met de inrichting van RIO (Registratie Instellingen en Opleidingen), een programma van DUO. Om hierbij (en bij andere overheidsdiensten als belasting, uww, etc.) te kunnen inloggen is per 1 januari 2022 eHerkenning nodig. Besloten is om twee beheerders hiervoor aan te stellen. Het aanvragen van de eHerkenning heeft echter vertraging opgelopen. De verwachting is dat dit in 2022 geregeld zal zijn.

Het opstellen van de nieuwe schoolondersteuningsprofielen voor het PO is in 2021 gestart. De scholen trekken hierin gezamenlijk en in samenwerking met het samenwerkingsverband en de DBG'er.

Met ingang van het schooljaar 2020/2021 gebruikt de inspectie een nieuw beoordelingsmodel om de onderwijsresultaten in het basisonderwijs te meten (Regeling leerresultaten PO 2020). Scholen worden beoordeeld op basis van de behaalde referentieniveaus bij de eindtoets.

Het gaat daarbij om twee beoordelingscriteria:

1. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het fundamentele 1F-niveau behaalt. Het 1F niveau is het *minimale* gemiddelde eindniveau voor taal, lezen en rekenen.
2. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het hogere niveau (streefniveau) 1S/2F behaalt. Het 1S/2F niveau is het *wenselijke* gemiddelde eindniveau voor taal, lezen en rekenen.

Voor alle basisscholen is de signaleringswaarde voor 1F 85%. Voor het streefniveau 1S/2F is de signaleringswaarde 49%. Bij de onderwijsprestaties op de scholen zijn de resultaten per school opgenomen.

Door het Ministerie OCeW is het Nationaal Programma Onderwijs gestart. Een programma voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Vanuit dit programma krijgen scholen financiële ondersteuning om leraren en leerlingen te helpen de door corona ontstane achterstanden aan te pakken.

Allereerst is begonnen voor alle scholen van Willem van Oranje Scholengroep de 'schoolscan' te actualiseren. Daarin wordt in beeld gebracht wat leerlingen en de school nodig hebben om de corona-achterstanden in te lopen aan de hand van een stappenplan zodat de koppeling met kwaliteitszorgbeleid is geborgd. De verwachting is dat niet alle achterstanden binnen één jaar weggewerkt zullen zijn. Na analyse van deze schoolscan is per school een aantal keuzes gemaakt uit de 'menukaart' met effectieve interventies. De interventies zijn opgedeeld in diverse gebieden:

- A – meer onderwijs
- B – effectievere inzet van onderwijs
- C – sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling
- D – executieve functies
- E – inzet van personeel
- F – faciliteiten/randvoorwaarden.

Ook is er een NPO-coördinator aangesteld. De ambities van de scholen zijn geformuleerd en in de planning is concreet vastgesteld welke onderwerpen en thema's wanneer aan de orde komen om de voortgang te monitoren en te bewaken. Financiële monitoring wordt uitgevoerd door de NPO-coördinator samen met directie en de afdeling financiën van de scholengroep. Focus bij alle scholen ligt op het wegwerken van achterstanden op zowel sociaal-emotionele als cognitieve ontwikkeling. De gemaakte keuzes zijn echter per school uiteenlopend en worden toegelicht bij de verschillende scholen.

6.6.2 De Bron

Vanwege de beperkte schoolomvang is het team van de school klein en daarmee kwetsbaar. Met betrekking tot onderwijskundige ontwikkelingen wordt nauw samengewerkt met de Koningsschool.

Op een thema-avond is met ouders het proces van voortbestaan besproken alsmede de didactische versterking. Vanwege corona zijn er echter weinig activiteiten geweest, waaronder ouderavonden. Ouders zijn veelal via email en nieuwsbrieven geïnformeerd.

In 2020 is VierKeerWijzer geïmplementeerd. In eerste instantie toegepast als manier van werken bij de wereldoriënterende vakken. De kerndoelen worden aangeboden vanuit diverse interessante onderwerpen waarbij talenten van kinderen worden ingezet, eigenaarschap wordt gestimuleerd en ontdekkend en onderzoekend leren wordt toegepast. In 2021 is de inzet van VierKeerWijzer geïntensiveerd. Er wordt ook gewerkt met Gynzy, een ondersteunend programma om de gebruikte methodes meer digitaal in te zetten.

Ook is in 2021 een start gemaakt met het opstellen van een nieuw schoolondersteuningsprofiel (SOP). Dit wordt in samenwerking met de andere PO-scholen van Willem van Oranje Scholengroep, de afdeling Kwaliteit & Beleid en het samenwerkingsverband gedaan.

Het stelsel van kwaliteitszorg is systematisch, cyclisch en planmatig. De Bron maakt daarbij gebruik van het kwaliteitsinstrument WMK en het leerlingvolgsysteem ParnasSys. De basiskwaliteit, de schooleigen ambities en verbeterpunten zijn in het schoolplan geformuleerd. Ook is er een start gemaakt met het inrichten van een schoolportfolio. Een instrument wat ingezet kan worden voor brede verantwoording naar verschillende gremia.

6.6.3 Juliana van Stolbergschool

De voor 2020 geplande intervisie en audit met betrekking tot kwaliteit is vanwege corona opnieuw uitgesteld. Naar verwachting zal dit in 2022 plaatsvinden. Hoewel er wel communicatie tussen de units is, ontbreekt echter nog daadwerkelijke intervisie.

In 2021 is onderzocht of de rekenmethode WIG 5 verder geïmplementeerd kon worden. Dit heeft er toe geleid dat er wordt omgezien naar een andere rekenmethode. Door medewerkers is een studiedag gehouden over Wereld in getallen, deze methode is inmiddels ingevoerd. Ook werd tijdens deze studiedag aandacht besteed aan Zien! en Blink Wereld.

De resultaten op rekenen en lezen zijn ook in 2021 achteruit gegaan vanwege corona. De lockdowns hebben grote impact gehad. Tijdens studiedagen zijn de hiaten in rekenen en taal besproken. De komende jaren zal hier veel aandacht voor zijn en worden de NPO-gelden hiervoor ingezet.

De achterstanden die voornamelijk zijn veroorzaakt door de coronapandemie betroffen in 2021 taal en lezen in het algemeen en met name de groepen 4 en 5 voor rekenen. Hierop zijn vanuit de NPO-gelden diverse interventies ingezet. De ontwikkellijn van de leerlingen wordt goed in de gaten gehouden. Hoewel deze verantwoordelijkheid bij de leerkracht ligt, wordt dit als collectief door het team gedragen. Leerlingen uit groep 8 krijgen een kansrijke advisering voor vervolgonderwijs.

Opnieuw waren er in 2021 meerdere OPP's (ontwikkelperspectieven). De samenwerking met het samenwerkingsverband verloopt goed. Er zijn afgelopen jaar ook meer arrangementen aangevraagd en toegekend. De redenen voor het aanvragen van arrangementen zijn divers, dit kan variëren van dyslexie, vastraken in thuissituaties of werkhouding tot ondersteuning op sociaal-emotionele ontwikkeling.

De gesprekkencyclus 'het goede gesprek' is in 2021 ook op de Juliana van Stolbergsschool gestart. Naast dat de gesprekken worden gevoerd over taken en welbevinden van medewerkers, komen ook andere onderwerpen aan de orde. Gebleken is dat het aanspreken van collega's soms moeilijk is. De bedoeling is door het goede gesprek te voeren, meer vanuit vertrouwen te gaan werken. IB'ers zullen hier de komende tijd aandacht aan besteden.

De verwachting is dat in 2022 actie zal worden gezet op de hoog- en meer begaafde leerlingen. Ook zal het plan rondom de doorgaande lijn po-vo nadere uitwerking moeten krijgen. Hiervoor wordt samengewerkt met het Willem van Oranje College Waalwijk.

Opnieuw is door de Juliana van Stolbergsschool het themacertificaat 'gezonde school' (bewegen en sport) behaald voor de komende drie jaar. Tevens is de gouden ster als voorbeeldschool voor de TSO weer gehaald.

Nieuw in 2021 is dat de school opleidingsschool voor de Marnix Academie is geworden. De Marnix Academie is een grote zelfstandige pabo in Utrecht waarbij in het opleiden van toekomstige leraren en professionalisering van het onderwijs veel aandacht is voor praktijkgericht onderwijs.

6.6.4 Koningsschool

Vanuit het schoolplan wordt er voor de Koningsschool een jaarplan geschreven. Hierin worden per jaar de doelen benoemd. In 2021 was er bijzondere aandacht voor emotionele ontwikkeling, rekenonderwijs, taal en (begrijpend) lezen, motoriek en onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.

De Koningsschool is gaan werken als teamgerichte organisatie. Er zijn drie teams in onze school. Elk team heeft een teamleider, die via het schoolbestuur zorgt voor een doorgaande lijn binnen de schoolorganisatie. Een team is eigenaar van een leerwegeenheid (bouw/unit) en zorgt samen voor optimale ontwikkelingskansen van de leerlingen. Teams verkrijgen hierdoor meer eigenaarschap over hun 'bouw' en gaan met elkaar het gesprek aan over onderwijs en de verbetering daarvan. Dit geeft een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs.

Op de Koningsschool worden het kwaliteitsinstrument WMK en de leerlingvolgsystemen ParnasSys, Cito LVS en Zien! gebruikt. Binnen de Koningsschool is er cyclisch aandacht voor de beoordeling van de kwaliteit. De school wordt hierbij ondersteund door het stafonderdeel "Kwaliteit en Beleid" van de scholengroep. Ook wordt de basiskwaliteit regelmatig beoordeeld middels de zelfscan uit WMK.

In 2022 zal een tevredenheidsonderzoek worden gehouden voor de Koningsschool en specifiek voor Linus en 1-2-DRIEssen.

Waar mogelijk wordt in de ontwikkeling samengewerkt met De Bron of andere scholen van Willem van Oranje Scholengroep.

6.6.5 De Leilinde

De ambitie van SBO Daltonschool De Leilinde is om een omgeving te creëren waarin leerlingen hun talenten naar boven kunnen halen en de leerlingen ontwikkelen conform zijn/haar uitstroomprognose. Daarbij staan de doelen van de Nederlandse Daltonvereniging centraal: reflectie, zelfstandigheid, samenwerking, verantwoordelijkheid, doelmatigheid en effectiviteit. De doelen worden ingekleurd door het strategisch beleidsplan van de scholengroep en het Vision Eye.

Alle medewerkers zijn Dalton-gecertificeerd en in 2021 heeft ook de Daltoncoördinator het benodigde certificaat behaald. Nog steeds is SBO Daltonschool De Leilinde de enige SBO-school in Nederland met het Dalton-certificaat.

De aanbeveling van de Nederlandse Dalton Vereniging om meer groepsdoorbrekend te werken, is voortgezet in 2021. Eerder al bij taal, lezen en gymles, dit jaar ook bij spelling en rekenen. De schoolverlatersgroepen Kangaroos en Giraffen werken zo evenals enkele leerlingen van de groepen Koala's en Wasberen. Voorheen hadden de groepen vogelnamen als Adelaars of Valken. In 2021 is gekozen voor diernamen omdat dit minder stigmatiserend zou zijn. Op De Leilinde wordt niet gesproken over groep 8 of groep 3, omdat wanneer een leerling langere periode in een groep zou blijven dit ervaren zou worden als 'blijven zitten'.

In 2021 is door het gehele team een cursus afgerond over de methode Geef me de 5. Alle medewerkers zijn hiervoor geslaagd. Deze methode gaat in op de leerbeleving, de verwerking van leerstof en het inlevingsvermogen van leerlingen met een autisme spectrum stoornis. Het team heeft geleerd op een meer passende wijze om te gaan met leerlingen met ASS. Tevens zijn cursussen BHV, NLP en rekencoördinator gevolgd en is een nieuw Cito leerlingvolgsysteem 3.0 aangeschaft.

Met alle medewerkers zijn gesprekken gevoerd over het afgenomen TMA. Er zijn afspraken gemaakt over individuele en algemene ontwikkeldoelen. Dit traject zal in 2022 verder worden voortgezet.

Het leerlingvolgsysteem ParnasSys is in 2021 breder ingezet in de schoolorganisatie. Alle dossiers van leerlingen zijn inmiddels gedigitaliseerd evenals de OPP's. ParnasSys zal in de toekomst intensiever worden gebruikt.

Op De Leilinde is voor de eerste keer de DIA-eindtoets afgenomen bij schoolverlaters. De resultaten gaven aan dat rekenen het zwakste en taalverzorging het sterkste domein was. Mede om deze reden heeft het team ervoor gekozen zich te gaan oriënteren op een nieuwe rekenmethode. De representativiteit van deze eindtoets is echter betrekkelijk daar slechts zes leerlingen hebben deelgenomen.

6.6.6 Willem van Oranje College Waalwijk

De onderwijsontwikkelingen zijn in het afgelopen jaar vanwege corona anders verlopen dan was verwacht. Er zijn minder docenten en taken zijn deels overgeheveld naar OOP. Er wordt strak gestuurd op wat juist wel of juist niet bereikt moet worden. De noodzaak tot persoonsontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen is hoog, cognitieve eisen zijn niet aangepast. Geautomatiseerde kennis bij leerlingen is verminderd en een volledig vakprogramma is niet altijd haalbaar. Dit alles vergt veel van docenten en legt bij hen veel druk.

De werkdrukbeleving is afgelopen jaar sterk verhoogd mede door onzekerheid over toekomstige informatie en veranderende omstandigheden door corona. En hoewel de praktijk van de dag is dat de flexibiliteit van medewerkers hoog is, blijkt ook dat het inzetten van de nieuwe onderwijsontwikkelingen (onderwijs met ruimte voor keuzes) en de bezuinigingsopdracht veel energie vergt. Echter wanneer de voorgaande jaren niet was geïnvesteerd in het verminderen van werkdruk, zou de huidige situatie nog heviger zijn.

In 2021 hebben de mentoren plaats gemaakt voor leerlingcoaches. Leerlingbegeleiders hebben een prominente plaats gekregen in het aansturen van de coaches. De coaches hebben verantwoordelijkheid voor een groep leerlingen en voor de individuele leerlingen binnen deze groep. Zij leren de leerlingen verantwoorde keuzes te maken en te leren in het onderwijs. De doelstelling inclusief onderwijs wordt hiermee nagestreefd echter deze is nog niet bereikt. Beschikbare tijd en attentie van vakdocenten voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben is niet altijd optimaal. Het Willem besteedt hieraan veel aandacht, hoewel de financiële omstandigheden dit beperken.

Voor wat betreft het sociaal plan zijn het afgelopen jaar grote stappen gezet. Veel medewerkers hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheden vanuit het sociaal plan zodat gedwongen ontslagen voorkomen konden worden. Aandachtspunten blijven de loonkostencomponent en het behouden van de kwaliteit van docenten. De verwachting is het sociaal plan per 2022 te sluiten.

6.6.7 Willem van Oranje College Wijk en Aalburg

Voor Sterk Techniek Onderwijs (STO) is een 7^e programmalijnen opgezet: programmeren en computational thinking. organisatie van STO verloopt goed, echter corona is ook het afgelopen jaar een stagnerende factor geweest. Er zijn minder ontmoetingen met bijvoorbeeld het bedrijfsleven in de regio of vervolgonderwijs mogelijk en ook het aantal stages en de uitvoering daarvan is beperkt tot zelfs geheel onmogelijk. Dit zorgt voor vertraging van het leerproces. STO heeft dus duidelijk last van de coronapandemie. Wel zijn de ervaringen met STO goed en zal dit in de toekomst worden voortgezet.

In 2021 is ook een brugklas vmbo kader/mavo opgezet waarvoor subsidie is verkregen. Alle brugklassen zijn nu 'dakplanklassen' met een uitgestelde keuze voor de uiteindelijke te kiezen richting. De verwachting is dat dit de komende jaren meer kaderleerlingen zal trekken.

Het CSPE kon helaas ook afgelopen jaar geen doorgang vinden, teleurstellend voor zowel leerlingen als docenten.

De tevredenheid van leerlingen kende in 2021 een kleine stijging, ook ouders zijn zeer tevreden. De interventies die zijn ingezet met NPO-gelden hebben hun vruchten afgeworpen. Wel was er in 2021 betrekkelijk veel lesuitval vanwege corona. De verwachting is dat de daardoor opgelopen achterstanden groter zijn dan in 2020. Met name de praktijkvakken ondervonden hiervan veel hinder.

6.6.8 ISK Wereldschool

In 2019 en voorgaande jaren was er sprake van een niet evenwichtige verhouding man/vrouw in het team. In 2020 is dit meer in balans gekomen hetgeen zich heeft voortgezet in 2021. Vanwege het vertrek van vaste medewerkers is er in 2021 wel sprake geweest van inzet personeel via uitzendbureaus. Vacatures zijn niet gemakkelijk in te vullen.

De doorstroom naar en samenwerking met ROC Tilburg verloopt goed. Is samenwerking met ROC Tilburg is een zorgroute opgesteld. Dit betreft een 'tussenjaar' voor leerlingen tussen ISK Wereldschool en Entree-onderwijs. Deze zorgroute richt zich meer op het theoretische onderwijs, maar besteedt ook aandacht aan werkervaring. Alle leerlingen die deelnamen aan de zorgroute hebben deze afgerond en zijn doorgestroomd naar MBO 2. In 2021 zijn geen leerlingen in deze zorgroute ingestapt omdat ze direct naar het MBO konden doorstromen. De samenwerking en contacten met het Koning Willem I College zijn minimaal.

7. Financiële paragraaf

7.1 Balans en toelichting

De balans is een momentopname van de bezittingen, schulden en het eigen vermogen van de organisatie. Hierna een overzicht van de financiële situatie op 31 december 2021 vergeleken met de stand van het jaar daarvoor. Dit is gedaan voor:

- De geconsolideerde balans (Willem van Oranje Scholengroep incl. Facilitairbedrijf B.V.)
- De enkelvoudige balans van (Willem van Oranje Scholengroep excl. Facilitairbedrijf B.V.)

Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste afwijkingen tussen de twee peildata.

Willem van Oranje Scholengroep *inclusief* Willem van Oranje Facilitairbedrijf B.V.:

Activa	31-12-2021	31-12-2020	Passiva	31-12-2021	31-12-2020
Materiële vaste activa	5.784.210	5.902.736	Eigen vermogen	5.902.743	5.546.514
Financiële vaste activa	200.000	200.000	Voorzieningen	2.802.554	2.674.004
Voorraden	49.882	59.319	Langlopende schulden	345.047	373.811
Vorderingen	819.133	701.710	Kortlopende schulden	3.108.834	3.764.509
Effecten	-	-			
Liquide middelen	5.305.953	5.495.072			
Totaal activa	12.159.178	12.358.837	Totaal passiva	12.159.178	12.358.837

Willem van Oranje Scholengroep *exclusief* Willem van Oranje Facilitairbedrijf B.V.:

Activa	31-12-2021	31-12-2020	Passiva	31-12-2021	31-12-2020
Materiële vaste activa	5.758.385	5.873.312	Eigen vermogen	5.902.740	5.546.511
Financiële vaste activa	200.001	200.001	Voorzieningen	2.802.554	2.674.004
Voorraden	49.882	59.319	Langlopende schulden	345.047	373.811
Vorderingen	819.123	701.710	Kortlopende schulden	2.967.151	3.732.780
Effecten	-	-			
Liquide middelen	5.190.101	5.492.764			
Totaal activa	12.017.492	12.327.106	Totaal passiva	12.017.492	12.327.106

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn per saldo licht afgenomen ten opzichte van 2020, door een investeringsbedrag dat lager is dan de afschrijvingslast. In 2021 is voor circa € 403.000 geïnvesteerd, voornamelijk in de categorie *inventaris en apparatuur*. Hier tegenover staan circa € 521.000 aan afschrijvingslasten. Er zijn geen desinvesteringen in 2021 geweest.

Financiële vaste activa

Per 31-12-2021 bestaan de financiële vaste activa uit een deposito met een looptijd van 15 jaar (vervaldatum: 21 mei 2027).

Voorraden

Dit betreft de voorraad examenbeeldjes op peildatum, welke afgenomen is vanwege verbruik.

Vorderingen

Deze bestaan uit onder andere debiteuren, de vordering op het Ministerie i.v.m. het betaalritme en vooruitbetaalde facturen. In de periode augustus-december wordt minder dan 5/12^e van de jaarsubsidie ontvangen, waardoor er op 31 december sprake is van een vordering. Deze vordering loopt in de periode januari-juli terug naar € 0. De vorderingen zijn einde jaar van vergelijkbaar niveau als in 2020.

Liquide middelen

De kortlopende vorderingen en kortlopende schulden betreffen een momentopname per 31-12 en worden onder andere beïnvloed door het moment van betalen en het moment van ontvangen van liquide middelen. Met name het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening beïnvloedt de liquide middelen in negatieve zin. In het kasstroomoverzicht, als onderdeel van de jaarrekening, staat nader aangegeven welke posten effect hebben gehad op de afgenomen liquiditeit.

Eigen vermogen

Het verschil in het eigen vermogen per 31-12-2021 ten opzichte van 31-12-2020 wordt veroorzaakt door het resultaat van 2021. Zie hiervoor het onderdeel *resultaatbestemming* in de jaarrekening.

Voorzieningen

Binnen de stichting zijn er per 31-12-2021 zowel personele als materiële voorzieningen. De stand van de voorzieningen wordt op peilmoment 31-12 opgemaakt. Er zijn een voorziening voor groot onderhoud en een zestal personele voorzieningen.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is bepaald aan de hand van de laatst bekende meerjaren onderhoudsplannen. Onttrekkingen zijn afgeleid van dit plan en vinden plaats in overleg met de coördinator facilitaire zaken.

De voorziening voor spaarverlof betreft een reservering om de kosten vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. Het wordt berekend als aantal klokuren maal het bedrag behorende bij de schaal en trede van de betreffende persoon. Het saldo betreft het niet opgenomen saldo op balansdatum.

De jubileumvoorziening wordt gevormd voor 25-jarige en 40-jarige jubilea, waarbij rekening wordt gehouden met blijfkans en een disconteringsvoet.

De personele voorzieningen duurzame inzetbaarheid (sector PO) en het individuele keuzebudget (sector VO) zijn gevormd per 31-12-2016 en zijn in de jaarrekening geactualiseerd per 31-12-2021. De werknemer krijgt jaarlijks de beschikking over een basisbudget: in het PO zijn dit 40 klokuren per jaar, in het VO zijn dit 50 klokuren per jaar. Het is aan de werknemer om hierop keuzes te maken die passen binnen de levensfase en die de duurzame inzetbaarheid vergroten. Het budget mag gespaard worden voor latere inzet. De regelingen van het persoonlijk basisbudget gelden vanaf 2014. Omdat meer werknemers voor een langere periode gaan sparen worden de spaaruren, die per 31-12-2021 een waarde vertegenwoordigen van € 562.000 in een voorziening ondergebracht. Bij opname van het spaarsaldo worden de middelen onttrokken aan de voorziening.

De voorziening langdurig zieken wordt gevormd voor specifieke langdurig zieke medewerkers, waarbij de inschatting van HR is dat de betreffende medewerker niet meer zal herstellen. De voorziening is gebaseerd op de resterende te betalen salarissen plus berekende verschuldigde transitievergoeding. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde gezien de korte looptijd van deze voorziening per medewerker.

De voorziening Wet WAB is gevormd voor verschillende medewerkers met een tijdelijk contract, waarbij het bij het aangaan van het contract zeer waarschijnlijk was dat het contract niet wordt verlengd. De transitievergoeding is bepaald per individuele medewerker over de looptijd van alle tijdelijke contracten. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde gezien de korte looptijd van deze voorziening per medewerker.

De personele voorziening betreft een reservering in verband met afspraken met personeel.

Langlopende schulden

Hier wordt de vooruit ontvangen huur van ROC Da Vinci getoond.

Kortlopende schulden

Dit betreft het crediteurensaldo, afdrachten belasting (loonheffing/BTW) en pensioenen, reservering vakantiegeld/bindingsloze, afwikkeling van vooruit ontvangen middelen/nog te betalen posten en transitoria. Het betreft een momentopname, een 'foto' per 31-12. De kortlopende schulden zijn per jaareinde 2021 fors lager dan per jaareinde 2020 met name door het aflossen van de hypothecaire schuld voor locatie De Gaard in Waalwijk (€ 699.000).

7.2 Staat van Baten en Lasten en toelichting

In 2021 realiseert Willem van Oranje Scholengroep een positief exploitatiesaldo van € 348.141,-. Het geconsolideerde netto resultaat bestaat uit:

- resultaat uit reguliere bedrijfsvoering	€	-/- 456.516,-
- resultaat uit Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	€	828.791,-
- inzet middelen bestemmingsreserve personeel / BAPO	€	<u>-/- 24.134,-</u>
	€	348.141,-

Dit gerealiseerde resultaat ligt € 1.312.611,- boven het begrote resultaat voor 2021 van -/- € 964.470,-.

Willem van Oranje Scholengroep Geconsolideerd	realisatie 2021	budget 2021	verschil in eur
Sector PO	-234.724	-192.900	-41.824
Sector VO	775.598	-657.570	1.433.168
Centrale diensten	-192.733	-114.000	-78.733
Totaal Stichting	348.141	-964.470	1.312.611
WvO Facilitairbedrijf B.V.	-	-	-
Totaal geconsolideerd	348.141	-964.470	1.312.611

In onderstaand overzicht wordt de realisatie 2021 geconsolideerd gepresenteerd van de Scholengroep (inclusief WvO Facilitairbedrijf B.V.) in relatie tot de begroting 2021 en realisatie 2020.

Willem van Oranje Scholengroep Geconsolideerd	realisatie 2021	budget 2021	verschil realisatie- begroting	realisatie 2020	verschil realisatie 2021-2020
Rijksbijdragen OCenW	23.552.947	21.100.200	2.452.747	22.566.068	986.879
Overige overheidsbijdragen	289.087	257.150	31.937	220.735	68.352
Overige baten	689.025	822.520	-133.495	725.107	-36.082
Totaal baten	24.531.059	22.179.870	2.351.189	23.511.910	1.019.149
Personele lasten	19.698.507	18.769.850	928.657	19.760.373	-61.866
Afschrijvingen	519.454	554.110	-34.656	483.715	35.739
Huisvestingslasten	1.202.592	1.096.100	106.492	1.189.064	13.527
Overige instellingslasten	2.750.693	2.714.030	36.663	2.763.431	-12.738
Totaal lasten	24.171.246	23.134.090	1.037.156	24.196.584	-25.338
Saldo baten en lasten	359.813	-954.220	1.314.033	-684.673	1.044.486
Financiële baten en lasten	-11.672	-10.250	-1.422	-19.726	8.054
Nettoresultaat	348.141	-964.470	1.312.611	-704.399	1.052.540

Hierna zijn in het kort de exploitatieoverzichten weergegeven voor:

- Sector PO;
- Sector VO;
- Centrale diensten.

Daarbij worden de meest significante afwijkingen nader toegelicht.

Sector PO

Willem van Oranje Scholengroep Sector PO	realisatie 2021	budget 2021	verschil realisatie- begroting	realisatie 2020	verschil realisatie 2021-2020
Rijksbijdragen OCenW	5.609.132	5.200.100	409.032	5.057.110	552.022
Overige overheidsbijdragen	101.847	39.550	62.297	29.445	72.402
Overige baten	211.156	177.420	33.736	193.747	17.409
Totaal baten	5.922.135	5.417.070	505.065	5.280.302	641.833
Personele lasten	5.036.904	4.637.360	399.544	4.630.767	406.137
Afschrijvingen	104.001	130.000	-25.999	94.728	9.273
Huisvestingslasten	365.934	278.600	87.334	308.585	57.349
Overige instellingslasten	650.020	564.010	86.010	577.395	72.625
Totaal lasten	6.156.859	5.609.970	546.889	5.611.475	545.384
Saldo baten en lasten	-234.724	-192.900	-41.824	-331.173	96.448
Financiële baten en lasten	-	-	-	-	-
Nettoresultaat	-234.724	-192.900	-41.824	-331.173	96.448

Sector PO realiseert een resultaat van -/- € 234.724. Dit is € 41.824 lager dan de begroting van -/- € 192.900. Hieronder worden de voornaamste afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht.

Baten sector PO

De verwachte totale baten 2021 liggen ruim € 500.000 hoger dan budget.

Als onderdeel daarvan liggen de verwachte Rijksbaten € 400.000 hoger dan budget. Dit betreft, naast indexatie van de Rijksbijdragen, met name baten uit diverse corona gerelateerde subsidies, te weten Nationaal Programma Onderwijs (€ 219.000), Extra Hulp voor de Klas (€ 100.000) en Inhaal en Ondersteuningsprogramma (€ 54.000).

De overige overheidsbijdragen komen € 62.000 hoger uit door een gedeeltelijke vrijval van de bijdrage van de gemeente Heusden aan De Leilinde ter vergoeding van de kosten van tijdelijke huisvesting bij locatie Wijk en Aalburg, gedurende de periode waarin er nieuwbouw gerealiseerd wordt voor De Leilinde.

De 'overige baten' worden hoger gerealiseerd dan begroot door detachering van een medewerker van De Leilinde en vergoeding van werkzaamheden ter voorbereiding van de nieuwbouw van De Leilinde. Daarentegen komen er minder baten binnen voor reizen, excursies en activiteiten en lagere baten voor overblijven door het achterlopen van activiteiten ten gevolge van corona.

Lasten sector PO

De lasten vallen in de realisatie € 547.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere personele lasten. Hieronder staan van de rubrieken de grootste afwijkingen vermeld.

Personele lasten

De personeelslasten vallen € 400.000 hoger uit dan begroot. Hierop zijn van invloed:

- de hogere bezetting dan begroot (+ 3.7 FTE exclusief vervangingen). Deze hogere bezetting wordt met name verklaard door inzet op NPO (+ 1.7 FTE) en EHK (+ 0.9 FTE).
- de nieuwe CAO primair onderwijs, waarin een loonsverhoging van 2,25% is toegekend per 1 januari 2021 en een eenmalige verhoging is toegekend van de eindejaarsuitkering van 6,3% naar 6,5%. Hier was slechts ten dele rekening mee gehouden.
- Lagere uitgaven aan scholing dan begroot.

Afschrijvingen

De afschrijvingen vallen € 26.000 lager uit dan begroot, vanwege lagere investeringen in ict/audio, overige inventaris en aanschaf lesmethodes.

Huisvesting

De huisvestingslasten komen € 87.000 hoger uit dan begroot. Dit verschil wordt met name verklaard door uitgaven ten behoeve van de tijdelijke huisvesting van De Leilinde bij locatie Wijk en Aalburg (€ 56.000). Hier staat in de baten een vrijval van de bijdrage van de gemeente Heusden tegenover. Daarnaast vallen de kosten van dagelijks onderhoud hoger uit dan begroot.

Overige instellingslasten

De overige materiële lasten vallen € 86.000 hoger uit dan begroot, met name door hogere uitgaven aan verbruiksmaterialen/leermiddelen en ICT software licenties (€ 39.000). De overige uitgaven in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs bedragen € 30.000.

Sector VO

Willem van Oranje Scholengroep Sector VO	realisatie 2021	budget 2021	verschil realisatie- begroting	realisatie 2020	verschil realisatie 2021-2020
Rijksbijdragen OCenW	17.862.063	15.896.100	1.965.963	17.449.652	412.411
Overige overheidsbijdragen	187.240	217.600	-30.360	191.290	-4.050
Overige baten	344.693	575.500	-230.807	446.510	-101.817
Totaal baten	18.393.996	16.689.200	1.704.796	18.087.451	306.544
Personele lasten	14.048.571	13.645.390	403.181	14.550.641	-502.070
Afschrijvingen	384.881	396.110	-11.229	359.154	25.727
Huisvestingslasten	1.093.638	1.088.300	5.338	1.124.234	-30.596
Overige instellingslasten	2.077.993	2.200.720	-122.727	2.221.531	-143.538
Totaal lasten	17.605.082	17.330.520	274.562	18.255.559	-650.477
Saldo baten en lasten	788.914	-641.320	1.430.234	-168.108	957.022
Financiële baten en lasten	-13.316	-16.250	2.934	-29.506	16.190
Nettoresultaat	775.598	-657.570	1.433.168	-197.614	973.212

Sector VO realiseert over kalenderjaar 2021 een resultaat van € 775.598, wat € 1.433.168 positiever is dan begroot. Hieronder worden de afwijkingen ten opzichte van de begroting nader toegelicht.

Baten sector VO

De totale baten 2021 liggen fors hoger dan het budget (+ € 1.705.000).

Onderdeel van de totale baten zijn de Rijksbijdragen. Deze baten vallen € 1.966.000 hoger uit dan begroot. Dit betreft, naast indexatie, met name corona gerelateerde baten, te weten Nationaal Programma Onderwijs (€ 1.153.000), Extra Hulp voor de Klas (€ 231.000) en Inhaal en Ondersteuningsprogramma (€ 150.000). Tevens is er aanvullende bekostiging eindexamens ontvangen ter hoogte van € 105.000.

De 'overige baten' worden lager gerealiseerd dan begroot (-/- € 231.000), met name doordat er lagere baten zijn binnengekomen voor reizen, excursies en activiteiten en voor leerlingbijdragen verbruiken/materialen. Dit vertaalt zich tevens door in lagere 'overige materiële lasten'.

Lasten sector VO

De lasten voor sector VO realiseren € 275.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name beïnvloed door hogere personele lasten. Hieronder de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Personele lasten

De personeelslasten vallen € 404.000 hoger uit dan begroot. Hierop zijn van invloed:

- de hogere bezetting dan begroot (+ 4.5 FTE inclusief vervangingen). Deze hogere bezetting wordt verklaard door inzet op NPO (+ 5.0 FTE) en EHK (+ 1.6 FTE). De basis/reguliere formatie is dus lager dan begroot.
- de nieuwe CAO voortgezet onderwijs waarin medewerkers per 1 oktober 2021 een loonsverhoging van 1,8% ontvangen en een eenmalige uitkering van € 800 bruto bij een voltijdbaan.
- diverse betalingen in het kader van sociaal plan 1 en 2
- hogere uitgaven aan loonkosten derden, ten opzichte van hetgeen begroot was.
- lagere uitgaven aan scholing, ten opzichte van hetgeen begroot was.

Afschrijvingen

De afschrijvingen vallen € 11.000 lager uit dan begroot, voornamelijk vanwege lagere investeringen in inventaris.

Huisvesting

De huisvestingslasten komen uit rond budget.

Overige materiële lasten

De overige materiële lasten vallen € 123.000 lager uit dan begroot. De voornaamste redenen zijn lagere uitgaven aan buitenschoolse activiteiten (-/- € 224.000), in lijn met de lagere baten. Daarnaast worden er minder leerlingen gedetacheerd dan begroot. Daarentegen zijn er hogere lasten voor vergoedingen voor vrijwilligers/studenten en toetsen en testen. Dit betreft inzet voor het wegwerken van corona-achterstanden.

Centrale Diensten

Willem van Oranje Scholengroep Centrale diensten	realisatie 2021	budget 2021	verschil realisatie- begroting	realisatie 2020	verschil realisatie 2021-2020
Rijksbijdragen OCenW	81.752	4.000	77.752	59.306	22.446
Overige overheidsbijdragen	133.177	69.600	63.577	84.851	48.326
Allocatie/doorbelasting overigen	1.707.150	1.707.150	-	1.617.450	89.700
Totaal baten	1.922.079	1.780.750	141.329	1.761.607	160.472
Personele lasten	1.557.973	1.425.750	132.223	1.447.700	110.273
Afschrijvingen	30.572	28.000	2.572	29.834	738
Huisvestingslasten	51.930	44.400	7.530	34.761	17.170
Overige instellingslasten	475.981	402.600	73.381	434.706	41.275
Totaal lasten	2.116.456	1.900.750	215.706	1.947.000	169.456
Saldo baten en lasten	-194.377	-120.000	-74.377	-185.393	-8.984
Financiële baten en lasten	1.644	6.000	-4.356	9.781	-8.136
Nettoresultaat	-192.733	-114.000	-78.733	-175.612	-17.121

Voor Centraal was voor kalenderjaar 2021 een negatief resultaat begroot van € 114.000,-. Er is een negatief resultaat gerealiseerd van € 192.733. Hiermee wordt € 78.733,- afgeweken in negatieve zin.

Baten centrale organisatie

Allocatie

De centrale organisatie bestaat uit een centraal stafbureau, het bestuur en toezicht van de scholengroep en de afdeling TenO. In de voorbije jaren zijn eerder lokaal belegde werkzaamheden centraal georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn: ICT, schoonmaak en onderhoud, kwaliteit. Om de kosten die door de centrale staforganisatie ten dienste van de scholen worden gemaakt te dekken, dragen de scholen een percentage van de totale baten per school af. De hoogte van de allocatie is bij elke schoolbegroting zichtbaar. De allocatie wordt zo laag mogelijk gehouden, zodat het onderwijsgeld zoveel mogelijk wordt besteed aan het onderwijsproces. Over 2021 bedroeg de allocatie € 1.707.150. Dit is 7,7% van de totale begrote baten van de scholen. Over 2020 bedroeg de allocatie € 1.617.450 (afgerond 7% van de totale baten van de scholen).

Onder de *rijksbijdragen* is een bate geboekt voor incidentele ontvangen middelen voor de leerlingendaling in het VO. Daarnaast is hier een vergoeding opgenomen voor de DBG-er, de Deskundige Bevoegd Gezag. Deze wordt door het samenwerkingsverband deels vergoed. De DBG-er werkt op bestuursniveau en voert namens het schoolbestuur de dialoog met de school en de ouders in het kader van passend onderwijs. Daarnaast is er een bate geboekt van € 50.000 betreffende groeibekostiging voor het VO.

De overige baten in 2021 bestaan uit opbrengsten van De Stroming voor medewerkers van de financiële en personele administratie.

Lasten centrale organisatie

De lasten van de centrale organisatie vallen € 216.000 hoger uit dan begroot. De grootste afwijkingen zitten in de categorieën personele lasten en overige (instellings)lasten.

De personeelslasten komen € 132.000 hoger uit dan begroot. Dit is onder andere een resultante van lagere loonkosten op het gebied van HRM, controlling en IT (€ 63.000) en hogere uitgaven inhuur derden OOP (€ 120.000), betreffende de HRM en controllersfunctie. Tevens is er rekening gehouden met de kosten van een nog te betalen afkoopsom. Daarnaast is er sprake van hogere uitgaven aan medische begeleiding, personeelsactiviteiten en overige personele kosten. Dit laatste betreft kosten rondom werving en selectie voor openstaande vacatures.

De *overige (instellings)lasten* komen € 73.000 hoger uit dan begroot, vanwege de inzet van verschillende partijen ten behoeve van diverse strategische samenwerkingen, professionalisering en juridische ondersteuning. Tevens is er sprake van de kosten van negatieve rente.

7.3 Kengetallen

In het najaar van 2021 heeft de Inspectie van het Onderwijs een nieuwe set van kengetallen gepubliceerd waarmee zij toezicht houdt op de financiële continuïteit van de Scholengroep. De kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen moeten voldoen. Indien een bestuur onder aangepast financieel toezicht wordt geplaatst, dan is dit gebaseerd op een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in ogenschouw zijn genomen.

In de tabel hieronder worden de kengetallen weergegeven op basis van de enkelvoudige balans en exploitatie, met daarbij enerzijds de grenzen die Willem van Oranje Scholengroep voor haarzelf stelt, waar beschikbaar, en anderzijds de signaleringswaarde die de Inspectie van het Onderwijs hanteert. In aanvulling op de kengetallen van de Inspectie van het Onderwijs hanteert de Scholengroep een kengetal voor rentabiliteit.

Willem van Oranje Scholengroep Kengetallen	2020	2021	Grenzen Willem van Oranje Scholengroep	Signaleringswaarden Inspectie	Berekeningswijze
Solvabiliteit 2	66,7%	72,4%		> 30%	Eigen vermogen inclusief voorzieningen gedeeld door totale vermogen
Liquiditeit	1,7	2,0	≥ 1,00	> 0,75	Vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden. Geeft een indicatie of we in staat zijn om aan onze korte termijn (< 1 jaar) betalingsverplichtingen te voldoen.
Absolute omvang liquide middelen	5.492.764	5.190.101		> 100.000 euro	Omvang liquide middelen
Rentabiliteit	-3,0%	1,4%	0 - < 0,5% (3 jarig)	nb	Exploitatiesaldo gedeeld door totale baten, inclusief rentebaten

Zoals is te zien, voldoen de kengetallen aan de door de Inspectie gestelde signaleringswaarden en de grenzen van Willem van Oranje Scholengroep.

Signaleringswaarde mogelijk bovenmatig publiek vermogen

In afgelopen jaren heeft de Inspectie van het Onderwijs een signaleringswaarde ontwikkeld voor bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen. Aanleiding was dat de inspectie in 2018 in De Financiële Staat van het Onderwijs 2017 concludeerde dat de reserves van onderwijsinstellingen geleidelijk toenemen. Er blijft structureel geld over aan het einde van het jaar in nagenoeg alle onderwijssectoren. Indien er sprake is van een bovenmatige reserve, dient het bestuur in samenspraak met de raad van toezicht en de medezeggenschapsraad een bestedingsplan op te stellen om dit deel van het vermogen af te bouwen. In dit plan staat hoe en welk deel van de reserves doelmatig aangewend gaan worden voor het onderwijs. Op basis van de jaarrekening 2018 tot en met 2021 van Stichting Willem van Oranje (exclusief Facilitair bedrijf) is er geen sprake van bovenmatig publiek vermogen.

Willem van Oranje scholengroep	2018	2019	2020	2021
Bovenmatig vermogen				
Aanschafwaarde gebouwen	4.254.776	4.254.776	4.254.776	4.254.776
Boekwaarde resterende materiele vaste activa	2.530.169	3.104.519	3.121.527	3.018.960
Totale baten (inclusief financiële baten)	23.780.428	24.246.754	23.521.691	24.532.703
Normatief eigen vermogen	6.420.973	7.018.640	6.999.394	6.947.378
Publiek eigen vermogen (incl NPO)	5.946.506	6.226.515	5.514.330	5.862.471
Bovenmatig eigen vermogen (incl NPO)	-474.467	-792.124	-1.485.064	-1.084.907
Publiek eigen vermogen (excl NPO)	5.946.506	6.226.515	5.514.330	5.033.680
Bovenmatig eigen vermogen (excl NPO)	-474.467	-792.124	-1.485.064	-1.913.698

7.4 Toelichting op investeringsbeleid

Het beleid van de stichting is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen waarvoor geen investeringssubsidie wordt ontvangen. Het uitgangspunt is dat geen vreemd vermogen wordt aangetrokken voor het doen van investeringen. De investeringen van 2021 zijn met eigen middelen gefinancierd. De toekomstige omvang van de liquide middelen is te zien in de toekomstbalans in de continuïteitsparagraaf. Hierbij is rekening gehouden met de geplande investeringen en de onttrekkingen uit de onderhoudsvoorziening. Uit de meerjaren balans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren voldoende zal zijn om de lasten, de investeringen en de onttrekkingen uit de voorzieningen te betalen.

7.5 Treasury

Het bestuur hanteert een treasurystatuut dat is opgesteld overeenkomstig de voorschriften van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW, zoals uitgevaardigd door de Minister van OCW van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670). Deze is in 2019 aangepast naar de gewijzigde regeling van de Minister van OCW van 5 april 2018, nr. 1325371 en de gewijzigde regeling van 19 december 2018, nr. FEZ/1402273. De gewijzigde regeling treedt met terugwerkende kracht per 1 juli 2016 in werking.

De primaire doelstelling van Willem van Oranje Scholengroep is het verzorgen van onderwijs. Financieren en beleggen zijn ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling.

De algehele doelstelling van de treasury-functie is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Treasury heeft bij Willem van Oranje Scholengroep primair als doel het beheersen van financiële risico's en secundair het optimaliseren van het rendement van de (tijdelijk) overtoollige liquide middelen en het reduceren van financieringskosten.

Hiermee is de stichting in staat om:

- te kunnen besturen en te beheersen,
- te kunnen verantwoorden over
- en toezicht te houden op vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Periodiek zal door de controller aan het college van bestuur worden gerapporteerd over de financiële baten en lasten (in relatie tot de vastgestelde begroting en investeringsafspraken). Het college van bestuur rapporteert conform "overzicht vergaderdata en onderwerpen" aan de raad van toezicht. Dit overzicht wordt jaarlijks op schooljaarbasis opgemaakt en vastgesteld door het college van bestuur.

Er is in 2021 een behoudend beleid gevoerd ten aanzien van de in te zetten instrumenten. Dit heeft zich vooral gericht op het onderzoeken van de mogelijkheden om de huidige negatieve markt rentes zo veel mogelijk te vermijden. In dit kader is er contact gezocht met een derde bankinstelling in Nederland om hier een deel van de liquide middelen onder te brengen.

Er is geen sprake van derivaten en/of speculatieve financiële instrumenten.

7.6 Continuïteitsparagraaf

De in deze paragraaf opgenomen bedragen zijn afkomstig uit de door de raad van toezicht goedgekeurde begroting 2022 welke door het college van bestuur is vastgesteld. De aantallen en cijfers die in paragraaf 7.6.1 en 7.6.2 worden getoond, betreffen de cijfers van Willem van Oranje Scholengroep exclusief MET PrO. Per 1 januari 2022 is MET PrO onderdeel geworden van Willem van Oranje Scholengroep. In paragraaf 7.6.3 worden de aantallen en exploitatiebegroting van MET PrO getoond. Voor de overige begroting cijfers van MET Pro verwijzen we naar het bestuursverslag en jaarrekening van MET PrO.

7.6.1 Gegevensset

In deze paragraaf worden mededelingen gedaan van toekomstige ontwikkelingen. Ontwikkelingen van buitenaf (exogene ontwikkelingen) en ontwikkelingen van binnenuit (endogene ontwikkelingen). Het gaat hierbij om toekomstige ontwikkelingen en maatregelen die de continuïteit van de organisatie borgen en verbeteren en zich richten op de beheersing van risico's. De leerlingenaantallen en -prognoses per sector zijn al in hoofdstuk 6 visueel weergegeven.

Personele bezetting

De fte's hieronder zijn aantallen ultimo een boekjaar (conform de gegevensset van het Ministerie is dit onderdeel van A1). Dit betreft de FTE aantallen van Willem van Oranje Scholengroep exclusief MET PrO.

Willem van Oranje Scholengroep	2022	2023	2024	2025	2026
OP formatie	148,48	146,33	146,79	144,67	144,34
OOP formatie	61,44	58,46	55,99	54,74	54,44
Directie formatie	7,30	7,30	6,70	6,70	6,70
Totale formatie	217,22	212,09	209,48	206,11	205,48

Om meerjarig te komen tot een sluitende begroting, hebben de VO-locaties Waalwijk en Wijk en Aalburg de opdracht om de formatie in lijn te brengen met het geprognosticeerde aantal leerlingen. Dit wordt zichtbaar in het gebudgetteerde verloop van de FTE's zoals hierboven getoond.

Leerlingen

Voor leerlingenaantallen verwijzen we naar paragraaf 6.4 (conform de gegevensset van het Ministerie is dit onderdeel van A1).

7.6.2 Financieel meerjaren perspectief

Hierna wordt aandacht besteed aan diverse meerjaren overzichten. Deze zijn ontleend aan de meest recente definitieve meerjaren begroting 2022-2026 en de realisatiecijfers 2021. Deze zijn opgenomen conform de gegevensset A2 die door het Ministerie is voorgeschreven.

Het gaat hier dan om

- meerjaren exploitatie (op stichtingsniveau en voor de sectoren PO en VO)
- meerjaren balans op stichtingsniveau
- meerjaren kasstroom overzicht op stichtingsniveau
- meerjaren kengetallen op stichtingsniveau

Meerjaren exploitatie op stichtingsniveau

Hieronder de meerjaren exploitatie van de stichting, zonder Willem van Oranje Facilitair bedrijf. De baten en lasten van MET PrO zijn geen onderdeel van deze begroting.

Grootboekrekening	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
3.1 Rijksbijdragen	21.871.822	20.342.189	19.952.399	19.939.264	20.018.602
3.2 Overige overheidsbijdragen €	263.250	222.250	201.250	201.250	201.250
3.5 Overige baten	840.627	789.810	787.660	785.310	785.360
3 Baten	22.975.699	21.354.249	20.941.309	20.925.824	21.005.212
4.1.1 Lonen en salarissen	17.610.761	16.623.555	16.416.694	16.415.994	16.532.881
4.1.2 Overige personele lasten	728.138	462.779	452.450	453.455	447.183
4.1 Personeelslasten	18.338.899	17.086.334	16.869.144	16.869.449	16.980.064
4.2 Afschrijvingen	562.924	593.909	578.725	569.336	497.255
4.3 Huisvestingslasten	1.371.320	1.408.665	1.373.598	1.372.898	1.379.598
4.4.1 Administratie- en beheersk	287.951	270.436	222.495	223.248	221.631
4.4.2 Inventaris en apparatuur	1.138.200	1.122.800	1.104.150	1.106.500	1.108.500
4.4.4 Dotatie overige voorziening	1.309.174	1.181.882	1.165.808	1.169.460	1.171.959
4.4 Overige lasten	2.735.325	2.575.118	2.492.453	2.499.208	2.502.090
4 Lasten	23.008.468	21.664.027	21.313.921	21.310.891	21.359.006
6 Financiële baten en lasten	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
1 Resultaat	-28.769	-305.777	-368.612	-381.067	-349.794

Algemene toelichting

Het budget van 2022 kent twee belangrijke zaken die de uitkomst beïnvloeden:

- In het budget van 2022 is rekening gehouden met de extra middelen van het Nationaal Programma Onderwijs voor schooljaar 2021/2022, voor zover deze in 2022 worden uitgekeerd. Hier tegenover staan tevens extra lasten begroot, voor zover deze al concreet bekend zijn. In de loop van het schooljaar kunnen er extra uitgaven plaatsvinden voor zover dit inhoudelijk en financieel passend is binnen de NPO schoolplannen. Omdat de baten en lasten niet geheel op nul lopen, beïnvloedt dit het resultaat. Voor ISK Wereldschool is tevens rekening gehouden met de NPO nieuwkomers bekostiging voor schooljaar 2022/2023, omdat het totale bedrag voor de twee schooljaren ineens in het voorjaar 2022 wordt uitgekeerd.
- Met de vereenvoudiging van de bekostigingssystematiek voor Sector PO per 1 januari 2023 zal de toekenning van de bekostiging op kalenderjaar plaatsvinden. Hierdoor wijzigt het betaalritme. Als gevolg hiervan laat het ministerie eenmalig, in 2022, de vordering op het ministerie voor de bekostiging over de laatste vijf maanden van het kalenderjaar vervallen. Dit heeft een negatief effect op de hoogte van het publieke eigen vermogen ter hoogte van 238.654 euro.

De tabel hieronder toont het resultaat van 2022 voor Willem van Oranje Scholengroep totaal en per sector uitgesplitst naar een regulier resultaat en een resultaat door NPO en het vervallen van de vordering op OCW.

Resultaat 2022	WVO Scholengroep	Sector PO	Sector VO	Centrale organisatie
Resultaat	-28.769	-300.536	399.767	-128.000
NPO	730.114	108.971	621.143	0
Vordering OCW	-238.564	-238.564	0	0
Regulier resultaat	-520.319	-170.943	-221.375	-128.000

Ondanks het uitgangspunt om in 2024 een sluitende begroting te bereiken, toont Willem van Oranje Scholengroep in deze begroting een negatief resultaat voor 2024 en daarop volgende jaren. Binnen de sector PO ligt de oorzaak hiervan bij de per saldo grote uitstroom van leerlingen bij SBO De Leilinde. Binnen de sector VO wordt dit veroorzaakt door de bewuste keuze voor het aantal groepen en de relatief dure functiemix van locatie Waalwijk. Zowel voor sector PO als VO geldt dat de andere scholen niet geheel in staat zijn om het negatieve resultaat te compenseren. In de kadernota 2022 (zomer 2022) zal gekomen worden tot voorstellen en keuzes van maatregelen die alsnog leiden tot een sluitende begroting per 2024. De kadernota zal bij aanvang van het nieuwe begrotingsproces ter goedkeuring/instemming aan de RvT en medezeggenschap worden voorgelegd. Op deze manier vragen we tijd om te komen tot de juiste keuzes, om in de nieuwe meerjarenbegroting 2023-2027 alsnog een sluitende begroting per 2024 te presenteren.

In algemene zin komen de verschillende onderdelen van de begroting als volgt tot stand:

- Baten: de baten fluctueren de komende jaren met name op basis van de leerlingenaantallen. Daarnaast wordt rekening gehouden met de gefaseerde vereenvoudiging van de bekostiging (per 2022 in VO en per 2023 in PO). In de ontwikkeling van de baten over de jaren heen wordt geen rekening gehouden met een indexatie. Ditzelfde geldt voor de ontwikkeling van de lasten, ook daar wordt geen rekening gehouden met een indexatie.
- Personeelslasten: de personeelslasten zijn berekend op basis van de daadwerkelijke bezetting voor het schooljaar 2021-2022 en de ambities voor de jaren daarna. Hierbij is gekeken of de salarislasten als % van de beschikbare baten zich bewegen in de gestelde richting volgens de uitgangspunten. Hierbij is rekening gehouden met de minimale OP-formatie om goed onderwijs te borgen.
- Afschrijvingen: de afschrijvingslasten zijn begroot op basis van een investeringsbegroting. Voornamelijk de afschrijvingen voor IT gerelateerde investeringen stijgen. Daar tegenover staat dat de verwachte investeringen in lesmethodes juist afnemen, doordat lesmethodes meer en meer als verbruiksmaterialen en IT licenties worden aangeschaft (buiten de afschrijvingen om). Daarnaast wordt er rekening gehouden met verwachte toekomstige stijgingen van de afschrijvingskosten door nieuwbouw (De Leilinde).
- Huisvestingslasten: de huisvestingslasten zijn in beginsel op basis van de bestaande situatie begroot. Bijzonderheden worden nader toegelicht bij de toelichting per sector.
- Diverse overige lasten, zoals leermiddelen, zijn gebaseerd op de ontwikkeling in de leerlingenaantallen.

Allocatie

Binnen de Scholengroep wordt vanuit de scholen bijgedragen aan de centrale staforganisatie. De centrale organisatie bestaat uit een centraal stafbureau waarin de ondersteunende diensten, te weten HR, Personeelszaken, Communicatie, Facilitair, Financiën, Kwaliteit, Control en Beleid, ICT en Huisvesting zijn georganiseerd, evenals het bestuur en het toezicht van de Scholengroep. Om de kosten die door de centrale staforganisatie ten dienste van de scholen worden gemaakt te dekken, dragen de scholen een percentage van de totale baten per school af. Zoals in de uitgangspunten beschreven, is in de begroting een herzien allocatiemodel toegepast, waarbij op termijn (2025) zowel VO als PO procentueel gezien evenveel bijdragen aan de financiering van de centrale kosten. Deze situatie wordt bereikt in 2025, wanneer zowel VO als PO 7.1% van de totale baten afdragen. De allocatie wordt zo laag mogelijk gehouden, zodat het onderwijsgeld zoveel mogelijk wordt besteed aan het onderwijsproces. Per 2022 draagt ook MET Praktijkonderwijs bij aan de dekking van de centrale kosten.

Meerjaren balans

De meerjaren balans is hieronder weergegeven. Dit betreft de enkelvoudige meerjaren balans, waarin Willem van Oranje Facilitairbedrijf niet is meegenomen. De bouwstenen voor deze meerjaren balans betreft de realisatie 2021 en de meerjaren begroting 2022-2026. De balans van MET PrO is geen onderdeel van deze begroting.

Balans Willem van Oranje Scholengroep (enkelvoudig)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Activa						
1.1.2. Materiele vaste activa	5.758.385	5.865.345	5.821.389	5.625.024	5.473.190	5.564.205
1.1.3. Financiële vaste activa	200.001	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Vaste activa	5.958.386	6.065.345	6.021.389	5.825.024	5.673.190	5.764.205
1.2.1. Voorraden	49.882	40.882	31.882	22.882	13.882	4.882
1.2.2. Vorderingen	819.123	519.058	519.058	519.058	519.058	519.058
1.2.3. Effecten	0	0	0	0	0	0
1.2.4. Liquide middelen	5.190.101	5.229.437	4.994.510	4.747.934	4.530.808	3.629.588
Vlottende activa	6.059.106	5.789.377	5.545.450	5.289.874	5.063.748	4.153.528
Totale activa	12.017.492	11.854.722	11.566.839	11.114.897	10.736.938	9.917.734
2. Passiva						
Algemene reserve	5.033.680	4.274.797	3.969.019	3.600.407	3.219.341	2.869.547
Bestemmingsreserves (publiek)	828.791	1.558.905	1.558.905	1.558.905	1.558.905	1.558.905
Bestemmingsfondsen (privaat)	40.269	40.269	40.269	40.269	40.269	40.269
2.1. Eigen vermogen	5.902.740	5.873.971	5.568.194	5.199.582	4.818.515	4.468.721
2.2. Voorzieningen	2.802.554	2.632.756	2.680.415	2.622.381	2.654.252	2.213.606
2.3. Langlopende schulden	345.047	316.283	287.519	258.755	229.991	201.227
2.4. Kortlopende schulden	2.967.151	3.031.712	3.030.712	3.034.180	3.034.180	3.034.180
Totale passiva	12.017.492	11.854.722	11.566.839	11.114.897	10.736.938	9.917.734

In de meerjaren balans is de doorwerking van de geraamde resultaten, investeringen, afschrijvingen, dotaties en onttrekkingen aan voorzieningen doorgerekend. De omvang van de vaste activa is bepaald door toevoeging van geplande investeringen en de afname van de geraamde afschrijvingen. De investeringen zijn onderdeel geweest van de afstemmingssprekken.

De liquide middelen worden beïnvloed door de geprognosticeerde resultaten, gecorrigeerd voor afschrijvingen en dotaties, de geplande investeringsuitgaven en de uitgaven vanuit het meerjaren onderhoudsplan. Het eigen vermogen fluctueert met de geprognosticeerde resultaten. De voorzieningen zijn bepaald aan de hand van de begrote dotaties en de meerjaren onderhoudsplannen.

Meerjaren kasstroomprognose

Op basis van de enkelvoudige meerjaren balans en de enkelvoudige meerjaren exploitatie kan een specificatie worden gemaakt van de doorwerking van de primaire stromen (resultaat, investeringen in activa en onttrekkingen uit voorzieningen) op de beschikbare liquide middelen. Onderstaand is de meerjaren kasstroom weergegeven op de indirecte methode. Dit is dezelfde methode als in de meerjaren begroting is gehanteerd.

Kasstroomprognose Willem van Oranje Scholengroep (enkelvoudig)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Saldo baten en lasten (excl. rente)	359.813	-32.769	-309.777	-372.612	-385.067	-353.794
Aanpassingen voor:						
- Afschrijvingen	515.854	562.924	593.909	578.725	569.336	497.255
- Mutaties voorzieningen	128.550	-169.798	47.659	-58.034	31.871	-440.646
- Mutaties bestemmingsfonds	8.087					
Veranderingen in vlottende middelen:						
- Vorderingen, voorraden en effecten	-107.975	309.065	9.000	9.000	9.000	9.000
- Kortlopende schulden	-765.628	64.561	-1.000	3.468	0	0
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	138.701	733.983	339.791	160.547	225.140	-288.185
Ontvangen interest	1.644	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Betaalde interest	-13.316	0	0	0	0	0
Mutaties overige fin. vaste activa	0	0	0	0	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	127.029	737.983	343.791	164.547	229.140	-284.185
(des)invest. in materiele vaste activa	-400.928	-669.884	-549.954	-382.360	-417.502	-588.270
(des)invest. in financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-400.928	-669.884	-549.954	-382.360	-417.502	-588.270
Mutaties leningen	0	0	0	0	0	0
Extra aflossingen	0	0	0	0	0	0
Vooruitontvangen huurgelden	-28.764	-28.764	-28.764	-28.764	-28.764	-28.764
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-28.764	-28.764	-28.764	-28.764	-28.764	-28.764
Mutatie liquide middelen	-302.663	39.335	-234.927	-246.577	-217.126	-901.219
Beginstand liquide middelen	5.190.101	5.190.101	5.229.437	4.994.510	4.747.934	4.530.808
Mutatie liquide middelen	-302.663	39.335	-234.927	-246.577	-217.126	-901.219
Eindstand liquide middelen	5.190.101	5.229.436	4.994.510	4.747.934	4.530.808	3.629.588

Meerjaren kengetallen

De tabel hieronder toont de meerjaren kengetallen, op basis van de realisatie 2021 en de begroting 2022-2026. De gehele periode blijft Willem van Oranje Scholengroep boven de signaleringswaarden van de inspectie van het Onderwijs. Het kengetal rentabiliteit weerspiegelt de niet sluitende begroting. Bij het onderdeel meerjaren exploitatie wordt de route beschreven om in de meerjarenbegroting 2023-2027 alsnog een sluitende begroting per 2024 te realiseren.

Kengetallen	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Norm inspectie
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	72,4%	72,0%	71,5%	70,6%	69,8%	67,7%	>30%
Liquiditeit	2,04	1,93	1,85	1,76	1,69	1,39	>0,75
Absolute omvang liquide middelen	5.190.101	5.288.318	5.053.391	4.806.815	4.589.689	3.688.469	>100.000 euro
Rentabiliteit	1,42%	-0,13%	-1,43%	-1,76%	-1,82%	-1,66%	nb

Signaleringswaarde mogelijk bovenmatig publiek vermogen

De berekening van de signaleringswaarde bovenmatig publiek vermogen is gebaseerd op de realisatie 2021 en de begroting 2022-2026. Evenals in de realisatie ontstaat er ook voor de begrotingsjaren 2022-2026 naar verwachting geen bovenmatig publiek vermogen, aangezien het publiek eigen vermogen lager is dan het normatief eigen vermogen.

Bovenmatig publiek eigen vermogen	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Aanschafwaarde gebouw	4.254.776	4.254.776	4.254.776	4.254.776	4.254.776	4.254.776
Boekwaarde resterende materiele vaste activa	3.018.960	3.125.920	3.081.964	2.885.599	2.733.765	2.824.780
Totale baten (inclusief financiële baten)	24.532.703	22.979.699	21.358.249	20.945.309	20.929.824	21.009.212
Normatief eigen vermogen	6.947.378	6.976.687	6.851.659	6.634.647	6.482.039	6.577.024
Publiek eigen vermogen (incl NPO)	5.862.471	5.833.702	5.527.925	5.159.313	4.778.246	4.428.452
Bovenmatig eigen vermogen (incl NPO)	-1.084.907	-1.142.985	-1.323.735	-1.475.334	-1.703.793	-2.148.572
Publiek eigen vermogen (excl NPO)	5.033.680	4.274.797	3.969.019	3.600.407	3.219.341	2.869.547
Bovenmatig eigen vermogen (excl NPO)	-1.913.698	-2.701.890	-2.882.640	-3.034.240	-3.262.698	-3.707.477

7.6.3 Gegevensset en financieel meerjaren perspectief MET PrO

Deze paragraaf toont de aantallen en exploitatie begroting van MET PrO. Voor de overige begroting cijfers van MET PrO verwijzen we naar het bestuursverslag en jaarrekening van MET PrO.

Leerlingen

1 oktober:	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal aantal leerlingen	215	197	190	185	180

FTE

	2020	2021	2022	2023	2024
Directie/management	2,63	1,90	1,90	1,00	1,00
Onderwijzend personeel	22,68	22,60	21,27	20,27	19,77
Ondersteunend personeel	10,26	9,06	9,73	9,73	9,73
Totaal	35,57	33,56	32,90	31,00	30,50

Exploitatie begroting

	1	2	3					
Staat van baten en lasten	realisatie	begroting	realisatie	begroting	begroting	begroting	verschil	verschil
	2020	2021	2021	2022	2023	2024	(3)-(2)	(3)-(1)
in €1.000								
Rijksbijdragen	3.148	3.095	3.396	3.243	2.979	2.840	77	33
Overheidsbijdragen en subsidies OCW	124	20	23	72	20	20	-13	1
Overige baten	285	178	350	154	195	194	131	69
Baten	3.557	3.293	3.769	3.469	3.194	3.054	195	103
Personeel	2.882	2.790	2.973	2.858	2.703	2.589	-32	-83
Afschrijvingen	17	25	20	23	22	22	-7	-4
Huisvesting	207	228	192	208	206	203	-27	-19
Overige lasten	336	313	396	437	305	282	50	-41
Lasten	3.442	3.356	3.581	3.526	3.236	3.096	-17	-147
Financiële baten/lasten	-2	-8	-4	-8	-6	-4	-1	-6
Resultaat	113	-71	184	-65	-48	-46	210	244

8. Onderwijs(prestaties) op de scholen

8.1 De Bron

Het leerlingenaantal op PCBS De Bron is in 2021 redelijk stabiel gebleven met 55 leerlingen. Ook zijn in 2021 het aantal OPP's (onderwijsontwikkelperspectieven) verminderd. De resultaten van de eindtoets liggen boven de signaleringswaarden 1S/2F echter nog niet op het landelijk gemiddelde. Het betreft een kleine leerlingpopulatie, derhalve weegt één leerling met een OPP zwaar op het eindresultaat.

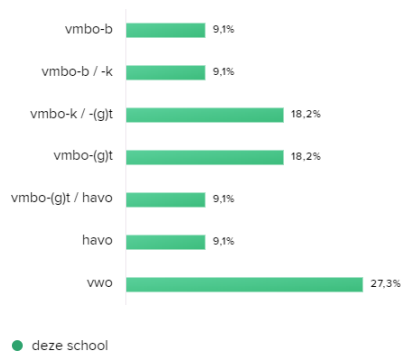
In 2021 heeft een inspectiebezoek plaatsgevonden. Een positief bezoek, de inspectie was tevreden over wat de school wil bereiken met de leerlingen en de daarbij spelende onderwijsbehoeften. De inspectie ervaart het onderwijs van goed niveau. Het advies van de inspectie is om de schoolnorm aan te passen aan de populatie.

8.1.1 Onderwijsprestaties

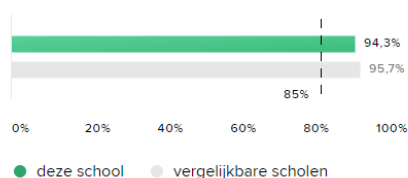
Voedingsgebied

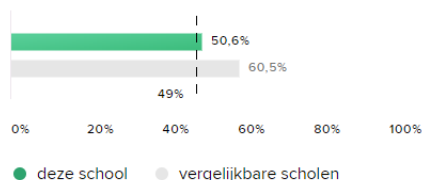
Schooladvies vervolgonderwijs

Resultaten eindtoets 1F

Resultaten eindtoets 1S/2F

8.1.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Het team van De Bron heeft VierKeerWijzer in 2021 als schoolontwikkelonderwerp verder opgepakt. Daarbij wordt het digitaal ondersteunende programma Gynzy gebruikt.

Corona heeft ertoe geleid dat het op de school onrustiger werd door uitval van leraren en leerlingen. Ook het monitoren van resultaten is hierdoor bemoeilijkt. Bij veel vakken was een achterstand zichtbaar maar het betrof steeds verschillende groepen. Bijvoorbeeld begrijpend lezen bij de groepen 5 en 7 en rekenen bij groep 4. Bij alle vakken is zichtbaar dat corona invloed heeft gehad.

Er is een uitgebreide NPO-scan gehouden. NPO-middelen zijn onder andere ingezet op meer handen in de klas ter ondersteuning van leerlingen. Er worden onderwijsassistenten ingezet zodat leerkrachten meer ruimte hebben om met aangepaste instructie bij (groepen) leerlingen achterstanden weg te werken.

Rekenen was in 2021 een schoolonderwerp en dit zal in 2022 worden voortgezet. Dan zal ook een mogelijke nieuwe rekenmethode worden onderzocht. Ook het leesonderwijs kreeg een booster. Er is een lees kwaliteitskaart opgesteld en de groepsplannen lezen zijn vervangen door leesplannen. Daarin is een afgestemd aanbod opgenomen op wat de groep en/of leerling nodig heeft.

8.1.3 Internationalisering

Op De Bron wordt in alle groepen Engels gegeven met de methode Take it Easy.

In 2021 is er deelgenomen aan de Dorcas-actie. Deelname daaraan zorgt ervoor dat leerlingen zich bewust worden dat de wereld groter is en breder dan alleen de eigen kring. Tevens is Topomaster ingezet bij de bovenbouw. Topomaster is een digitale lesmethode aardrijkskunde waarbij kinderen spelenderwijs de wereld verkennen.

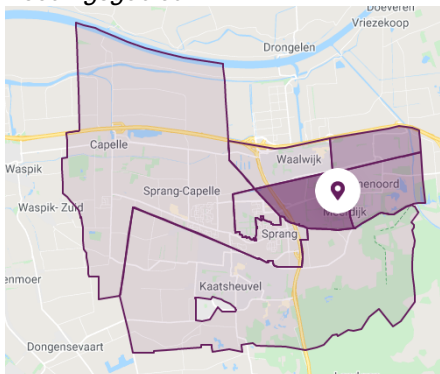
8.2 Juliana van Stolbergschool

De plusklas is in een andere vorm voortgezet. In de begroting is deze structureel ingezet tot in ieder geval 2026. Er zijn plannen voor verdere ontwikkelingen ten behoeve van hoogbegaafden. Mogelijk zijn vier ochtenden per week naar de plusklas en in de middagen naar de reguliere klas. Juist dit is van belang om elke leerling zo thuisnabij onderwijs te bieden waarin aan de specifieke onderwijsbehoefte tegemoet gekomen kan worden. De eerdere plusklas stond teveel op afstand van de reguliere groep. Het instellen van een plusklas op de Juliana van Stolbergschool is niet concurrerend ten opzichte van Linus. Daar wordt aan kinderen voltijds hoogbegaafdheidsonderwijs geboden op de eigen school (Koningsschool). Er is financiële ruimte omdat er 16 groepen geformeerd kunnen worden, maar er maar 15 zijn gegroepeerd. Dit zorgt ervoor dat er wordt ingezet op onderwijsassistenten en leerkrachten. Ook is er veel geïnvesteerd in materiaal. Tevens zijn er ook lichte middelen ingezet, met name op begeleiding. Het streven is om dit vanaf 2022 intern te krijgen zodat de IB'ers dichterbij de leerlingen staan.

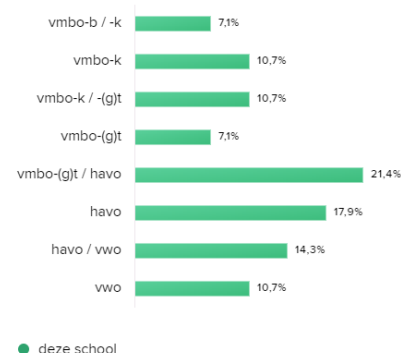
Zoals gezegd is de plusklas anders ingericht. Binnen de kaders van het reguliere onderwijs behouden de leerlingen hun eigen omgeving. In de doorgaande leerontwikkeling van de leerlingen wordt samengewerkt met het Willem van Oranje College. Het samenwerkingsverband is geïnteresseerd in deze ontwikkelingen. Ook wordt Engels en Spaans aangeboden door native speakers, vooral in de plusklas.

8.2.1 Onderwijsprestaties

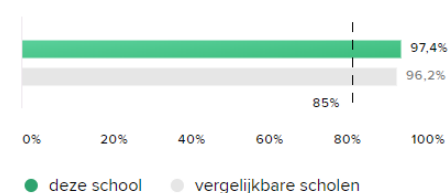
Voedingsgebied

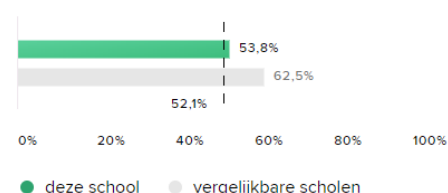
Schooladvies vervolgonderwijs

Resultaten eindtoets 1F

Resultaten eindtoets 1S/2F

8.2.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Het handelingsgericht werken en opbrengstgericht werken is in 2021 beter geborgd in de schoolorganisatie. De geplande intervisiemomenten zijn echter vanwege corona onvoldoende aan de orde gekomen. Dit zal een aandachtspunt voor 2022 zijn.

Het project wetenschap en techniek heeft in 2021 een impuls gekregen. Leerlingen gaan dan aan de slag met technisch Lego, pneumatiek, tandwielen, zonnepanelen, etc. Hoewel een plan van aanpak waarin de kerndoelen zijn opgenomen al is opgesteld, zal komend jaar een beleidskader worden geschreven. Ook zijn in 2021 voor wetenschap en techniek veel materialen aangeschaft: Robotica, We do, Lego Stream, Fortnite Scratch en Cuboro, een houten doolhof als knikkerbaan, leerlingen moeten dan 3D gaan denken.

De Juliana van Stolbergschool beschikt over een natuurleertuin. Hier kunnen de leerlingen spelenderwijs de natuur ontdekken. De leerlingentuinraad is enthousiast en de samenwerking met leerlingen en de tuinman verloopt goed. In 2021 hebben er echter veel vernielingen plaatsgevonden, teleurstellend voor alle betrokkenen. Om dit vandalisme te beperken en hopelijk te beëindigen, ligt het in de bedoeling volgend jaar camera's te plaatsen. Het afgelopen jaar is er een oogstfeest georganiseerd met producten uit de natuurleertuin. Leerlingen hebben bijvoorbeeld appeltaart gemaakt. Verder is natuureducatie vormgegeven door excursies naar de Biesbosch.

Ook is in 2021 gestart met het aanbieden van 'leren debatteren', met name in de plusklas. Tijdens deze lessen leren leerlingen te debatteren over burgerschap en biodiversiteit. Voor de hoogbegaafde leerlingen is een extra medewerker aangesteld.

Er is tevens een vakdocent muziek aangenomen die minimaal eenmaal per twee weken muzikles verzorgt. Deze leerkracht volgt inmiddels ook de opleiding tot cultuurcoördinator. Het komende jaar zal cultuurcoördinatie een impuls krijgen door een daarvoor ingestelde werkgroep. Ook zijn er inmiddels twee vakleerkrachten gymnastiek, de tweede wordt ingezet vanuit de NPO-gelden. En wordt de Rots en Water training aangeboden, een training die zich richt op het bevorderen van een positieve ontwikkeling van sociale en emotionele competenties van leerlingen en het voorkomen en/of verminderen van problemen.

8.2.3 Internationalisering

Op de Juliana van Stolbergschool wordt Engels en Spaans gegeven. Hiervoor wordt o.a. gebruik gemaakt van een European Volunteer. Inmiddels is de Juliana van Stolbergschool geaccrediteerd voor de plaatsing van een International Volunteer.

De Juliana van Stolbergschool is een Early Bird-school. In alle groepen wordt Engels onderwezen door de groepsleerkracht en een native speaker. Engels is goed voor de totale taalontwikkeling van een kind en de school vindt het belangrijk de leerlingen goed voor te bereiden op hun Europees burgerschap. De Juliana van Stolbergschool is aangesloten bij het European Solidarity Corps en is daarvoor geaccrediteerd. In 2022 zal een dag worden georganiseerd met Engelse activiteiten.

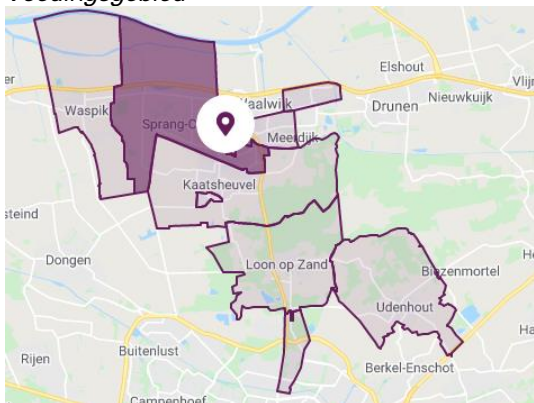
In 2021 heeft de school het E-twinning project voortgezet. Daarbij communiceren de leerlingen, bijvoorbeeld vanaf groep 1 / 2, in het Engels met leerlingen uit Roemenië en Griekenland. Helaas kon dit vanwege corona niet worden afgerond, maar de intentie is dit komend jaar weer op te pakken. Ter ondersteuning van het E-twinning project is een subsidie van € 5.000,- ontvangen. Deze subsidie zal onder andere worden ingezet door twee collega's naar Engeland te laten gaan om het onderwijs Engels op de school te stimuleren. Ook wordt door een ouder uit de Verenigde Staten ongeveer zes maal per jaar Arts en Crafts, een creatieve workshop in het Engels en seizoensgebonden, aangeboden aan de leerlingen.

8.3 Koningsschool

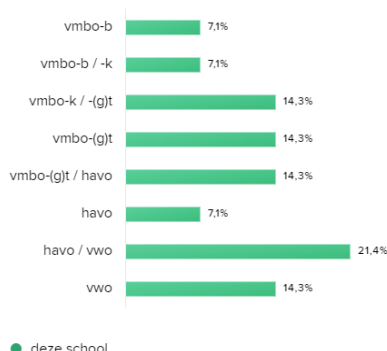
Door de coronapandemie-maatregelen van de overheid was de school meerdere keren gesloten en werd er thuisonderwijs georganiseerd. Het naar huis sturen van groepen door te veel besmetting of onvoldoende leerkrachten die ingezet konden worden bleef beperkt tot twee groepen. In de periode van het thuisonderwijs werden er online instructiemomenten en sociale contactmomenten met de leerlingen ingepland. Voor de leerlingen was er daarnaast een dagvullend programma met opdrachten. Ook was er dagelijks de mogelijkheid om contact te hebben met de leerkracht over het te maken werk. De school heeft er bewust voor gekozen om voor afwisseling te zorgen om hiermee de schermtijd voor de leerlingen te beperken. Het online volgen van de lessen voor leerlingen die in quarantaine zaten terwijl de klas op school was, is een mengeling geweest van live via het scherm aanwezig zijn en het maken van opdrachten. Vanwege AVG vond de school het geen optie om leerlingen (en het gezin van de leerling) de hele dag het groepsgebeuren mee te laten volgen.

8.3.1 Onderwijsprestaties

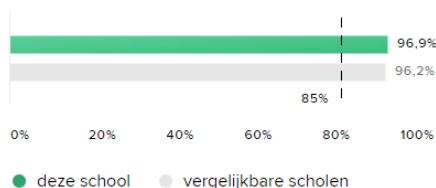
Voedingsgebied

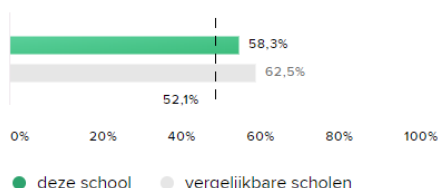
Schooladvies vervolgonderwijs

Resultaten eindtoets 1F

Resultaten eindtoets 1S/2F

8.3.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

In 2021 was het rekenonderwijs één van de items als schoolontwikkelonderwerp. Ook de taalmethode had aandacht nodig en heeft een update gekregen naar een hogere versie. In de toekomst wordt gedacht aan een nieuwe taalmethode. Het leesonderwijs is aangepast en het werken met een groepsplan is vervangen door een leesoverzicht en leesplan. De methode wordt niet losgelaten, maar wordt ingezet vanuit een ander perspectief; "baas over de methode". Zowel voor De Bron als de Koningsschool is in 2021 een dyslexieprotocol opgesteld en een dyscalculieprotocol is in ontwikkeling.

De wereldoriënterende vakken volgen vanaf 2021 het onderwijsconcept VierKeerWijzer waarin het thematisch werken en talentontwikkeling gecombineerd wordt. Ook is Zien! voor de Koningsschool in 2021 geïmplementeerd. Met Zien! wordt het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen in kaart gebracht en door handelingssuggesties wordt de ontwikkeling bevorderd.

Om de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs te versoepelen, is er samenwerking gestart tussen de brugklas van het Willem van Oranje College en de bovenbouw van de Koningsschool en De Bron. In eerste instantie richt deze samenwerking zich op rekenonderwijs.

Tevens is in 2021 op de Koningsschool 1-2-DRIEssen opgericht. Dit is onderwijs dat zich richt op leerlingen van 4 tot 7 jaar met een ontwikkelingsvoorsprong. De kinderen krijgen in een aparte, eigen klas les. Afhankelijk van de verdere ontwikkelingen van de kinderen, kan dan bij doorstroom naar groep 4 gekozen worden voor regulier onderwijs van de Koningsschool of aanmelding bij het hoogbegaafdheidsonderwijs Linus Driessen. In beide gevallen blijft de leerling dus binnen dezelfde school.

Door de coronamaatregelen hebben de leerlingen in schooljaar 2020-2021 op een andere manier onderwijs gekregen. In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs is er een schoolscan uitgevoerd om leerachterstanden te inventariseren. Vanuit deze scan zijn als aandachtspunten didactisch handelen en specifiek reken- en taalonderwijs genoemd. De NPO-gelden zijn en worden hieraan besteed. Ook wordt ingezet op innovatie om te komen tot een duurzame onderwijsontwikkeling in de school.

8.3.3 Internationalisering

Burgerschap heeft in 2021 veel aandacht gekregen, hiervoor is ook een werkgroep ingesteld. Burgerschap is geïntegreerd in de methode Kwinkl. Komend jaar zal worden onderzocht of dit voldoet aan het curriculum. Het thema burgerschap wordt in samenwerking met De Bron vormgegeven.

Vanwege corona is de samenwerking van de Koningsschool met de sectie Engels van het Willem van Oranje College beperkt gebleven. De intentie is dit in 2022 opnieuw op te starten. Wel is in 2021 een nieuwe methode voor het vak Engels gekozen: 'Groove me'.

De Koningsschool wil een gemeenschap zijn waarin respect, verantwoordelijkheid en veiligheid centraal staan. De leerlingen maken kennis met andere meningen, denkbeelden, religies en culturen. Dit gebeurt tijdens de lessen sociaal-emotionele vaardigheden en burgerschap en vanuit actuele onderwerpen die aangeboden worden in de lessen begrijpend lezen. Ook bij het vak Godsdienst wordt hier veel aandacht aan besteed.

De 'goede doelen' acties van de school zijn ondersteunend aan internationalisering. Zo is deelgenomen aan de actie van de Hervormde kerk 'Bouwen voor Zambia'. In de zomervakantie zijn 30 jongeren daar aan het bouwen gegaan. De leerlingen op de Koningsschool krijgen hier dan ook informatie over.

De 'goede doelen' acties van de school zijn normaliter ondersteunend aan internationalisering. Echter vanwege de coronapandemie zijn die acties in 2021 niet georganiseerd.

8.4 SBO Daltonschool De Leilinde

Nog steeds is SBO Daltonschool De Leilinde de enige SBO-school in Nederland met Daltononderwijs. De Leilinde is een brede speciale onderwijsvoorziening in het samenwerkingsverband en heeft een regiofunctie.

Directeur en Daltoncoördinator van De Leilinde hebben in 2021 het Daltoncongres bezocht. Daar zijn diverse workshops als keuzewerk, samenwerking en relatie Dalton/bedrijfsleven gevolgd. Eén van de accenten was dat leerlingen meer moeten bewegen en bewegend moeten leren.

Eind september is een activiteitendag gehouden met 'Band Events' als inspiratie. In alle klassen is iets rondom muziek en dans georganiseerd. Helaas konden vanwege corona ouders hierbij nog niet aanwezig zijn, maar in de middag gaven alle groepen een presentatie op het open podium. Ook is de Landelijke Daltondag gevierd met Oud-Hollandse spelletjes door de gehele school heen. Tevens is een voorleesontbijt verzorgd. Van deze activiteiten zijn foto's en filmpjes gemaakt die via Parro zijn gedeeld met ouders.

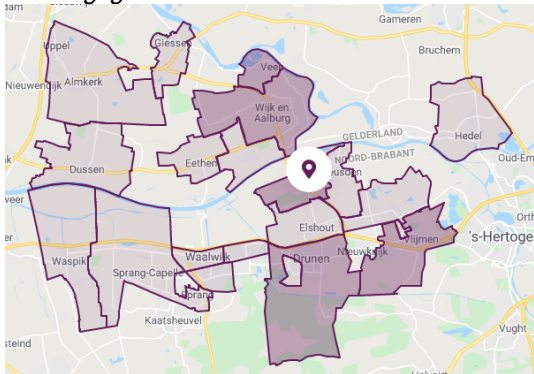
In 2021 is veel hinder ondervonden van corona. Veel leraren en leerlingen vielen hierdoor uit, invallers waren niet of nauwelijks te verkrijgen en regelmatig moesten klassen helaas naar huis worden gestuurd. Dit heeft geresulteerd in achterstanden op de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.

De Leilinde heeft de NPO-gelden voornamelijk ingezet op onderwijsassistenten en ondersteuning daarvan, het versterken van de didactische vaardigheden van de teamleden op het gebied van taal en spelling, het invoeren van een nieuwe rekenmethode in schooljaar 2021-2022, het inzetten van een gedragsdeskundige en het realiseren van een Time Out-ruimte.

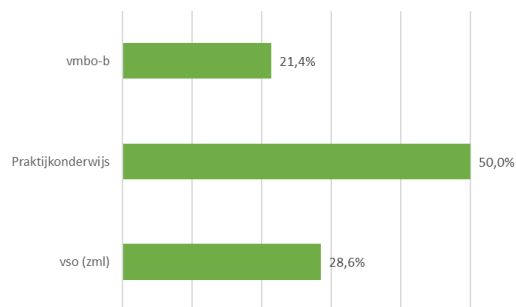
In 2021 was er ook sprake van personeelswisselingen. Er is een interim directeur aangesteld, de werving voor een nieuwe directeur is gestart. Ook zijn enkele leerkrachten vertrokken, en zijn nieuwe onderwijsassistenten en een tweede IB'er benoemd.

8.4.1 Onderwijsprestaties

Voedingsgebied

Schooladvies vervolgonderwijs

Vanaf schooljaar 2020-2021 worden referentieniveaus gehanteerd. Deze zijn nog niet beschikbaar voor sbo-scholen.

8.4.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Elke leerling wordt via de Commissie van Begeleiding in een voor hem of haar geschikte groep geplaatst. In deze stamgroep werken de kinderen zoveel mogelijk op hun eigen niveau, op basis van de handelingsdelen uit het ontwikkelingsperspectief. Leerlingen met verschillende leeftijden en niveaus zitten in één groep. Er wordt echter ook groepsdoorbrekend gewerkt.

In 2021 is overgegaan op een nieuwe rekenmethode. Ook staat een oriëntatie op Zien!, een volgsysteem voor sociaal-emotionele ontwikkeling, gepland. Er is een nieuwe verkeersmethode 'Let's go' aangeschaft en er zal een dyscalculieprotocol worden opgesteld. Ook worden de toetsen van het nieuwe Cito-volgsysteem ingezet.

Er zijn contacten met (V)SO Hub Rosmalen, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs. Zij hebben in 2021 een korte audit gedaan. Eén van de conclusies was dat er teveel prikkels in de school zijn, bijvoorbeeld teveel afleiding aan de muren. Dit is inmiddels beperkt en zal ook een punt van aandacht bij de inrichting van de nieuwbouw zijn. Verdere contacten met Hub Rosmalen gaan via verbrede toelating.

Bij het onderwijs worden ook studenten/stagiaires van Avans, Hoornbeek ROC Tilburg en Koning Willem I College ingezet. Zij volgen de opleiding voor bijvoorbeeld pedagogiek, maatschappelijke zorg of social works.

Met ouders zijn er contacten via Parro en oudergesprekken worden zo mogelijk via Teams gehouden. Het eerste gesprek met ouders is het 'omgekeerde oudergesprek'. Ouders kunnen dan aangeven hoe zij hun kind zien en hoe De Leilinde het beste met hun kind kan omgaan. Dit zorgt voor verbinding tussen ouders en school in het belang van het kind. De voorkeur heeft het echter deze gesprekken fysiek te voeren. De verwachting is dat dit in 2022 weer mogelijk zal zijn.

8.4.3 Internationalisering

In de bovenbouw wordt Engels gegeven middels de methode "Take it Easy". Bij het vak godsdienst komen andere geloofsovertuigingen en culturen uitvoerig aan de orde. De komende jaren zal dit uiteraard worden gecontinueerd.

8.5 Willem van Oranje College Waalwijk

In het kader van gespreid leiderschap heeft de in 2020 ingestelde onderwijscommissie in 2021 een positief vervolg gekregen. De commissie vervult een juiste rol in het verbinden en sturen op enerzijds het eigenaarschap en verantwoordelijkheid van docenten, afdelingsleiders en sectievoorzitters en anderzijds het vormgeven van het onderwijs. Er zal ook een kwaliteitscyclus worden opgesteld en in 2022 wordt een review gepland.

De collectieve aanpak voor aansluiting van leerlingen uit groep 8 van de basisschool is doorgezet. Er is een verbreding naar de teams ingezet. Bij de vakken Wiskunde en Nederlands zijn er al initiatieven genomen om de programma's van basisscholen en voortgezet onderwijs beter op elkaar aan te laten sluiten. De aanpak voor aansluiting zal de komende jaren worden uitgebreid naar alle docenten van de brugklassen, maar ook naar zoveel mogelijk leerkrachten groep 8. Wederkerigheid in dit proces is van groot belang, bewustwording hiervan wordt in het belang van de leerlingen gestimuleerd.

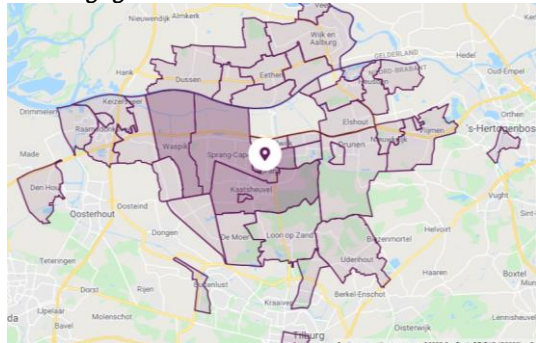
Ook heeft de samenwerking met het basisonderwijs voor hoogbegaafden verder vorm gekregen en wordt binnen het samenwerkingsverband samengewerkt met andere scholen uit de regio.

De onderbouwresultaten blijven een punt van aandacht. Hoewel de snelheid op orde is, blijft de onderbouwpositie kwetsbaar. De doorstroomcijfers zijn in 2021 goed. Wel vraagt het effect van twee jaar covid wel om monitoring en ondersteuning van de voortgang van leerlingen.

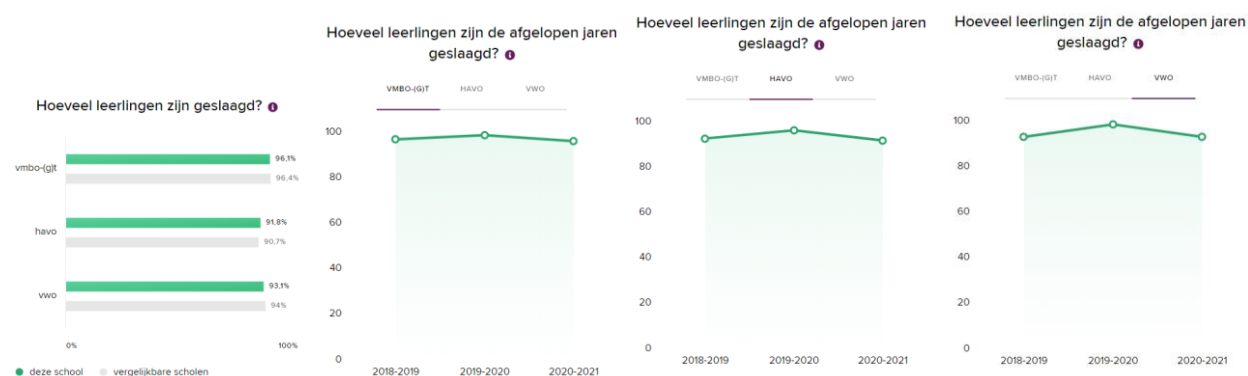
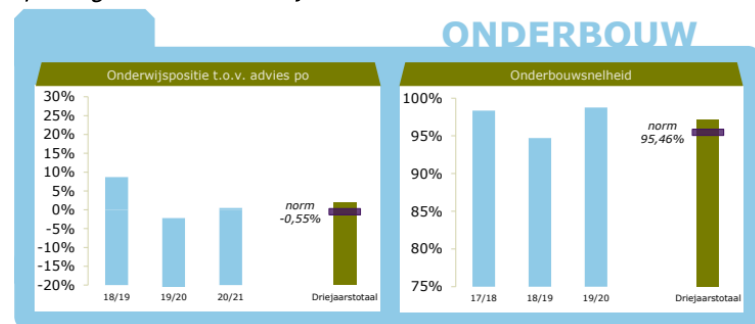
Het afgelopen jaar is gebleken dat veerkracht, doorzettingsvermogen en flexibiliteit bij zowel docenten als leerlingen in deze ingewikkelde tijd bijzonder goed aanwezig was. Het onmogelijke is deels mogelijk gebleken. Er is kritisch gekeken naar het behalen van normale resultaten, maar ondanks de lastige coronaperiode kan er ook met trots gekeken worden naar de behaalde resultaten.

8.5.1 Onderwijsprestaties

Voedingsgebied

Opbrengsten van onderwijs

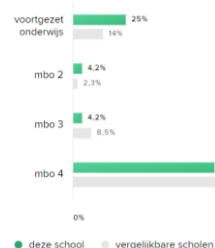

Wat is het gemiddelde examencijfer in 2020-2021?

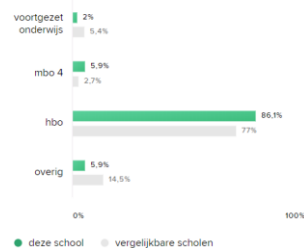

Doorstroom en vervolgonderwijs

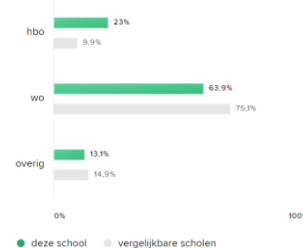
Mavo-leerlingen

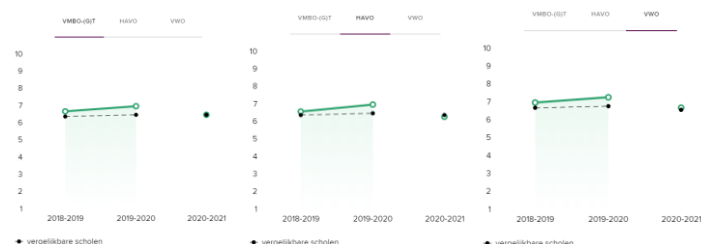
havo-leerlingen

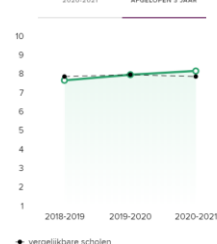
vwo-leerlingen

Tevredenheid leerlingen

Tevredenheid ouders

8.5.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

De onderwijsontwikkelingen zijn te omschrijven als 'onderwijs met ruimte voor keuzes'. Dit wordt schoolbreed ingezet. Onderwijs wordt georganiseerd vanuit vaklessen en keuzelessen. De keuzes voor keuzelessen worden begeleid vanuit de coaching van leerlingen. Deze wijze van organiseren komt voort vanuit visie, noodzaak en vraag. Visie op talentontwikkeling van leerlingen, noodzaak in verband met bekostiging en vraag vanuit de omgeving en context van de leerlingen. In 2022 zal de focus liggen op het verbeteren van de organisatie hiervan.

Om deze onderwijsontwikkelingen te continueren is intensivering van persoonsontwikkeling en personeelsontwikkeling noodzakelijk. Daarom wordt in gezamenlijkheid het goede gesprek over goed onderwijs gevoerd. Merkbaar was wel dat door de hoge inzet van medewerkers voor hybride en online onderwijs, er wel vertraging is ontstaan in de ontwikkeling van docenten. Professionele samenwerking vraagt nog om aandacht.

Door corona opgelopen achterstanden zijn geïnventariseerd in de schoolscan. Vanuit deze inventarisatie zijn vanuit de menukaart NPO diverse interventies ingezet op sociaal-emotioneel en cognitieve ontwikkeling van leerlingen. Ook bij de O-meting in de brugklassen is gebleken dat het instroomniveau het afgelopen jaar lager is. Vanuit de vaksecties zijn diverse suggesties en ideeën aangedragen om de achterstanden aan te pakken. Opvallend is dat vrijwel alle secties aangeven dat er aandacht moet worden besteed aan de persoonlijke ontwikkeling van de leerling en aan de ontwikkeling van de metacognitieve en executieve (leer)vaardigheden. Interventies die o.a. zijn ingezet, zijn versterking van de cultuureducatie, het maken van duidelijke gezamenlijke afspraken, driehoeksgesprekken met school/leerling/ouders. Ook is ingezet op klassenverkleining in de onderbouw en extra onderwijstijd door meer vakkeuzelessen aan te bieden.

8.5.3 Internationalisering

Willem van Oranje College is zeer actief op het gebied van internationalisering. 'Willem goes Brasil' is zo'n project en is in 2021 opnieuw gestart. De ambassadeurs van Willem goes Brasil hebben diverse presentaties gegeven en fondswerving georganiseerd. Een lerend aspect voor henzelf was persoonsontwikkeling en leren organiseren. Veel mensen zijn betrokken bij de thematiek. Helaas heeft vanwege corona de reis zelf geen doorgang kunnen vinden.

Tevens is in 2021 een internationaliseringstraject gestart met Libanon. Dit betreft een schriftelijke uitwisseling. Vanuit de sectie Frans is deelgenomen aan de internationale gedichtenwedstrijd 'Aux coeurs des mots'. Ook de secties Duits en Engels hebben internationale projecten opgepakt zoals schriftelijke uitwisseling. Helaas konden vanwege covid een aantal buitenlandse reizen nog geen doorgang vinden.

Er is een nieuwe wet op burgerschap in werking getreden. Bevordering van verbinding met en participatie in de samenleving is van groot maatschappelijk belang. Scholen zijn dan ook een belangrijke plek om daar over te leren en te leren burgerschap te praktiseren. Het Willem kent veel activiteiten gericht op burgerschap. Een belangrijke basis wordt gelegd vanuit de dagopeningen. Ook is er aandacht voor diversiteit waarbij een open dialoog over diversiteit mogelijk is, gezien vanuit de leerlingen en vanuit de identiteit van het Willem.

8.6 Willem van Oranje College Wijk en Aalburg

Van basisscholen uit de omgeving, komen zo'n 15 b/k-leerlingen die affiniteit hebben met techniek, een aantal middagen per jaar naar het Willem voor techniekonderwijs. Deze bovenschoolse techniekklass is uitgebreid met theorielessen en is een structureel project geworden.

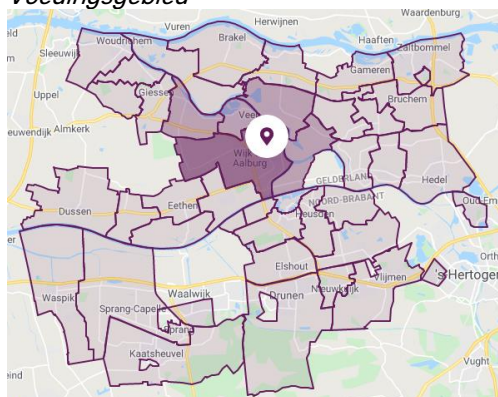
Het Vakcollege Techniek kende in 2021 twee klassen, mede vanwege het aanbieden van STO. Er is sprake van een gelijkmatige stijging van het aantal technieklerlingen. Praktisch onderwijs sluit goed aan bij de wensen van leerlingen en ouders in de regio. Hoewel leerlingen vaak over een hoger niveau beschikken, wordt toch bewust gekozen voor de praktische route. Deze trend was al langere tijd zichtbaar, maar het aantal leerlingen dat hiervoor kiest, stijgt. De kader/mavo-klas kan hierop ook van invloed zijn.

Wel is er overleg met de basisscholen in de omgeving over het uitbrengen van een dubbel advies aan leerlingen zodat het Willem van Oranje College in de plaatsing van leerlingen niet wordt benadeeld.

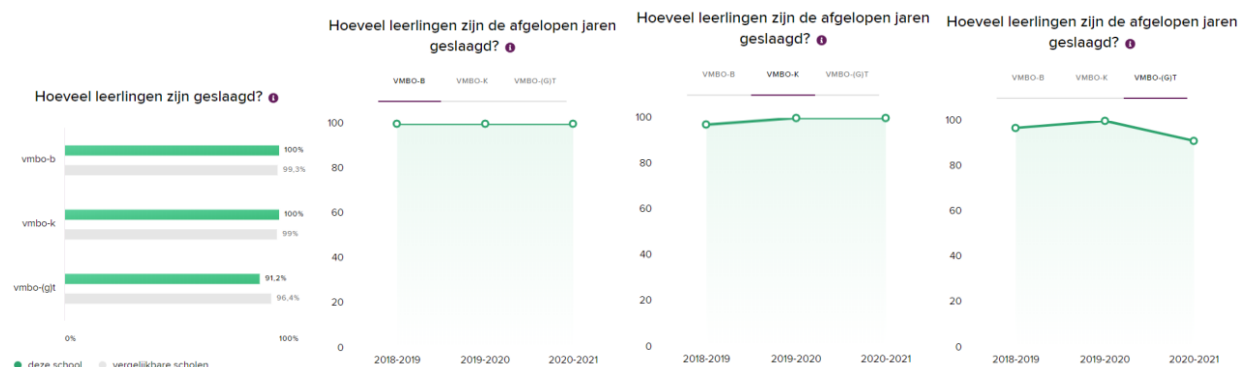
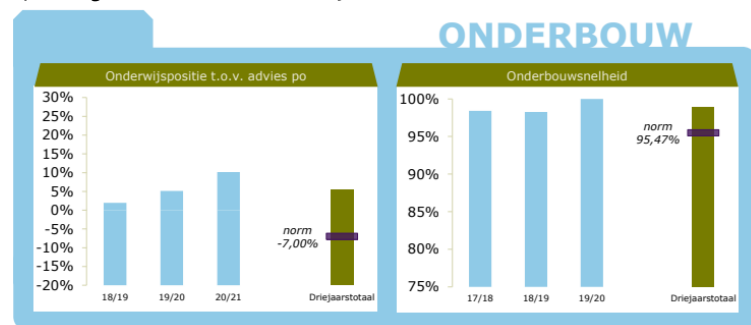
Het Willem is ook maatschappelijke verbinder in de regio en er wordt gewerkt aan professionalisering, actueel onderwijsaanbod en voorbereiding op de toekomst, zowel voor leerlingen als medewerkers.

8.6.1 Onderwijsprestaties

Voedingsgebied

Opbrengsten van het onderwijs

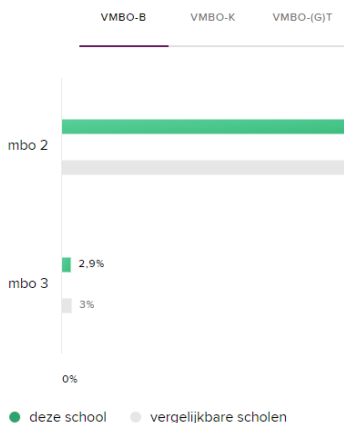

Wat is het gemiddelde examencijfer in 2020-2021?

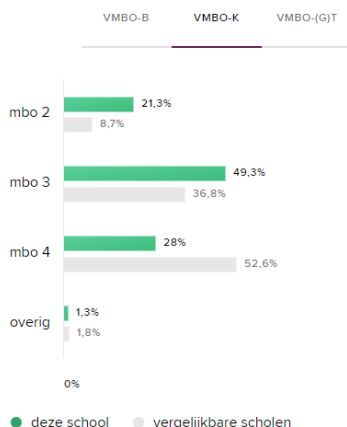

Doorstroom en vervolgonderwijs

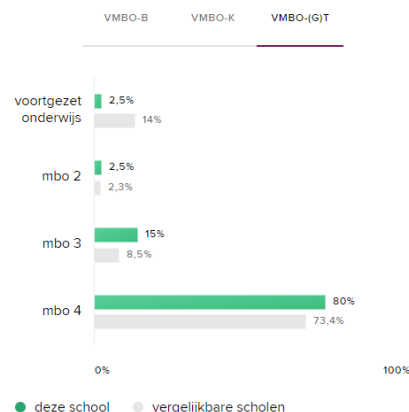
Wat doen de leerlingen die in 2019-2020 examens deden direct na het examen? ⓘ

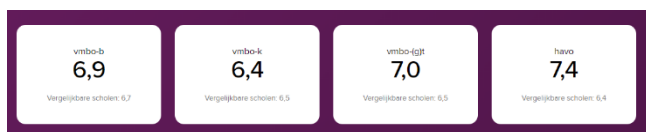
Wat doen de leerlingen die in 2019-2020 examens deden direct na het examen? ⓘ

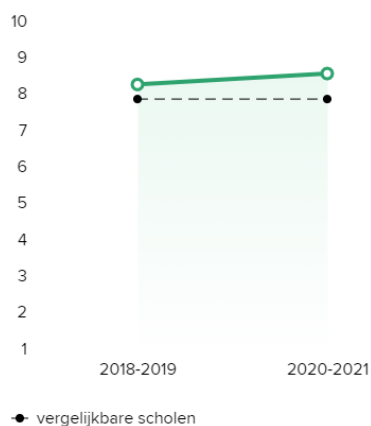
Wat doen de leerlingen die in 2019-2020 examens deden direct na het examen? ⓘ

Tevredenheid leerlingen

Tevredenheid ouders

8.6.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Digitaal onderwijs is nog meer bewust ingezet. De achterstanden die zijn ontstaan door de coronapandemie worden door interventies NPO getracht te bestrijden. Er is een goed contact met leerlingen en ouders.

In 2020 is een pilot gestart waarbij GL en TL zijn samengevoegd tot één leerweg: 'de nieuwe leerweg'. De nieuwe leerweg is minder vakgericht en meer gericht op doorstroom naar MBO4. Onderdeel daarvan is ook een praktijkcomponent. Het traject van de 'nieuwe leerweg' start officieel in 2024, al heeft het Willem deze leerweg het afgelopen al ingevoerd. Dit zal worden doorgezet naar het derde leerjaar. In leerjaar 2 volgen de leerlingen een oriëntatie op de richting die zij willen kiezen. Voor de nieuwe leerweg is tevens een examenprogramma ontwikkeld.

In 2021 zijn in de brugklassen extra lessen aangeboden op het gebied van Art, Tech, Sport en Food. Deze talentlessen worden iedere donderdag gegeven. De lessen zijn niet verplicht, toch kiest ± 60% van de leerlingen hier vrijwillig voor. Mogelijk zal in 2022 dit in klas 2 een vervolg krijgen.

Vanuit NPO zijn acht interventies ingezet op het Willem:

1. Driehoeksgesprekken. Gesprekken met ouders, docent en leerling om de balans op te maken wat corona voor effect heeft gehad op (de leerprestaties van) de leerling en om te inventariseren wat de leerling nog heeft.
2. Groepstraining sociaal-emotionele ontwikkeling. Een training voor het welbevinden van de leerling en het creëren van een laagdrempelig klimaat in de groep.
3. Leren leren. De mentor geeft instructies en executieve vaardigheden worden ontwikkeld.
4. Activiteiten. Er zijn sportieve en culturele activiteiten georganiseerd om groepsbinding en het sociaal-emotioneel welzijn van de leerling te bevorderen.
5. Feedback geven. Docenten geven feedback op de leerlingen om aan te geven hoe zij verder kunnen komen en vice versa.
6. Extra les instructie. In de lessentabel zijn extra bijlessen opgenomen
7. Leren motiveren. Aan ouders en leerlingen wordt gevraagd wat nodig is om te kunnen leren.
8. Gezamenlijkheid. Dit betreft een interventie uitsluitend voor docenten gericht op afstemming en versterking van de didactiek.

Docenten hebben voor de diverse interventies studiedagen gevolgd.

8.6.3 Internationalisering

Vanwege de coronapandemie konden ook in 2021 geen buitenlandse reizen worden gemaakt. Wel is in het lesprogramma veel aandacht besteed aan internationalisering. Centraal staat de kritische en democratische participatie van jonge mensen in de samenleving met sociale betrokkenheid. Het onderwijs is erop gericht bij leerlingen competenties te ontwikkelen om verantwoord aan de samenleving en de wereld deel uit te maken.

De verwachting is dat in 2022 wel weer buitenlandse reizen mogelijk zullen zijn.

8.7 ISK Wereldschool Willem van Oranje

ISK is een school voor leerlingen tussen 12 en 18 jaar die korter dan twee jaar in Nederland wonen en die niet of nauwelijks de Nederlandse taal beheersen. Het onderwijsprogramma staat daarom voor een groot deel in het teken van taal. Met een goede beheersing van de Nederlandse taal maken de leerlingen een betere kans op doorstroom naar vervolgonderwijs of een beroep.

Daarnaast worden de leerlingen voorbereid op de Nederlandse samenleving, zodat ze als volwaardig burger hieraan kunnen deelnemen. Vanuit onze kernbelofte worden de leerlingen vol voorbereid op hun toekomst. Ze worden gezien, hun zelfstandigheid wordt vergroot en ze worden voorzien van een goed ontwikkeld besef van waarden.

Lessen ROUTE 1 en de INSTRUCTIEGROEPEN		Lessen ROUTE 2 en 3	
	Aantal uren per week		Aantal uren per week
Nederlands	20	Nederlands	14
Wiskunde/rekenen	4	Engels	2
Verzorging	2	Wiskunde/rekenen	4
Beeldende vorming	2	Biologie	2
Digitale vaardigheden	2	Mens & Maatschappij	2
Sport	2	Geschiedenis	2
Mentoraat	1	Crea-vakken	2
		Digitale vaardigheden	2
		Sport/zwemmen	2
		Mentoraat	1

Met het SWV wordt uitvoering gegeven aan de zorgplicht door het opbouwen van een goed netwerk, met name van belang voor de doorstroom van leerlingen naar het vervolgonderwijs. Van de scholen waar de leerlingen naar toe doorstromen, komt een terugkoppeling over hoe het met de leerlingen gaat.

8.7.1 Onderwijsprestaties

Voedingsgebied

Herkomst leerlingen per 1 oktober 2020

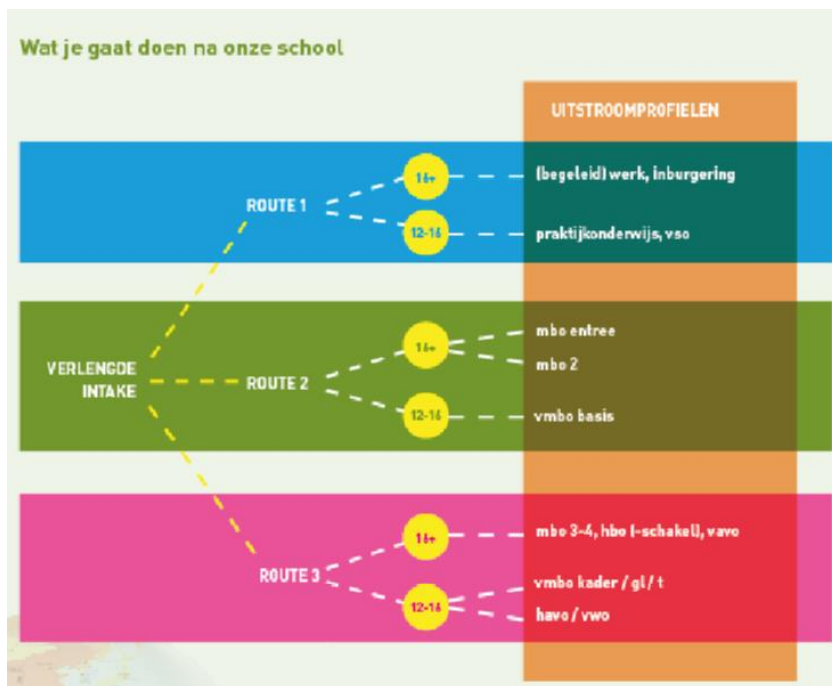
Nationaliteit	Leerjaar	▼ Leerlingen	Percentage
Eritrese	1	39	57%
Syrische	1	11	16%
Poolse	1	6	9%
Jemenitische	1	2	3%
Chinees	1	2	3%
Filipijnse	1	1	1%
Bulgaarse	1	1	1%
Italiaanse	1	1	1%
Braziliaanse	1	1	1%
Nederlandse	1	1	1%
Iraakse	1	1	1%
Venezolaanse	1	1	1%
Hongaarse	1	1	1%
Thaise	1	1	1%
Totaal		69	100%

Per 1 oktober 2021

Nationaliteit	Leerjaar	▼ Leerlingen	Percentage
Syrische	1	18	26%
	2	6	9%
Eritrese	2	13	19%
	1	8	11%
Poolse	1	4	6%
	2	4	6%
Nederlandse	1	2	3%
	2	2	3%
Jemenitische	2	2	3%
	1	1	1%
Roemeense	1	2	3%
	2	1	1%
Dominicaanse	1	2	3%
Bulgaarse	1	1	1%
Litouwse	1	1	1%
Filipijnse	2	1	1%
Somalische	1	1	1%
Turkse	2	1	1%
Totaal		70	100%

Vanwege de politieke situatie is de groep Syrische leerlingen toegenomen.

Uitstroom/doorstroom leerlingen

Voor ISK Wereldschool in Waalwijk is de uitstroom van leerlingen op hoog niveau, tekenend voor de kwaliteit van het geboden onderwijs.

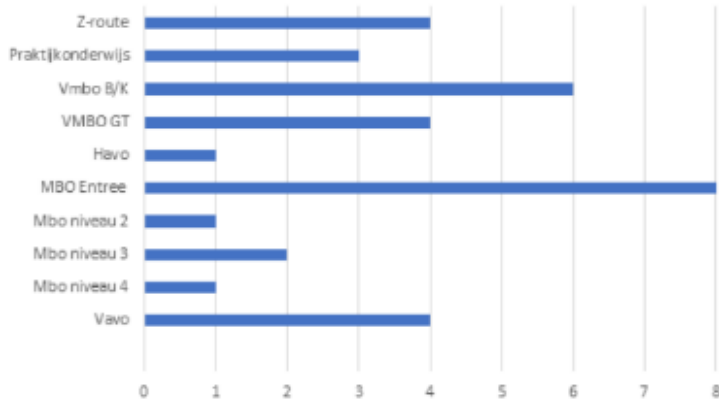
Door LOWAN (ondersteuning onderwijs nieuwkomers) zijn er profielen en leerroutes aangereikt waarop de ISK ingericht is. De instroom- en uitstroomgroepen zijn op niveau.

De streefdoelen van de uitstroomprofielen voor Nederlands en rekenen zijn door LOWAN eveneens omschreven en afgestemd op het landelijk referentiekader.

Met deze profielen en leerroutes komen leerlingen beter in beeld en ook maatwerk, met name gericht op uitstroom, wordt zo beter mogelijk.

De dossiervorming van ISK-leerlingen is echter summier. Dit betekent dat op het ISK middels genormeerde toetsen de referentieniveaus van taal en rekenen worden onderzocht en vastgelegd.

Uitstroom ISK Waalwijk 23-07-2021

De uitstroom vindt in principe plaats op het einde van het schooljaar.

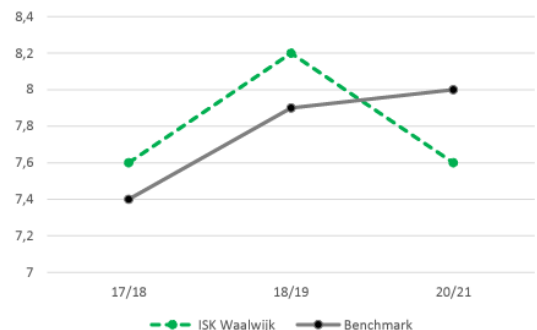
In 2021 hebben 34 leerlingen de ISK verlaten en zijn ze doorgestroomd naar Z-route, praktijkonderwijs, regulier voortgezet onderwijs of MBO.

Het merendeel van de leerlingen heeft in de afgelopen jaren A2-eindniveau behaald voor zowel Nederlands als rekenen. Echter een aantal leerlingen zijn bij binnenkomst niet tot nauwelijks gealfabetiseerd. Zij halen vaak de drempel niet om te worden toegelaten tot de Entree-opleiding, echter zijn nog wel leerplichtig. Hierdoor ontstaat een vacuüm. Voor deze leerlingen is i.s.m. met ROC Tilburg een zorgroute opgesteld.

Met De Overlaat is in 2020 een experiment instroom in het 3^e leerjaar gestart. Dit experiment is in 2021 beëindigd daar de uitval van leerlingen te hoog was. Leerlingen stromen nu in het 1^e en 2^e leerjaar in, niet meer in het 3^e leerjaar.

Tevredenheid leerlingen

In 2021 is er onderzoek naar de tevredenheid van leerlingen gedaan. Voor ISK Wereldschool is een andere vragenlijst gebruikt dan die op de andere VO-scholen is uitgezet. De resultaten waren tegenvallend en onder de benchmark, mede door onvoldoende begeleiding bij afnamen. Het is en blijft moeilijk om een werkelijk betrouwbaar beeld te krijgen van de tevredenheid en de sociale veiligheid van ISK-leerlingen. Er is altijd in meer of mindere mate sprake van een taalbarrière. En het welbevinden/ervaren veiligheid van deze leerlingen kan soms meer beïnvloed worden door persoonlijke factoren dan door echt schoolse factoren. (Denk bijv. aan vluchtelingenproblematiek).

8.7.2 Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

De ISK Wereldschool is een leerplek, maar ook een ervaringsplek. Dat wil zeggen dat naast werken aan een goede aansluiting met vervolgonderwijs er ook een goede aansluiting moet zijn met de nieuwe samenleving waarin ervaring wordt opgedaan. Dat betekent dat er aandacht is voor normen en waarden, gewoonten en gebruiken, persoonlijke verzorging en voeding, omgangsvormen, maatschappelijke structuren en culturele ontmoeting. Zwemmen en het kunstencentrum blijven eveneens vaste onderdelen van het onderwijs. Tevens is er een verkeersproject dat ieder jaar wordt aangeboden aan de nieuwe instroomgroepen. Leerlingen moeten hun plek in het verkeer echt leren kennen, ook dat is een onderdeel van integreren.

In 2021 waren er drie Alpha-groepen voor leerlingen die niet of nauwelijks gealfabetiseerd zijn, dit vanwege de betrekkelijk grote groep Eritrese leerlingen. In de uitstroomklassen krijgen de leerlingen het vak Mens en Maatschappij waarin thema's aan de orde komen vanuit de Nederlandse samenleving en die van belang zijn voor iedereen die nieuw in Nederland komt.

Digitalisering is op ISK is tijdens de coronapandemie nog belangrijker geworden en in 2021 is volop ingezet op digitalisering. Steeds meer digitale leermiddelen zijn aanwezig en alle leerlingen beschikken op school over een laptop. De digitale vormgeving van de vakken geschiedenis en biologie aan de uitstroomgroepen zijn ook grotendeels gedigitaliseerd.

Tijdens de coronaperiode waren veel ISK's gesloten. ISK Wereldschool is open gebleven. Opmerkelijk is dat relatief weinig collega's en leerlingen zijn besmet met corona. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat in kleine groepen wordt gewerkt.

Per 1 augustus 2021 zijn NPO-gelden ingezet. Op ISK Wereldschool is ervoor gekozen om de groepen kleiner te maken. Ook is gezorgd voor continuïteit in het rooster tot aan de kerst. Voorheen startte in augustus een groep en na de herfstvakantie weer nieuwe groepen. Dat betekende ook nieuwe collega's en dus ook een nieuw rooster. Door de NPO-gelden was het mogelijk een extra groep, met extra docenten, per augustus te starten zodat er rust werd gecreëerd en continuïteit in het rooster geborgd kon worden.

Ook zijn structureel dramalessen ingezet, die worden als zeer positief ervaren.

8.7.3 Internationalisering

Op de ISK zitten leerlingen die afkomstig zijn uit allerlei verschillende landen. Daarom wordt er veel aandacht besteed aan culturele achtergronden. Daarnaast wil ISK de leerlingen kennis laten maken met cultuur in brede zin. Bovendien wordt er in de lessen ingegaan op de verschillen en de overeenkomsten tussen de verschillende landen waaruit de leerlingen afkomstig zijn.

De leerlingen van ISK zitten in een positie dat ze moeten schakelen om de eigen ontwikkeling vaart te blijven geven en om in Nederland of elders als volwaardig lid van de samenleving mee te draaien. Om die reden zijn taal, taalvaardigheid maar ook (internationaal) burgerschap, belangrijke onderdelen van het programma.

ISK is het scharnier in het ontwikkelproces van leerlingen, scharnier tussen leerling, ouders, vervolgonderwijs en maatschappij.